

อภิธรรมมุตฺตสงคฺโห

ชมพู่ทีเป กณฺฐจีปฺเร กาเวรินฺครวาสิณา
อนฺรุทฺตฺเถเรน วิรจิตฺโต

สุยามรภูเจ เทวมหานคเร
มหาธาตุมฺหาวิหารเ นิรุตฺตสิกฺขาสมิตฺติยา
๒๕๔๗ พุทฺธวสุเส มุทฺทาปีโต

อภิธรรมตฺถสงฺคโห

ชมฺพฺทีเป กณฺจิปฺเร กาเวรินฺครวาสนา

อนฺรฺรทฺตฺเถเรน วิรฺจิตฺโต

สยามรฎฺเฑ เทวมหานคเร

มหาธาตุมหาวิหารเ นิรุตฺตฺสิทฺษาสมิตฺติยา

๒๕๔๗ พุทฺทฺธสฺเส มุทฺทาปีโต

ชื่อหนังสือ

อภิธรรมมตฺถสงคฺโห

ISBN :

ผู้รจนา

พระอนุรุธเถระ

พระเถระชาวเมืองท่ากาวี เขตเมืองกัญจิปุระ
แคว้นโจฬะ ตอนใต้ของประเทศอินเดีย

จัดพิมพ์เผยแพร่

ชมรมนิรุกติศึกษา วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ คณะ ๒๕

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๔ ๑๔๑๘, ๐ ๒๒๒๒ ๒๙๗๙, ๐ ๒๒๒๓ ๐๕๒๑

ผู้อุปถัมภ์ในการจัดพิมพ์

คณะนักศึกษบาลีใหญ่ และผู้มีจิตศรัทธาทั่วไป

พิมพ์ครั้งที่ ๑

๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด

๔๘/๒๙-๓๑ ซอยจันทรา ๒ ถนนบรมราชินี

แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๕ ๗๒๒๐, ๐ ๒๒๑๕ ๗๖๙๘, ๐ ๒๒๑๕ ๖๓๗๖

โทรสาร ๐ ๒๒๑๔ ๐๐๓๘, ๐ ๒๒๑๔ ๐๗๒๑

นิทานกถา

อภิธมฺมตฺถสงคฺหปกรณกาโร อายสฺมา อนฺรุตฺตเถโร ภารตฺรจฺจสฺส
ทกฺขินภาเค โจฬฺรจฺเจ กณฺจิปฺรณฺฑเล กาเวรินฺคเร วิชาโต, ตสฺส
กาเวรินาคริกภาโว ปรมตฺถวินิจฺฉยปกรณเยว อตฺตนา วุตฺเตน

“เสฏฺฐเจ กณฺจิปฺเร ฐฺฐเจ กาเวรินฺคเร วเร
กุเล สยฺชาตฺถวเตน พุทฺธสฺส เตน ภาณินา.
อนฺรุตฺเตน เถเรน อนฺรุตฺตยสฺส สินา
ตมฺพรฐฺฐเจ วสนฺเตน นครเ ตถฺชนามเก”^๑-

ตฺยาทิวจฺเนน ภาตพฺโพ. อิตฺโต ปุพฺเพ กณฺจิปฺรณฺครํ คนฺถการกภาเวน
วิสฺสุตฺตานํ ปุคฺคตฺตานํ สมฺบุพฺชชนฺญจฺานํ โหติ, พุทฺธสฺสาสนวิรุฬฺหภาเวน จ
อติวิสฺสุตฺตํ. ตทา กณฺจิปฺรณฺฑเล ภิกฺขุณเมกนหุตฺมตฺตํ, เตสญฺจ นิวาสญฺตฺตานํ
มหาวิหารานํ สตมตฺตํ พญฺวิตฺถ, ตํ กิสฺส เหตุ, ตสฺมิญฺหิ จาเน พทฺโว
โปราณิกทพฺพสมฺภารา ภินฺนภาวจฺจคตา สุกฺกิชาติ. ตสฺมี จาเน ปุราตเน กाले
อมฺเหติ พุทฺธสฺสาสนวิรุฬฺหคตฺภาโว ชานิตพฺโพ.

อายสฺมา อนฺรุตฺตเถโร ทมิฬฺรจฺจโต ลฺงกาทีปํ คนฺตฺวา มฺูลามจฺเจน
การิตเ วิหारे เจว อภยรณฺโถ โสเมเทวินามาย มหาเทวียา การิตเ วิหारे
จ ยถาวารํ วสนฺโต นมฺปนามเกน อุปาตเกนาภียาจิตฺ อิทํ อภิธมฺมตฺถ-
สงคฺหปกรณํ วิริจิตฺถ.

พุทฺธสฺสาสนสฺส วิรุฬฺหาย เวปฺลฺลยา ยายสมฺมตา อนฺรุตฺตเถเรน
วิริจิตปกรณานิ ปน “อภิธมฺมตฺถสงคฺหปกรณํ ปรมตฺถวินิจฺฉยปกรณํ
นามรूपปริจฺเฉทปกรณํ เจ”ติ ตีณิ โหนฺติ.

๑ ปรมตฺถวินิจฺฉย. ๑๑๔๑-๑๑๔๒

ตตถ อภิธรรมมุตตสงคหปกรณํ พุทฺธสาสเน อติวิสุตฺตํ อภิธรรม-
 พุทฺธสุตตเวสเกหิ สดตํ วลณฺชิตํ, ปาจปจเกหิ จ นิจฺจํ ปริสฺสีลิตํ โหติ,
 ตมามมฺม อายสฺมมฺมตํ อนุรฺกฺกตฺตเถรํ พุทฺธสาสนิกา ชานนฺติ.

ตาราคณปริกฺขิตฺโต จนฺโท โสภติวมฺพเร
 สทฺธิกาธิภิธรรมมุตต- สงคโห พุทฺธสาสเน.

ตสฺส อภิธรรมมุตตสงคหปกรณสฺส สปริวารา ปาฬิภาสาย รจิตา
 ฐีกานฺนุฐีกาโย อนนฺทวิธา โหนฺติ.

ตาสฺ อวิญญาตนาเมน สීหฬทีปิกน มหาเถเรน รจิตา ไปราณิกฐีกาติ
 โวหาริตา อภิธรรมมุตตสงคหฐีกา. สารตถทีปนีฐีกาการสฺส สารีปุตตตฺตเถรสฺส
 ลิสฺเสน สุมฺจคฺลสามิตเถเรน รจิตา อภิธรรมมุตตวิภาวินีฐีกา. จปฺปฏคามีเกน
 ทฺตฺติยจปฺปโฏฐิตวิสุตฺเตน ฐมฺมเกตฺตเถเรน รจิตา สงฺเขปนฺนณฺนาฐีกา.

ตสฺมา อิมสฺมีเยว อมฺหากํ ปาฬิอาจรียเหหิ ปฺนปฺปฺนํ วิโสธิตे จ
 สมฺมเทว นานามูลปกรณเหหิ สํสนฺทิตฺเต จ, อิทํ มหาธาตุมหาวิหารสฺส
 นินฺรุตฺตติลิกฺขาสมิตฺติยา ปิฎกตฺตยคเวสนฺนปกรณตฺตถญฺเจว โสตฺตฺชนปฺนฺติเนรุตฺติ-
 กฺปกรณตฺตถญฺจ มุทฺทาปิตฺวา สดตฺตจตฺตตาสีสาธิกे ปญฺจสตทฺวิสทฺสเส
 พุทฺธวสุเสติ

อายสฺมา มุทิตตฺตเถโร
 นินฺรุตฺตติลิกฺขาสมิตฺติยาธิโป

นิทานกถา

ท่านพระอนุรุธเถระผู้รจนาคัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะ เกิดที่เมืองท่ากาเวรี เขตเมืองกัญจิปุระ แคว้นโจฬะ ภาคใต้ของประเทศอินเดีย พวกเราสามารถรู้ได้ว่า ท่านเป็นคนชาวเมืองท่ากาเวรี ตามคำที่ตัวท่านเองได้กล่าวไว้ในนิคมนคาถาท้ายคัมภีร์ปรมัตถวินิจจยะว่า

“ท่านพระอนุรุธเถระผู้เป็นพหูสูต มีปัญญามาก มีชื่อเสียงปรากฏ เกิดในตระกูลดี ที่เมืองท่ากาเวรี เขตเมืองกัญจิปุระที่เจริญรุ่งเรือง และได้ไปพำนักอยู่ที่เมืองตัญชะ แคว้นตัมพะ” เป็นต้น

เมื่อก่อน เมื่อกัญจิปุระเคยเป็นแหล่งสร้างบุคคลผู้มีชื่อเสียงด้านการรจนาคัมภีร์ และเป็นดินแดนที่มีชื่อเสียงปรากฏด้านพระพุทธศาสนาที่เจริญรุ่งเรืองและมั่นคงมาก ณ เวลานั้น ทัวทั้งเมืองกัญจิปุระมีพระภิกษุพำนักอยู่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ รูป และมีมหาวิหารสำหรับพำนักของพระภิกษุประมาณ ๑๐๐ แห่ง นั่นจะเป็นเหตุแห่งอะไร ความจริงที่ปรากฏชัดก็คือ ในที่แห่งนั้น ตีกรามบ้านช่องและสิ่งของอุปกรณ์การก่อสร้างที่ชำรุดทรุดโทรม ถูกปล่อยทิ้งไว้ให้คร่ำคร่าแตกหักผุพังไปเป็นจำนวนมาก พวกเราจึงได้รู้ว่า ณ ที่นั้น พระพุทธศาสนาเคยมีความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงมาแล้วตั้งแต่โบราณกาล

ท่านพระอนุรุธเถระได้เดินทางจากแคว้นทมิฬะไปสู่เกาะศรีลังกา ได้พำนักอยู่ ณ วิหารที่อมาตย์ต้นตระกูลให้สร้างถวายและพระอารามหลวงที่พระนางเจ้าโสมเทวีอัครมเหสีของพระเจ้าอภัยราชให้สร้างถวาย สลับกันไป ท่านได้รับการอาราธนาอ้อนวอนจากนัมปะอุบาสก จึงได้เริ่มรจนาคัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะนี้ขึ้น

ก็เพื่อความเจริญรุ่งเรืองแผ่ไพศาลและมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา ท่านพระอนุรุธเถระจึงได้มุ่งมั่นรจนาคัมภีร์ขึ้น ๓ คัมภีร์ คือ คัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะ คัมภีร์ปรมัตถวินิจจยะ และคัมภีร์นามรูปปริจเฉทะ

บรรดาคัมภีร์ทั้ง ๓ นั้น คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะมีชื่อเสียงปรากฏที่สุดในพระพุทธศาสนา เหล่านักศึกษาผู้แสวงหาความเป็นพหูสูตในพระอภิธรรมได้ช่วยกันจารึกไว้สืบ ๆ กันมา และมีนักสาธยายปาฐะทั้งหลายได้พากันท่องบ่นทรงจำไว้และสาธยายให้คล่องแคล่วอยู่เป็นนิตย์ ชาวพุทธได้รู้จักท่านพระอนรุทธเถระเพราะอาศัยคัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะนั้น

คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะอันยิ่งยวดด้วยฎีกาหลายคัมภีร์ ย่อมงามเด่นอยู่ในพระพุทธศาสนา ดุจดวงจันทร์ที่ห้อมล้อมด้วยหมู่ดาว ย่อมงามเด่นอยู่บนท้องฟ้า ฉะนั้น

คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะนั้น มีคัมภีร์ฎีกาและอนุฎีกาเป็นบริวารซึ่งพระโบราณจารย์รจนาไว้ด้วยภาษาบาลีหลายคัมภีร์

ในคัมภีร์เหล่านั้น คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหฎีกา พระมหาเถระผู้ไม่ปรากฏนามชาวลังกา รจนาไว้ เรียกว่า “ไปราณิกฎีกา”, คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหวิภาวินิฎีกา พระสุ่มงคลสามีเถระศิษย์ของท่านพระสาริปุตตเถระผู้รจนา คัมภีร์สารัตถทีปนิฎีกา เป็นผู้รจนา, คัมภีร์สังเขปวัฒนธรรมานาฎีกา พระธัมมเกตุเถระผู้ถูกขานนามตามหมู่บ้านฉับปฏะว่า ทุกติยฉับปฏะเถระ เป็นผู้รจนา

เพราะฉะนั้น เมื่อคัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะนี้แล อาจารย์ฝ่ายบาลีของเราทั้งหลายได้ช่วยกันตรวจชำระหลายต่อหลายครั้ง และได้เทียบเคียงกับคัมภีร์เก่าแก่ต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดีแล้ว ชมรมนिरुตติศึกษาแห่งวัดมหาธาตุจึงได้จัดพิมพ์คัมภีร์อภิธรรมมุตตงคหะนี้ไว้ ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ เพื่อเป็นคู่มือในการศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎก และเพื่อใช้เป็นหลักสูตรการศึกษาบาลีใหญ่ ชั้นนักศึกษาอีกด้วย ดังนี้แล

พระมหาสมปอง ฐิติโต

(พระมหาสมปอง ฐิติโต)

ประธานชมรมนिरุตติศึกษา

มติกานุกุม

มติก

ปฏจก

๑. ปมปรจุเจท จิตตสงคหวิภาค

ภูมิภทจิตต	๑
อกุสลจิตต	๒
อเหตุกจิตต	๒
โสภณจิตต	๓
กามาวจรโสภณจิตต	๓
รูปาวจรจิตต	๔
อรูปาวจรจิตต	๕
โลกุตตรจิตต	๖
จิตตคณนสงคห	๖
วิตถารคณน	๗

๒. ทุตยปรจุเจท เจตสิกสงคหวิภาค

สมบโยคลกขณ	๙
อกุสลเจตสิก	๙
โสภณเจตสิก	๙
สมบโยคณย	๑๐
อณณสมานเจตสิกสมบโยคณย	๑๐
อกุสลเจตสิกสมบโยคณย	๑๑
โสภณเจตสิกสมบโยคณย	๑๒

สงคหนย	๑๓
โลกุตตรจิตตสงคหนย	๑๓
มหคคตจิตตสงคหนย	๑๔
กามาวจรโสภณจิตตสงคหนย	๑๔
อกุสลจิตตสงคหนย	๑๕
อเหตุกจิตตสงคหนย	๑๗

๓. ตติยปริจเจท ปกิณณกสงคหวิภาค

เวทนาสงคห	๑๘
เหตุสงคห	๑๙
กิจจสงคห	๒๐
ทวารสงคห	๒๑
อालมพนสงคห	๒๓
วตถุสงคห	๒๔

๔. จตตถปริจเจท วิถีสงคหวิภาค

วิญญานนกก	๒๖
วีถินกก	๒๖
วีถิเภท	๒๗
ปญจทวารวีถิ	๒๗
มโนทวารวีถิ ปริตตชวณวาร	๒๘
อปปนาชวณวาร	๒๙
ตทารมมณนียม	๓๐

ชวณนิยม	๓๑
ปุคฺคฺลเกท	๓๒
ภูมิจิตฺต	๓๓

๕. ปญฺจมปริจฺเจท วิธิมุตฺตสงฺคหวิภาค

ภูมิจิตฺต	๓๔
ปฏิสนฺธิจิตฺต	๓๕
กมฺมจิตฺต	๓๘
จฺติปฏิสนฺธิกม	๔๒

๖. ฉฏฺฐปริจฺเจท รูปสงฺคหวิภาค

รูปสมฺมุทเทส	๔๕
รูปวิภาค	๔๖
รูปสมฺมุจฺจานนย	๔๗
กลาปโยชนา	๔๙
รูปปวตฺตติกม	๕๐
นิพฺพานเกท	๕๒

๗. สตฺตมปริจฺเจท สมฺมจฺจยสงฺคหวิภาค

อฺกุสฺลสงฺคห	๕๓
มิสฺสฺสกสงฺคห	๕๕
โพธิปฺกฺขียสงฺคห	๕๖
สพฺพสงฺคห	๕๘

๘. อฏฺฐมปริจฺเจท ปจฺจยสงคหวิภาค

ปฏฺิจฺจสมุปฺปาทนย	๖๐
ปฏฺุจฺจานนย	๖๒
ปณฺณตฺติเกท	๖๕

๙. นวมปริจฺเจท กมฺมฏฺุจฺจานสงคหวิภาค

สมถกมฺมฏฺุจฺจาน	๖๗
จริตฺเทท	๖๗
ภาวนาเทท	๖๗
นิมิตฺตเทท	๖๗
สฺปฺปายเทท	๖๘
ภาวนาเทท	๖๙
โคจรเทท	๗๐
วิปฺสฺสนากมฺมฏฺุจฺจานวิสุทฺธิเทท	๗๒
วิโมกฺขเทท	๗๕
ปุกฺคฺลเทท	๗๖
สฺมาปตฺติเทท	๗๖
อฺยุโยชน	๗๗
นิคฺมน	๗๘

อภิธรรมมุตตงคโ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

คณนารมภกถา

[๑] สมฺมาสมฺพุทฺธมตฺถํ สสทฺธมฺมคณฺนุตตมํ
อภิวาทิย ภาสิสฺสํ อภิธรรมมุตตงคโ.

จตุปรมุตตมม

[๒] ตตฺถ วุตฺตาทิธมฺมตฺถา จตฺธา ปรมุตฺตโ
จิตฺตํ เจตสิกํ รุปํ นิพฺพานมิตฺติ สพุทฺธา.

๑. ปฐมปริจฺเจท

จิตฺตสงคหวิภาค

ภุมิภทจิตฺต

[๓] ตตฺถ จิตฺตํ ตาว จตฺพุพฺพิธํ โหติ กามาวจรํ รุปาวจรํ
อรุปาวจรํ โลกุตฺตรญฺเจติ.

อภุสสจิตต

[๔] ตตถ กตมํ **กามาวจรํ**. โสมนสฺสสหคตํ ภิญฺจิคตสมฺปยุตฺตํ
 อสงฺขาริกเมกํ, สสงฺขาริกเมกํ; โสมนสฺสสหคตํ ภิญฺจิคตวิปฺปยุตฺตํ
 อสงฺขาริกเมกํ, สสงฺขาริกเมกํ; อุเปกฺขาสหคตํ ภิญฺจิคตสมฺปยุตฺตํ
 อสงฺขาริกเมกํ, สสงฺขาริกเมกํ; อุเปกฺขาสหคตํ ภิญฺจิคตวิปฺปยุตฺตํ
 อสงฺขาริกเมกํ, สสงฺขาริกเมกนฺติ อิมานิ **อภุจปี โลกสหคตจิตตานิ**
 นาม.

[๕] โทมนสฺสสหคตํ ปภฺวิสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ, สสงฺขาริก-
 เมกนฺติ อิมานิ **เทวปี ปภฺวิจิตตานิ** นาม.

[๖] อุเปกฺขาสหคตํ วิจิกิจฺจาสมฺปยุตฺตเมกํ, อุเปกฺขาสหคตํ
 อุทฺทจฺจสมฺปยุตฺตเมกนฺติ อิมานิ **เทวปี โมฆุหจิตตานิ** นาม.

[๗] อิจฺเจวํ สพฺพธาปี **ทฺวาทสากุสลจิตตานิ** สมตฺตานิ.

[๘] อภุจธา โลกมุลา นิ โทสมุลา นิ จ ทฺวิธา
 โฆมุลา นิ จ เทวตี ทฺวาทสากุสลา สียํ.

อเหตุกจิตต

[๙] อุเปกฺขาสหคตํ จกฺขุวิญญาณํ, ตถา โสตฺวิญญาณํ,
 ฆานวิญญาณํ, ชิวฺหาวิญญาณํ, ทฺกฺขสหคตํ กายวิญญาณํ,
 อุเปกฺขาสหคตํ สมฺปภฺวิจฺจนจิตตํ, อุเปกฺขาสหคตํ สนฺตีรณจิตตณฺเจติ
 อิมานิ **สตฺตปี อภุสลวิปากจิตตานิ** นาม.

[๑๐] อุปกุชาสหคตํ กุสลวิปากํ จกฺขุวิญญาณํ, ตถา โสตวิญญาณํ, ฆานวิญญาณํ, ชิวหาวิญญาณํ, สุขสหคตํ กาย-วิญญาณํ, อุปกุชาสหคตํ สมปฏิจฺจนจิตตํ, โสมนสุสสหคตํ สนฺตีรณจิตตํ, อุปกุชาสหคตํ สนฺตีรณจิตตตฺตเจติ อิมานิ **อฏฺฐปิ กุสลวิปากาเหตุกจิตตานิ** นาม.

[๑๑] อุปกุชาสหคตํ ปญฺจทวารารวชฺชนจิตตํ, ตถา มโน-ทวารารวชฺชนจิตตํ, โสมนสุสสหคตํ หลิสฺตูปาทจิตตตฺตเจติ อิมานิ **ตีณฺปิ อเหตุกกริยจิตตานิ** นาม.

[๑๒] อิจฺเจวํ สพฺพถาปิ **อฏฺฐารสาเหตุกจิตตานิ** สมตฺตานิ.

[๑๓] สตฺตาคุสลปากานิ ปุณฺณปากานิ อฏฺฐธา
กริยจิตตานิ อฏฺฐารส อเหตุกา.

โสภนจิตต

[๑๔] ปาปาเหตุกมุตฺตานิ **โสภนานิ**ติ วุจฺจเร
เอกฺขนสฺสฺสฺส จิตฺตานิ อเถกนวุตีปิ วา.

กามาวจรโสภนจิตต

[๑๕] โสมนสุสสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
สสงฺขาริกเมกํ; โสมนสุสสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
สสงฺขาริกเมกํ; อุปกุชาสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
สสงฺขาริกเมกํ; อุปกุชาสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
สสงฺขาริกเมกนฺติ อิมานิ **อฏฺฐปิ กามาวจรกุสลจิตตานิ** นาม.

[๑๖] โสมนสุสสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; โสมนสุสสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; อุกฺเขกฺขาสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; อุกฺเขกฺขาสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกนฺติ อิมานิ **อฏฺฐปิ สเหตุกฺกามาวจรวิปากจิตฺตานิ** นาม.

[๑๗] โสมนสุสสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; โสมนสุสสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; อุกฺเขกฺขาสหคตํ ฅาณสมฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกํ; อุกฺเขกฺขาสหคตํ ฅาณวิปฺปยุตฺตํ อสงฺขาริกเมกํ,
 สสงฺขาริกเมกนฺติ อิมานิ **อฏฺฐปิ สเหตุกฺกามาวจรกิริยจิตฺตานิ** นาม.

[๑๘] อิจฺจเวจํ สฬฺพธาปิ จตฺตวีสติ **สเหตุกฺกามาวจรกุสลวิปาก-**
กิริยจิตฺตานิ สมตฺตานิ.

[๑๙] เวทนาฅาณสงฺขาร- ฅเกเทน จตฺตวีสติ
 สเหตุกฺกามาวจร- ปุณฺณวิปากกิริยา มตา.

[๒๐] กามะ เตวีส ปากานิ ปุณฺณวิปากกิริยานิ วีสติ
 เอกาทส กิริยา เจติ จตฺตปุณฺณวาส สฬฺพธ.

รูปาวจรจิตฺต

[๒๑] วิตกฺกวิจาร์ปิตฺตีสุเขกคฺคตาสหิตํ ปจฺมชฺฅมานกุสลจิตฺตํ,
 วิจาร์ปิตฺตีสุเขกคฺคตาสหิตํ ทุตฺติยชฺฅมานกุสลจิตฺตํ, ปิตฺตีสุเขกคฺคตาสหิตํ
 ตตฺติยชฺฅมานกุสลจิตฺตํ, สุเขกคฺคตาสหิตํ จตฺตุตฺตชฺฅมานกุสลจิตฺตํ,
 อุกฺเขกฺขคฺคตาสหิตํ ปญฺจชฺฅมานกุสลจิตฺตตฺถเจติ อิมานิ **ปญฺจปิ**
รูปาวจรกุสลจิตฺตานิ นาม.

[๒๒] วิตกุกวิจารปีตีสุเขกคตาสหิตํ ปจฺมชฺฌมานวิปากจิตฺตํ, วิจารปีตีสุเขกคตาสหิตํ ทุตฺตชฺฌมานวิปากจิตฺตํ, ปีตีสุเขกคตาสหิตํ ตตฺตชฺฌมานวิปากจิตฺตํ, สุเขกคตาสหิตํ จตฺตตฺตชฺฌมานวิปากจิตฺตํ, อุกฺกชฺฌมานวิปากจิตฺตํ ปญฺจชฺฌมานวิปากจิตฺตตฺตเจติ อิมานิ **ปญฺจปี รุปาวจรวิปากจิตฺตานิ** นาม.

[๒๓] วิตกุกวิจารปีตีสุเขกคตาสหิตํ ปจฺมชฺฌมานกิริยจิตฺตํ, วิจารปีตีสุเขกคตาสหิตํ ทุตฺตชฺฌมานกิริยจิตฺตํ, ปีตีสุเขกคตาสหิตํ ตตฺตชฺฌมานกิริยจิตฺตํ, สุเขกคตาสหิตํ จตฺตตฺตชฺฌมานกิริยจิตฺตํ, อุกฺกชฺฌมานกิริยจิตฺตํ ปญฺจชฺฌมานกิริยจิตฺตตฺตเจติ อิมานิ **ปญฺจปี รุปาวจรกิริยจิตฺตานิ** นาม.

[๒๔] อิจฺเจวํ สพฺพถาปี **ปนฺนรส รุปาวจรกุสลวิปากกิริย- จิตฺตานิ** สมตฺตานิ.

[๒๕] ปญฺจธา ฌานภเวทน รุปาวจรมานสํ
ปฺปญฺญปปากกิริยาภเวทา ตํ ปญฺจทสธา ภเว.

อรูปาวจรจิตต

[๒๖] อากาसानญายตฺนกุสลจิตฺตํ วิญฺญาณญายตฺนกุสลจิตฺตํ อากิณฺณญายตฺนกุสลจิตฺตํ เนวสญฺญานาสญฺญาตฺนกุสลจิตฺตตฺตเจติ อิมานิ **จตฺตาริปี อรูปาวจรกุสลจิตฺตานิ** นาม.

[๒๗] อากาसानญายตฺนวิปากจิตฺตํ วิญฺญาณญายตฺนวิปาก- จิตฺตํ อากิณฺณญายตฺนวิปากจิตฺตํ เนวสญฺญานาสญฺญาตฺนวิปาก- จิตฺตตฺตเจติ อิมานิ **จตฺตาริปี อรูปาวจรวิปากจิตฺตานิ** นาม.

[๒๘] อากาसानญายตนกิริยจิตต์ วิญญาณญายตนกิริยจิตต์
 อากิณญญายตนกิริยจิตต์ เนวสญญานาสญญายตนกิริยจิตตญเจติ
 อิมานิ **จตุตารปี อรูปาวจรกิริยจิตตานิ** นาม.

[๒๙] อิจฺเจวํ สพฺพถาปี **ทฺวาทส อรูปาวจรกุสลวิปากกิริย-
 จิตตานิ** สมตฺตานิ.

[๓๐] อาลมฺพนปฺปเกเทน จตุธารูปฺमानสํ
 ปุณฺณปากกิริยาเกทา ปุณฺ ทฺวาทสธา จิตํ.

โลกุตฺตรจิตฺต

[๓๑] โสตาปตฺติมคฺคจิตต์ สกทาคามิมคฺคจิตต์ อนาคามิมคฺค-
 จิตต์ อรหตฺตมคฺคจิตตญเจติ อิมานิ **จตุตารปี โลกุตฺตรกุสลจิตตานิ**
 นาม.

[๓๒] โสตาปตฺตติผลจิตต์ สกทาคามิผลจิตต์ อนาคามิผลจิตต์
 อรหตฺตผลจิตตญเจติ อิมานิ **จตุตารปี โลกุตฺตรวิปากจิตตานิ** นาม.

[๓๓] อิจฺเจวํ สพฺพถาปี **อฏฺฐ โลกุตฺตรกุสลวิปากจิตตานิ**
 สมตฺตานิ.

[๓๔] จตุมคฺคปฺปเกเทน จตุธา กุสลํ ตถา
 ปากํ ตสฺส ผลตฺตาติ อฏฺฐจฺานุตฺตรํ มตํ.

จิตฺตคณนสงฺคห

[๓๕] ทฺวาทสากุสลาเนวํ กุสลาเนกวีสติ
 ฉตฺตีเสว วิปากานิ กิริยจิตตานิ วีสติ.

- [๓๖] จตฺตปญฺญาสธา กาเม รุเป ปนฺนรสีริเย
จิตฺตทานิ ทฺวาทสสารุเป อญฺจธานฺนุตฺตเร ตถา.
- [๓๗] อิตฺถเมกฺกนฺนวุติ- ปเภทํ ปนฺ มานสํ
เอกวีสสต้ วาถ วิภชนฺติ วิจกฺขณา.

วิตุถารคณน

[๓๘] กถเมกฺกนฺนวุติวิธํ **จิตฺตํ เอกวีสสต้** โหติ. วิตกฺกวิจาร์-
ปิติสฺสขกคฺคตาสหิตํ ปจฺมชฺชฎานโสตาปตฺติมคฺคจิตฺตํ, วิจาร์ปิติ-
สฺสขกคฺคตาสหิตํ ทฺุติยชฺชฎานโสตาปตฺติมคฺคจิตฺตํ, ปิติสฺสขกคฺคตาสหิตํ
ตฺุติยชฺชฎานโสตาปตฺติมคฺคจิตฺตํ, สฺสขกคฺคตาสหิตํ จตฺตตฺถชฺชฎาน-
โสตาปตฺติมคฺคจิตฺตํ, อฺุเปกฺกชฺชกคฺคตาสหิตํ ปญฺจชฺชฎานโสตาปตฺติมคฺค-
จิตฺตตฺถเจติ อิมานิ **ปญฺจปี โสตาปตฺติมคฺคจิตฺตทานิ** นาม.

[๓๙] ตถา สกฺทาคามิอนาคามิอรหตฺตมคฺคจิตฺตทานิ เจติ
สมวีสติ มคฺคจิตฺตทานิ นาม.

[๔๐] ตถา ผลจิตฺตทานิ เจติ **สมจตฺตาลีส โลกุตฺตรจิตฺตทานิ**
ภวณฺตีติ.

[๔๑] ฌานจฺกโยคเกแทน กเตวเกกนฺตฺุ ปญฺจธา
วฺุจจตฺตานฺนุตฺตรํ จิตฺตํ จตฺตาลีสวิธฺนฺติ จ.

[๔๒] ยถา จ รุปาवจฺรํ คยฺหตฺตานฺนุตฺตรํ ตถา
ปจฺมาทิกฺกานเกเท อารุเปปญฺจาปี ปญฺจเม.
เอกาทสฺวิธํ ตสฺมา ปจฺมาทิกมีริตํ
ฌานเมกฺกมฺนฺเต ตฺุ เตวีสติวิธํ ภเว.

[๔๓] สตตตตีสวิธํ ปุณฺณํ ทฺวิปณฺณาสวิธํ ตถา
ปากมิจฺจาหุ จิตฺตานิ เอกวีสสํ พุธา.

**อิตติ อภิธรรมตถสงคห จิตตสงคหวิภาโค นาม
ปจโม ปริจเฉโท.**

๒. ทุติยปริจฺเจท เจตสิกสงฺคหวิภาค

สมปโยคลกฺขณ

[๑] เอกุปปาทนโรธา จ เอกาลมฺพนวตฺถกา
เจโตยฺยตฺตา ทฺวิปณฺณาส ฌมฺมา เจตสิกกา มตา.

อณฺยสฺमानเจตสิก

[๒] กถํ ฝสฺโส เวทนา สณฺญา เจตนา เอกคฺคตา ซีวิตินฺทุริยํ
มนสิกาโร เจติ สตฺติเม เจตสิกกา สพฺพจิตฺตสฺสธารณา นาม.

[๓] วิตกฺโก วิจาโร อธิโมกฺโข วีริยํ ปิตี ฌนฺโท เจติ ฉ อิเม
เจตสิกกา ปกิณฺณกา นาม.

[๔] เอวมิเมเต เตรส เจตสิกกา อณฺยสฺมานาติ เวทิตพฺพา.

อกุสลเจตสิก

[๕] โมหโ อหิริกํ อนตฺตปฺปํ อฺกฺกจฺจํ โลภโ ทิฏฺฐิ มาโน
โทโส อีสฺสา มจฺฉริยํ กุกฺกจฺจํ ถีนํ มิทฺถํ วิจิกิจฺฉา เจติ จุทฺทสิเม
เจตสิกกา อกุสฺลา นาม.

โสภณเจตสิก

[๖] สทฺธา สติ หิริ โอตฺตปฺปํ อโลภโ อโทโส ตฺตรมฺชฺฌตฺตตา
กายปฺปสฺสทฺธิ จิตฺตปฺปสฺสทฺธิ กายลหฺตฺตา จิตฺตลหฺตฺตา กายมฺหฺตฺตา

จิตตมุกุตา กายกมฺมณฺณตา จิตตกมฺมณฺณตา กายปาคฺคณฺณตา
 จิตตปาคฺคณฺณตา กายชุกฺกตา จิตตชุกฺกตา เจติ เอภฺนวีสติเม เจตลิกา
โสภณสาธารณา นาม.

[๗] สมฺมาวาจา สมฺมาภมฺมโนโต สมฺมาอาชีโว เจติ ติสฺโส
วิริติโย นาม.

[๘] กรุณา มุทิตา **อปฺปมณฺญาโย** นามาติ สพฺพถาปิ
 ปญฺณินฺทริเยน สทุธิ ปญฺจวีสติเม เจตลิกา **โสภณา**ติ เวทิตพฺพา.

[๙] เอตฺตาวตา จ :-

เตรสณฺณสมานา จ จุทฺทสาकुสลา ตถา
 โสภณา ปญฺจวีสติเม ทฺวิปณฺณาส ปวฺจจเร.

สมฺปโยคนย

[๑๐] เตลฺลํ จิตฺตาวิชฺชุตฺตานํ ยถาโยคมิโต ปรี
 จิตฺตูปปาเทสุ ปจฺเจกํ สมฺปโยโค ปวฺจจติ.

[๑๑] สตฺต สพฺพตฺถ ยฺชชฺชุนฺติ ยถาโยคํ ปกิณฺณกา
 จุทฺทสาकुสเลเสวว โสภเนเสวว โสภณา.

อณฺณสมานเจตลิกสมฺปโยคนย

[๑๒] กถํ **สพฺพจิตฺตสาธารณา** ตาว สตฺตติเม เจตลิกา
 สพฺเพสุปิ เอภฺนนวนฺติจิตฺตูปปาเทสุ ลพฺพนฺติ.

[๑๓] **ปกิณฺณเกสุ** ปน วิตกฺโก ตาว ทฺวิปญฺจวิญฺญาณวชฺชิต-
 กามาวจรจิตฺเตสุ เจว เอกาทสฺสุ ปจฺมชฺชมานจิตฺเตสุ เจติ

ปญจปญฺญาสจิตฺเตสุ อูปฺปชฺชติ.

[๑๔] วิจาโร ปน เตสุ เจว เอกาทสสุ ทุตฺติยชฺฌมานจิตฺเตสุ
จาติ ฉสฺสฺสจจิตฺเตสุ.

[๑๕] อธิโมกฺโข ทฺวิปญฺจวิญญาณวิจิกิจฺจนาสทคตวชฺชิตฺติจิตฺเตสุ.

[๑๖] วีริยํ ปญฺจทวาราวชฺชนทฺวิปญฺจวิญญาณสมปฺปฏิจฺจน-
สนตฺติรณวชฺชิตฺติจิตฺเตสุ.

[๑๗] ปิตฺติ โทมนสฺสสุเปกฺขาสทคตกายวิญญาณจตุตฺถชฺฌมาน-
วชฺชิตฺติจิตฺเตสุ.

[๑๘] ฉนฺนโท อเหตุกโมมฺมทวชฺชิตฺติจิตฺเตสุตฺติ.

[๑๙] เต ปน จิตฺตูปฺปาทา ยถากุมมํ :-

ฉสฺสฺสจฺจ ปญฺจปญฺญาส เอกาทส จ โสฬส

สตุตฺติ วีสติ เจว ปกิณฺณกวิวชฺชิตฺตา.

ปญฺจปญฺญาส ฉสฺสฺสจฺจ- จสตุตฺติ ติสตุตฺติ

เอกปญฺญาส เจกฺจน- สตุตฺติ สปกิณฺณกา.

อกุสลเจตลิกสมปโยคนย

[๒๐] **อกุสเลสุ** ปน โมโห อหิริกํ อโนตฺตูปฺปํ อุกุทฺตจฺจญฺจาติ
จตุตฺถาโรเม เจตลิกา สพฺพวากุสลสาธารณา นาม, สพฺพเพสุปี
ทฺวาทสากุสเลสุ ลพฺพนฺตฺติ.

[๒๑] โลโภ อฏฺฐจฺสุ โลกสทคตจิตฺเตเสว ลพฺภตฺติ.

[๒๒] ทิฏฺฐิจิ จตุสฺสุ ทิฏฺฐิจิตฺตสมปยุตฺเตสุ.

[๒๓] มาโน จตฺตสุ ภิภูจิตฺตวิปฺปยุตฺเตสุ.

[๒๔] โทโส อีสฺสา มจฺจริยํ กุกฺกจฺจญฺจาติ ทฺวีสุ ปฏฺวิ-
สมฺปยุตฺตจิตฺเตสุ.

[๒๕] ถินมิทฺถํ ปญฺจสุ สสงฺขาริกจิตฺเตสุ.

[๒๖] วิจิกฺจณา วิจิกฺจณาสมฺหคตฺตจิตฺเตเววาติ.

[๒๗] สพฺพาปฺปญฺญेषฺสุ จตฺตาโร โลกมฺมูเล ตโย คตา
โทสมฺมูเลสุ จตฺตาโร สสงฺขารे ทฺวยํ ตถา.
วิจิกฺจณา วิจิกฺจณา- จิตฺเต จาติ จตฺตทฺทส
ทฺวาทสากุสเลเสวว สมฺปยุตฺตชฺชนฺติ ปญฺจธา.

โสภนเจตสิกสมฺปโยคนย

[๒๘] โสภนฺสุ ปน โสภนสาธารณา ตาว เอกฺกณวีรฺตติเม
เจตสิกกา สพฺเพสุปี เอกฺกณสมฺภูจิสฺโสภนจิตฺเตสุ สํวิชฺชนฺติ.

[๒๙] วิรฺตโย ปน ติสฺโสปี โลกุตฺตรจิตฺเตสุ สพฺพถาปี นียตา
เอกโตว ลพฺภนฺติ, โลกิเยสุ ปน กามาจรกฺกุสเลเสวว กทาจิ
สนฺทิสฺสนฺติ วิสฺสุํ วิสฺสุํ.

[๓๐] อปฺปมญฺญาโย ปน ทฺวาทสสุ ปญฺจมชฺฌมานวชฺชิต-
สมฺหคตฺตจิตฺเตสุ เจว กามาจรกฺกุสเลสุ จ สเหตุกกามาจรกิริยจิตฺเตสุ
จาติ อญฺจวีรฺตติจิตฺเตเสวว กทาจิ นานา หุตฺวา ชายนฺติ, อุกฺปกฺขา-
สมฺหคเตสุ ปเนตฺถ กรุณฺนามุทิตา น สนฺตีติ เกจิ วทนฺติ.

[๓๑] ปญฺญา ปน ทฺวาทสสุ ฌาณสมฺปยุตฺตกามาจรจิตฺเตสุ

เจว สพฺเพสุปี ปญจตีสมหคคตโลกุตตรจิตฺเตสุ จาติ สตฺตจตฺตาลีส-
จิตฺเตสุ สมฺปโยคํ คจฺจตีติ.

- [๓๒] เอกฺขนวีสติ ฌมฺมา ชายนฺเตกฺขนสฺสฺสจฺสิ
 ตโย โสฬสจิตฺเตสุ อภฺจวีสติยํ ทวฺยํ.
- ปญฺญา ปกาสิตา สตฺต- จตฺตาลีสฺสวิเธสุปี
 สมฺปยุตฺตา จตฺตเววํ โสภนเสวว โสภนา.
- [๓๓] อีสฺสามจฺเฌรกุกฺกจ- วิรติกรฺรณาทโย
 นानา กทาจิ มาโน จ ถินมิทฺธํ ตถา สห.
- [๓๔] ยถาวุตฺตานุสาเรน เสสา **นียตโยคิโน**
 สงฺคหนฺย ปวกฺขามิ เตลฺลํ ทานิ ยถารหํ.

สงคหนย

- [๓๕] ฉตฺตีสานุตฺตเร ฌมฺมา ปญจตีส มหคคเต
 อภฺจตีสาปี ลพฺภนฺติ กามาวจรโสภเน.
- สตฺตวีสติปฺปญฺมฺหิ ทวาทสาเหตุเกติ จ
 ยถาสมฺภวโยเคน ปญจธา ตตฺถ สงฺคโห.

โลกุตตรจิตตสงคหนย

[๓๖] กถํ **โลกุตฺตเรสุ** ตาว อภฺจสุ ปจฺมชฺฌมานิกจิตฺเตสุ
อญฺญสมานา เตรส เจตลิกา อปฺปมญฺญาวชฺชิตา เตวีสติ
โสภนเจตลิกา เจติ ฉตฺตีส ฌมฺมา สงฺคหํ คจฺจนฺติ, ตถา
ทฺฐิตยชฺฌมานิกจิตฺเตสุ วิตกฺกาวชฺชา, ตติยชฺฌมานิกจิตฺเตสุ วิตกฺกวิจาร-

ธมฺมา สงคหํ คจฺจนฺติ, อปฺปมณฺญาวิรติโย ปเนตถ ปณฺจปิ
 ปจฺเจกเมว โยเชตพฺพา, ตถา ทฺตฺยทฺวเย ญาณวชฺชิตา, ตตฺตฺยทฺวเย
 ญาณสมฺปยุตฺตา ปิตฺวชฺชิตา, จตฺตฺตฺยทฺวเย ญาณปิตฺวชฺชิตา, เต เอว
 สงคฺยหนฺติ กิริยจิตฺเตสฺสปี วิรติวชฺชิตา, ตเถว จตฺตฺสฺสปี ทฺวเกสฺส จตฺตฺตฺว
 สงคฺยหนฺติ. ตถา วิปาเกสฺส จ อปฺปมณฺญาวิรติวชฺชิตา เต เอว
 สงคฺยหนฺตีติ สพฺพถาปิ จตฺตฺวีสติกามาวจรโสภณจิตฺเตสฺส ทฺวเกสฺส
 ทฺวาทสธาว สงคโห โหตีติ.

[๔๑] อภุจตีสฺส สตฺตตีสฺส ทฺวयํ จตฺตตีสฺสํ สฺสเก
 ปณฺจจตีสฺส จตฺตตีสฺส ทฺวยํ เตตฺตตีสฺสํ กฺริเย.
 เตตฺตตีสฺส ปาเก พาทตีสฺส ทฺวเยกตีสฺสํ ภเว
 สเหตุกามาวจร- ปุณฺณปากกิริยามเน.

[๔๒] น วิชฺชนฺเตตฺถ วิรตี กฺริเยสฺสุ^๑ จ มหคฺคเต
 อนฺนตฺตเร อปฺปมณฺญา กามปาเก ทฺวยํ ตถา.
 อนฺนตฺตเร ฌานธมฺมา อปฺปมณฺญา จ มชฺฌิเม
 วิรตี ญาณปิตฺติ จ ปรีตฺเตสฺส วิเสสกา.

อภุสสจิตตสงคหนย

[๔๓] **อภุสเสสฺส** ปน โสภมฺมเสสฺส ตาว ปจฺจเม อสงฺขาริก
 อณฺุณสมานา เตรสฺส เจตสิกกา, อภุสสสาธารณา จตฺตฺตฺวโร เจต
 สตฺตฺตรส โลกทิกฺฎีสิทฺติ สทฺธิ เอภฺนวีสตี ธมฺมา สงคหํ คจฺจนฺติ.

๑ กิริยาสฺ (สิหฬเปตฺถเก)

อเหตุกจิตตสงคหนย

[๕๓] **อเหตุเกสุ** ปน หสนจิตเต ตาว ฉนทวชชิตา อณฺณสมานา ทวาทส ฌมฺมา สงคหํ คจฺจนฺติ.

[๕๔] ตถา โวฏฺฐพฺพนฺเน ฉนทปิตฺวชชิตา.

[๕๕] สุขสนฺตฺรณฺเน ฉนทวีสฺยวชชิตา.

[๕๖] มโนธาตฺตติกาเหตุกปฏิสนฺธิยฺคเพ ฉนทปิตฺวีสฺยวชชิตา.

[๕๗] ทฺวิปญฺจวิญญาณฺเน ปกิณฺณกวชชิตา เตเยว สงคฺยหนฺตฺตีติ สพฺพถาปิ อฏฺฐารสฺสุ อเหตุเกสุ คณฺนวเสน จตฺถาว สงคฺโห โหตีติ.

[๕๘] ทวาทเสกาทส ทส สตฺต จาติ จตฺตฺตฺพิโธ
อฏฺฐารสาเหตุเกสุ จิตฺตฺตฺปาเทสุ สงคฺโห.

[๕๙] อเหตุเกสุ สพฺพตฺถ สตฺต เสสา ยถารหํ
อิติ วิตฺถารโต วุตฺโต เตตฺตฺตฺตฺสวีสฺยสงคฺโห.

[๖๐] อิตฺถํ จิตฺตาวิชฺชิตฺตฺตฺตฺตํ สมฺปโยคญฺจ สงคหํ
ถตฺวา เกทํ ยถาโยคํ จิตฺเตน สมฺมทฺทฺทฺทฺเส.

**อิติ อภิธมฺมตฺถสงคฺเห เจตสิกสงคหวิภาโค นาม
ทฺติโย ปริจฺเจโท.**

๓. ตติยปริจเฉท

ปกิณณกสงคหวิภาค

- [๑] สมปยุตฺตา ยถาโยคํ เตปญฺญาส สภาวโต
 จิตฺตเจตฺติกา ฌมฺมา เตสํ ทานิ ยถารหํ.
- [๒] เวทนาเหตุโต กิจฺจ- ทวาราลมฺพนฺวตฺตโต
 จิตฺตูปปาทวเสเนว สงฺคโห นาม นีเยเต.

เวทนาสงคห

[๓] ตตฺถ **เวทนาสงคฺเห** ตาว ติวิชา เวทนา สุขํ ทุกฺขํ
อทุกฺขมสฺสุชา เจติ, สุขํ ทุกฺขํ โสมนสฺสํ โทมนสฺสํ อฺเปกฺขาติ จ เกเพน
ปน ปญฺจธา โหติ.

[๔] ตตฺถ สุขสทฺทํ กุสลวิปากํ กายวิญญาณเมกเมว, ตถา
ทุกฺขสทฺทํ อกุสลวิปากํ.

[๕] โสมนสฺสสทฺทจิตฺตานิ ปน โลกมฺูลานิ จตฺตาริ
ทฺวาทส กามาวจรโสภณานิ สุขสนฺตีรณหสนานิ จ เทวติ อญฺจารส
กามาวจรโสมนสฺสสทฺทจิตฺตานิ เจว ปจฺมทฺตียตฺตียจตฺตตฺตชฺฌมาน-
สงฺขาทานิ จตฺตจตฺตาลีส มหคฺคตโลกุตฺตรจิตฺตานิ เจติ ทฺวาสนฺนิจิวิธานิ
ภวนฺติ.

[๖] โทมนสฺสสทฺทจิตฺตานิ ปน เทว ปฏฺิษสมฺปยุตฺตจิตฺตानฺเว.

[๗] เสทานิ สพฺพานิปี ปญฺจปญฺญาส อฺเปกฺขาสทฺทจิตฺตानฺเวติ.

- [๘] สุขํ ทุกขมฺเปกฺขาติ ติวิธา ตตฺถ เวทนา
 โสมนสฺสํ โทมนสฺส— มิติ เกเทน ปญฺจธา.
- [๙] สุขเมกตฺถ ทุกขญฺจ โทมนสฺสํ ทฺวเย จิตฺ
 ทฺวาสญฺจิสฺส โสมนสฺสํ ปญฺจปญฺญาสเกตฺรา.

เหตุสงคห

[๑๐] **เหตุสงคห** เหตุ นาม โลภ โทโส โมโห อโลภ อโทโส
 อโมโห เจติ ฉพุพิธา ภวนฺติ.

[๑๑] ตตฺถ ปญฺจทฺวาราวชฺชนทฺวิปฺยจฺวิญฺญาณสมฺปฏฺิฉน-
 สนฺตีรณวโฏจพุพนหสนวเสน อเหตุกจิตฺตานิ นาม.

[๑๒] เสสฺยานิ สพุพานิปี เอกสฺตตฺติ จิตฺตานิ สเหตุกาเนว.

[๑๓] ตตฺถาปี เทว โมมฺหจิตฺตานิ เอกเหตุกาณิ.

[๑๔] เสสฺยานิ ทส อกฺุสฺลจิตฺตานิ เจว ญาณวิปฺยุตฺตานิ
 ทฺวาทส กามาวจรโสภณานิ เจติ ทฺวาวีสฺติ ทฺวิเหตุกจิตฺตานิ.

[๑๕] ทฺวาทส ญาณสมฺปยุตฺตกามาวจรโสภณานิ เจว ปญฺจตีส
 มหคฺคตโลกุตฺตรจิตฺตานิ เจติ สฺตตฺจตฺตาลีสฺ ติเหตุกจิตฺตานีติ.

[๑๖] โลภ โทโส จ โมโห จ เหตุ อกฺุสฺลา ตโย
 อโลภาโทสาโมหา จ กุสฺลาพุยากตา ตธา.

[๑๗] อเหตุกาญฺจารเสก- เหตุกา เทว ทฺวาวีสฺติ
 ทฺวิเหตุกา มตา สฺตต- จตฺตาลีสฺ ติเหตุกา.

กัจจสงคห

[๑๘] กัจจสงคเห กิจจานิ นาม ปฏิสนธิภวํควาซชนทสฺสน-
สวณฆายนสายนผุสนสมปฏิจจนสนฺตีรณโฆฏฺฐพพนชวนตทการมมณ-
จฺติวเสน จุททสวิทานิ ภวานติ.

[๑๙] ปฏิสนธิภวํควาซชนปญจวิญญาณญจानาทิวเสน ปน
เตสํ ทสธา จานเภโท เวทิตพโพ.

[๒๐] ตตถ เทว อุเปกฺขาสทคตสนฺตีรณานิ เจว อฏฺฐ
มหาวิปากานิ จ นว รูปารูปวิปากานิ เจติ เอกุนวีสติ จิตฺตานิ
ปฏิสนธิภวํคจฺติกิจจานิ นาม.

[๒๑] อาวซชนกิจจานิ ปน เทว.

[๒๒] ตถา ทสฺสนสวณฆายนสายนผุสนสมปฏิจจนกิจจานิ จ.

[๒๓] ดีณิ สนฺตีรณกิจจานิ.

[๒๔] มโนทวาราวซชนเมว ปญจทวारे โฆฏฺฐพพนกิจจํ สาเถติ.

[๒๕] อาวซชนทวยวซฺชิตานิ กุสลากุสลผลกิริยจิตฺตานิ
ปญจปญญาส ชวนกิจจานิ.

[๒๖] อฏฺฐ^๑ มหาวิปากานิ เจว สนฺตีรณตฺตยญฺเจติ เอกาทส
ตทการมมณกิจจานิ.

[๒๗] เตสุ ปน เทว อุเปกฺขาสทคตสนฺตีรณจิตฺตานิ ปฏิสนธิ-
ภวํคจฺติตทการมมณสนฺตีรณวเสน ปญจกิจจานิ นาม.

๑ อิทํ ปทํ สีสพโปตฺถเก นตฺถิ.

[๒๘] มหาวิปากานิ อฏฺฐ ปฏิสนุธิภวํจจุติตถารมฺมณวเสน
จตุกิจฺจานิ นาม.

[๒๙] มหคคตวิปากานิ นว ปฏิสนุธิภวํจจุติวเสน ติกิจฺจานิ
นาม.

[๓๐] โสมนสฺสสทคตสนฺตีรณํ สนฺตีรณตถารมฺมณวเสน ทุกิจฺจํ.

[๓๑] ตถา โวฏฺฐพฺพนํ โวฏฺฐพฺพนาวชฺชนวเสน.

[๓๒] เสสานิ ปน สพฺพานิปี ชวนมโนธาทฺตติททวิปญฺจ-
วิญญาณานิ ยถาสมฺภวเมกกิจฺจานิตี.

[๓๓] ปฏิสนุธาทโย นาม- กิจฺจภเเทน จุฑทส
ทสธา จานภเเทน จิตฺตูปาทา ปกาลิตา.

[๓๔] อฏฺฐสฏฺฐิจิ ตถา เทว จ นวาทฺฐ เทว ยถากุภมํ
เอกทฺวิติจตฺตฺตฺตฺต- กิจฺจจานานิ นิทฺทิสเส.

ทวารสงคห

[๓๕] **ทวารสงคเห** ทวารานิ นาม จกฺขุทวารํ โสตทวารํ
ฆานทวารํ ชิวหาทวารํ กายทวารํ มโนทวารญฺเจติ จพฺพิธานิ
ภวณฺตี.

[๓๖] ตตฺถ จกฺขุเมว จกฺขุทวารํ.

[๓๗] ตถา โสตาทโย โสตทวาราทินิ.

[๓๘] มโนทวารํ ปน ภวญฺคนฺตี ปวฺจฺจติ.

[๓๙] ตตถ ปญจทวาราวชชนจกขุวิญญาณสมปฏิจจนสนตීรณ-
 วัฏฏพพณกามาวจรชชนตทารมมณวเสน ฉจตตาลีส จิตตานิ
 จกขุทวารเอ ยถารหํ อุปปชชุนติ, ตถา ปญจทวาราวชชนโส-
 ติวิญญาณาทิวเสน โสตทวาราทิสูปิ ฉจตตาลีเสว ภวนุตตีติ สพพถาปิ
 ปญจทวารเอ จตูปญญาส จิตตานิ กามาวจรานเว.

[๔๐] มโนทวารเอ ปน มโนทวาราวชชนปญจปญญาสชชน-
 ตทารมมณวเสน สตตตสภุจิจิตตานิ ภวนุตติ.

[๔๑] เอกุณวีสติ ปฏิสนธิภางจจตุติวเสน ทวารวิมุตตานิ.

[๔๒] เตสุ ปน ปญจวิญญาณานิ เจว มหคคตโลกุตตรชชนานิ
 เจติ ฉตตีส ยถารหเมกทวาริกจิตตานิ นาม.

[๔๓] มโนธาตุดุติกํ ปน ปญจทวาริกํ.

[๔๔] สุขสนตīรณวัฏฏพพณกามาวจรชชนานิ ฉทวาริกจิตตานิ.

[๔๕] อูปกขาสหคตสนตīรณมหาวิปากานิ ฉทวาริกานิ เจว
 ทวารวิมุตตานิ จ.

[๔๖] มหคคตวิปากานิ ทวารวิมุตตानเววาติ.

[๔๗] เอกทวาริกจิตตานิ ปญจฉทวาริกานิ จ
 ฉทวาริกวิมุตตานิ วิมุตตานิ จ สพพถา.

ฉตตีสติ ตถา ตีณิ เอกตีส ยถากุภมํ
 ทสธา นวธา เจติ ปญจธา ปริทีปเย.

อาลุมพนสงคห

[๔๘] **อาลุมพนสงคห** อารมฺมณานิ^๑ นาม รูปารมฺมณํ สทฺทการมฺมณํ คนฺธารมฺมณํ รสสารมฺมณํ โฝฏฺฐพฺพารมฺมณํ ฌมฺมารมฺมณญเจติ จพฺพิธานิ ภวนฺติ.

[๔๙] ตตฺถ รูปเมว รูปารมฺมณํ, ตถา สทฺทาทโย สทฺทา-
รมฺมณาทีนึ.

[๕๐] ฌมฺมารมฺมณํ ปน ปสทาสุขุมรูปจิตฺตเจตสิกนิพฺพาน-
ปญฺจตฺติวเสน จธา สงฺคยฺหติ.

[๕๑] ตตฺถ จกฺขุทวาริกจิตฺตานํ สพฺเพสฺสปิ รูปเมว อารมฺมณํ,
ตถจฺจ ปจฺจุปฺปนํ.^๒ ตถา โสตทวาริกจิตฺตาทีนฺมปิ สทฺทาทีนึ, ตานึ
จ ปจฺจุปฺปนฺนानึเยว.

[๕๒] มโนทวาริกจิตฺตานํ ปน จพฺพิชฺสมบัติ ปจฺจุปฺปนฺนมตีตํ
อนาคตํ กาลวิมุตฺตตถจฺจ ยถารหฺมารมฺมณํ โหติ.

[๕๓] ทวารวิมุตฺตตานญจ ปฏฺิสนธิภวํจฺจิตฺตสงฺขาตานํ จพฺพิชฺสมบัติ
ยถาสฺมภวํ เยภฺยเยน ภวนฺตเร จทวารคฺคหิตํ ปจฺจุปฺปนฺนมตีตํ.
ปญฺจตฺตฺติภูตํ วา กมฺมกมฺมณิมิตฺตคฺคตินิมิตฺตสฺสมมตํ อารมฺมณํ โหติ.

[๕๔] เตสุ จกฺขุวิญญานาทีนึ ยถากุภํ รูปาทีเอเกกา-
รฺมฺมณาเนว.

[๕๕] มโนธาทูตฺตีกํ รูปาทีปญฺจารมฺมณํ.

๑ อาลุมพนสงคหอารมฺมณานิ (มรรมโปตฺถเก) ๒ ปจฺจุปฺปนฺนเมว (สีหฟโปตฺถเก)

[๕๖] เสสธานี กามาวจรวิปากานี หสนจิตตญเจติ สพพถาปี
กามาวจรรามมณานว.

[๕๗] อกุสลานี เจว ถาณวิปยุตตคามาวจรชวานานี เจติ
โลกุตตรวชชิตสพพารมมณานี.

[๕๘] ถาณสมปยุตตคามาวจรกุสลานี เจว ปญจมชฌมาน-
สงฆาตํ อภิญญาภากุสลญเจติ อรหตตมคคผลวชชิตสพพารมมณานี.

[๕๙] ถาณสมปยุตตคามาวจรกิริยานี เจว กิริยาภิญญา-
โฆฏฐพพนญเจติ สพพถาปี สพพารมมณานี.

[๖๐] อารูปเปสฺสุ ทุตติยจตฺตถานี มหคคตารมมณานี.

[๖๑] เสสธานี ปน มหคคตจิตฺตทานี สพพธานีปี ปญญตตาร-
มมณานี.

[๖๒] โลกุตตรจิตฺตทานี นิพพานารมมณานีติ.

[๖๓] ปญจวีธ ปรีตตมฺหิ ฉ จิตฺตทานี มหคคเต
เอภวีสติ โวหาเร อญฺจ นิพพานโคจเร.

วีसानุตฺตรมตฺตมฺหิ อคคมคคผลชฺฉณิเต
ปญฺจ สพพตฺถถ ฉจฺเจติ สตฺตถา ตตฺถถ สงฺคโห.

วตฺถุสงฺคห

[๖๔] **วตฺถุสงฺคเห** วตฺถุณี นาม จกฺขุโสตฆานชิวหากาย-
ททยวตฺถุ เจติ ฉพฺพิธานี ภวานฺติ.

[๖๕] ตานี กามโลเก สพพธานีปี ลพฺพนฺติ.

[๖๖] รูปโลกะ ปน ฆานาทิตตยํ นตถิ.

[๖๗] อรูปโลกะ ปน สพฺพทานิปี น สํวิชฺชนฺติ.

[๖๘] ตตถ ปญฺจวิญญาณธตฺตโย ยถากุภมํ เอกนฺเตน ปญฺจ
ปสาทวตฺถุณี นิสฺสายเวย ปวตฺตนฺติ.

[๖๙] ปญฺจทวาราวชฺชนสมฺปฺภิจฺจนสงฺฆาตา ปน มโนธตฺต จ
หทยํ นิสฺสิตายเวย ปวตฺตนฺติ.

[๗๐] อวเสสา^๑ ปน มโนวิญญาณธตฺตสงฺฆาตา จ สนฺตฺติรณ-
มหาวิปากปฏิมทฺวยปจฺจมคฺคหสนฺรูปาวจรวเสน หทยํ นิสฺสายเวย
ปวตฺตนฺติ.

[๗๑] อวเสสา กุสลากุสลกิริยานุตฺตรวเสน ปน นิสฺสาย วา
อนิสฺสาย วา.

[๗๒] อารูปุปวิปากวเสน หทยํ อนิสฺสายเวยวาติ.

[๗๓] ฉวตฺตํ นิสฺสิตา กามะ สตฺต รุเป จตฺตฺพิธา
ตีวตฺตํ นิสฺสิตารูปะ ธาเตวฺกานิสฺสิตา มตา.

[๗๔] เตจตฺตาลีส นิสฺสาย เทวจตฺตาลีส ชายเร
นิสฺสาย จ อนิสฺสาย ปาการูปา อนิสฺสิตา.

**อิติ อภิธมฺมตถฺตสงฺคเห ปกิณณกสงคหวิภาโค นาม
ตติโย ปริจฺเจโท.**

๑ ตถา อวเสสา (สีหฬโปตถเก)

๔. จตุตถปริจเฉท วิธีสงคหวิภาค

- [๑] จิตตูปปาทานมิจเจวํ กตฺวา สงคหมุตฺตรํ
ภูมิปุคฺคฺลเกเทน ปุพฺพปาปฺรนิยามิตํ.
ปวตฺติสงคหํ นาม ปฏฺฐิสฺนฺธิปวตฺตียํ
ปวกฺขามิ สฺมาเสน ยถาสฺมภฺวโต กถํ.

[๒] จ วตฺถุณี จ ทฺวารานิ จ อารมฺมณานิ จ วิญญาณานิ จ
วิธีโย ฉธา วิสยปฺปวตฺตติ เจติ วิธีสงคเห จ ฉกฺกานิ เวทิตพฺพานิ.

[๓] วิธีมุตฺตานํ ปน กมฺมกมฺมณิมิตฺตคฺคตินิมิตฺตวเสน ติวิธา
โหติ วิสยปฺปวตฺตติ.

[๔] ตตฺถ วตฺถุทฺวารารมฺมณานิ ปุพฺเพ วุตฺตนยาเนว.

วิญญาณฉกฺก

[๕] จกฺขุวิญญาณํ โสตวิญญาณํ ฆานวิญญาณํ ชิวฺหาวิญญาณํ
กายวิญญาณํ มโนวิญญาณญฺเจติ จ วิญญาณานิ.

วิธีฉกฺก

[๖] ฉ^๑ วิธีโย ปน จกฺขุทฺวารวิธี โสตทฺวารวิธี ฆานทฺวารวิธี
ชิวฺหาทฺวารวิธี กายทฺวารวิธี มโนทฺวารวิธี เจติ ทฺวารวเสน วา,

๑ อัย ปาโจ นตฺถิ (สัพฺพปฺตฺถเก)

จกขุวิญญาณวีถิ โสตวิญญาณวีถิ ฆานวิญญาณวีถิ ชิวหา-
 วิญญาณวีถิ กายวิญญาณวีถิ มโนวิญญาณวีถิ เจติ วิญญาณวเสน
 วา ทวารปุปวตตคา จิตตปุปวตติโย โยเซตพุพพา.

วีถิเภท

[๗] อติมหนุตัม มหนุตัม ปริตตุตัม อติปริตตุตถญเจติ ปญจทวารเ,
 มโนทวารเ ปน วิภูตมวิภูตถญเจติ ฉธา วิสยปุปวตติ เวทิตพุพพา.

ปญจทวารวีถิ

[๘] กถั อุปุปาทจิติภงควเสน ชนตตุยัม เอกจิตตกขณัม นาม.

[๙] ตานิ ปน สตุตตรส จิตตกขณานิ รูปธมฺมานมายู.

[๑๐] เอกจิตตกขณาตีตานิ วา พหุจิตตกขณาตีตานิ วา
 จิตฺตูปตตาทเนว ปญจารมฺมณานิ ปญจทวารเ อาปาถมาคจฺจนฺติ.
 ตสฺมา ยถิ เอกจิตตกขณาตีตัม รูปารมฺมณัม จกขุสฺส อาปาถมาคจฺจติ,
 ตโต ทฺวิกฺขตฺตุํ ภวฺงเค จลิตเ ภวฺงคโสตัม โวจฺฉินฺทิตฺวา ตเมว
 รูปารมฺมณัม อวารชฺชนุตัม ปญจทวารารชฺชนจิตฺตัม อฺอุปฺปชฺชิตฺวา นิรุชฺชนติ,
 ตโต ตสฺसानนฺตรัม ตเมว รูปํ ปสฺสนนฺตัม จกขุวิญญาณัม, สมฺปฏฺฐิจฺจนนฺตัม
 สมฺปฏฺฐิจฺจนจิตฺตัม, สนฺตึรยมาณัม สนฺตึรณจิตฺตัม, ววตถเปนนฺตัม โวจฺฉนฺทิตฺวา
 จิตตถญเจติ ยถากกมัม อฺอุปฺปชฺชิตฺวา นิรุชฺชนนฺติ, ตโต ปรี เอกฺกนฺตีส-
 กามาวจรชวเนสฺสุ ยัม กิณฺณจิจิ ลทฺธปจฺจยัม เยภฺยเยน สตุตฺกขตฺตุํ ชวติ,
 ชวณานุพฺพณานิ จ เทว ตทการมฺมณปากานิ ยถารหัม ปวตฺตนฺติ,
 ตโต ปรี ภวฺงคปาโต.

ปวตตุนติ, ตโต ปรี ภวงคปาโต.

[๑๘] **อวิภูเต** ปนารมมณ ชวณวสาเน ภวงคปาโตว โหติ.
นตถิ ตทารมมณุปปาโทติ.

[๑๙] วิถิจิตตานิ ตีเณว จิตตูปปาทา ทเสริตา
วิตุถาเรน ปเนตเถก- จตตาลีส วิภาวเย.

อยมตถ ปรีตตชวณวาโร.

อุปปนาชวณวาร

[๒๐] **อุปปนาชวณวาเร** ปน วิภูตาวิภูตเกโท นตถิ, ตถา
ตทารมมณุปปาโท จ.

[๒๑] ตตถ หิ ภาณสมปยุตตคามาวจรชวณานมภูจนัน
อณุตตรสมิ ปริกมโมปจารานุโลมโคตฺรภูนาเมน จตฺกขตตุ
ติกขตตุเมว วา ยถากกมํ อุปฺปชฺชิตฺวา นิรุทฺธานนฺตรเมว ยถารหํ
จตฺตถํ วา ปญจมํ วา ฉพฺพีสตีมหคคตโลกุตฺตรชวเนสุ ยถา
ภินีหารวเสน ยํ กิถุจि ชวณํ อุปฺปนาวิถิโมตฺรติ, ตโต ปรี อุปฺปนา
วสาเน ภวงคปาโตว โหติ.

[๒๒] ตตถ โสมนสุสสคตชวณานนฺตรํ อุปฺปนาปิ โสมนสุส-
สคตาว ปาฏิกงฺขิตพฺพา, อุกฺเขชาสคตชวณานนฺตรํ อุกฺเขชา-
สคตาว, ตตถาปิ กุสลชวณานนฺตรํ กุสลชวณญเจว เภฏจิมญจ
ผลตฺตยมฺปเปติ, กิริยชวณานนฺตรํ กิริยชวณํ อรหตฺตผลญเจติ.

- [๒๓] ทวตฺตีส สุขปุณฺณมหา ทฺวาทโสเปกฺขกา ปรี
 สฺขิตฺตกฺริยโต อญฺจ ฉ สมฺโหนฺติ อฺเปกฺขกา.
- [๒๔] ปุณฺณชฺชานน เสกฺขานํ กามปุณฺณติเหตุโต
 ติเหตุกามกฺริยโต วีตฺราคานมฺปฺปนา.

อฺยเมตถ มโนทฺวาเร วีถิจิตฺตปฺปวตฺตินโย.

ตทการมฺมณนิยม

[๒๕] สพฺพตฺถาปิ ปเนตฺถ อนิฏฺฐเจ อารมฺมณเณ อฺกุสล-
 วิปากาเนว ปญฺจวิญฺญาณสมฺปฺปฺยจฺจนสนฺตีรณตทการมฺมณานิ.

[๒๖] อิญฺเจ กุสลวิปากานิ.

[๒๗] อติอิญฺเจ ปน โสมนสฺสสทฺคตาเนว สนฺตีรณตทการมฺมณานิ,
 ตตฺถาปิ โสมนสฺสสทฺคตฺกิริยชฺชนาวसानเณ โสมนสฺสสทฺคตาเนว
 ตทการมฺมณานิ ภวนฺติ, อฺเปกฺขาสทฺคตฺกิริยชฺชนาวसानเณ จ อฺเปกฺขา-
 สทฺคตาเนว โหนฺติ.

[๒๘] โทมนสฺสสทฺคตชฺชนาวसानเณ จ ปน ตทการมฺมณานิ เจว
 ภวญฺคานิ จ อฺเปกฺขาสทฺคตาเนว ภวนฺติ, ตสฺมา ยถิ โสมนสฺส
 ปฏฺยสนฺธิกสฺส โทมนสฺสสทฺคตชฺชนาวसानเณ ตทการมฺมณสมฺภโว นตฺถิ,
 ตทา ยํ กิณฺจิจิ ปริจิตฺตปฺพุพฺพํ ปริตตารมฺมณมฺารพฺภ อฺเปกฺขาสทฺคต-
 สนฺตีรณํ อฺปฺปชฺชติ, ตมนนฺตริตฺวา ภวญฺคปาโตว โหตีติ วทนฺติ
 อฺาจรียา.

[๓๗] วุฏฺฐจฺจนกาเล ปน อนาคามีผลํ วา อรหตฺตผลํ วา
 ยถารหเมกवारํ อูปฺปชฺชิตฺวา นินฺรุทฺเธ ภวํคปาโตว โหติ.

[๓๘] สพฺพตฺถาปิ สฺมาปตฺตวิธิยํ ภวํคโสโต วิย วิถินิยโม
 นตฺถีติ กตฺวา พหุณีปี ลพฺภนฺตีติ.

[๓๙] สตฺตกฺขตฺตํ ปรีตฺตานิ มคฺคาภินฺญา สกึ มตา
 อวเสสฺยานิ ลพฺภนฺติ ชวฺวานิ พหุณีปี.

อฺยเมตฺถ ชวฺวนิยโม.

ปฺคฺคฺลเกท

[๔๐] **ทฺุเหตุกานมเหตุกานญจ** ปเนตฺถ กิริยชวฺวานิ เจว
 อปฺปนาชวฺวานิ จ น ลพฺภนฺติ.

[๔๑] ตถา ฅาณสมฺปยุตฺตวิปาگانิ จ สฺคฺคตฺยํ.

[๔๒] ทฺุคฺคตฺยํ ปน ฅาณวิปฺปยุตฺตตานิ จ มหาวิปาگانิ น
 ลพฺภนฺติ.

[๔๓] **ติเหตุเกสฺสุ** ปน ซีณาสวานํ กุสลาकुสลชวฺวานิ น
 ลพฺภนฺติ.

[๔๔] ตถา เสกฺขปฺปฺกฺขชวฺวานํ กิริยชวฺวานิ.

[๔๕] ทฺิฏฺฐจฺจิตสมฺปยุตฺตวิจิกิจฺจชวฺวานิ จ เสกฺขชวฺวานํ.

[๔๖] อนาคามีปฺคฺคฺลเกทํ ปน ปฏฺิษชวฺวานิ จ น ลพฺภนฺติ.

[๔๗] โลกุตฺตรชวฺวานิ จ ยถารหํ อริยานเมว สมฺปฺปชฺชชวฺวานิ.

[๔๘] อเสกขานํ จตฺตจตฺตา- ลีส เสกขานมฺหุทิสเส
ฉปฺปญฺญาสวเสสํ จตฺตปญฺญาส สมฺภวา.

อยมตถ ปุคฺคลเกโท.

ภุมิวิภาค

[๔๙] **กามาวจรภุมิยํ** ปเนตานิ สพฺพานิปี วิถิจิตฺตานิ
ยถารหฺมฺปฺลพฺภนฺติ.

[๕๐] **รูปาวจรภุมิยํ** ปฏฺิขชวณตทการมฺมณวชฺชิตานิ.

[๕๑] **อรูปาวจรภุมิยํ** ปจมมคฺครูปาวจรหสนเหฏฺฐิจิมารูป-
วชฺชิตานิ จ ลพฺภนฺติ.

[๕๒] สพฺพตฺถาปี จ ตํตํปสฺสาทริทานํ ตํตํทวาริกวิถิจิตฺตานิ
น ลพฺภนฺเตว.

[๕๓] อสณฺณสตฺตํ ปน สพฺพตฺถาปี จิตฺตปฺปวตฺติ นตฺถเววติ.

[๕๔] อสีติ วิถิจิตฺตานิ กามे รฺูเป ยถารหํ
จตฺตสฺสฺฐิจิ ตถารฺูเป เทวจตฺตาลีส ลพฺภเร.

อยมตถ ภุมิวิภาโค.

[๕๕] อิจฺเจวํ จทวาริกจิตฺตปฺปวตฺติ ยถาสมฺภวํ ภวณฺฺนตริตา
ยวตฺตายุกมพฺโพจฺฉินฺนา ปวตฺตติ.

**อิติ อภิศมฺมตฺตสงคฺเห วิถิสงคหวิภาโค นาม
จตฺตฺถอ ปริจฺเณโท.**

๕. ปณฺจมปริจฺเจท วิธิมุตฺตสงฺคหวิภาค

[๑] วิถีจิตฺตวเสเนวํ ปวตฺตียมุทฺทิตโต
ปวตฺตติสงฺคโห นาม สหุธิยํ ทานิ วุจฺจติ.

[๒] จตฺตสฺโส ภูมฺมโย จตฺตพฺพิธา ปภฺวิสฺสฺสฺสฺส จตฺตตาริ กมฺมมานิ
จตฺตธา มรณฺนุปฺปตฺติ เจติ วิธิมุตฺตสงฺคเห จตฺตตาริ จตฺตกฺกานิ
เวทิตพฺพานิ.

ภุมฺมิจตฺตกฺก

[๓] ตตฺถ อปายภุมฺมิ กามสฺสคฺติภุมฺมิ รุปาวจรภุมฺมิ อรุปาวจรภุมฺมิ
เจติ จตฺตสฺโส ภูมฺมโย นาม.

[๔] ตาสฺส นฺโรโย ตฺริจฺฉานโยนิ เปตฺตติวิสโย อสฺสรกาโย เจติ
อปายภุมฺมิ จตฺตพฺพิธา โหติ.

[๕] มนุสฺสสา จาตฺตุมหาราชฺชิกา ตาวตฺตีสา ยามา ตฺลิตฺตา
นิมฺมานรติ ปฺรนิมฺมิตฺตวสฺสวตฺตี เจติ **กามสฺสคฺติภุมฺมิ สตฺตวิธา** โหติ.

[๖] สฺสา ปนายเมกาทสฺสวธิภาปิ กามาวจรภุมฺมิจฺเจว สงฺขํ คจฺจติ.

[๗] พุรฺหมปาริสฺสชฺชา พุรฺหมปฺโรหิตา มหาพุรฺหมมา เจติ
ปจฺมชฺชฺฉานภุมฺมิ.

[๘] ปฺริตฺตทาภา อปฺปมาณาภา อาภสฺสฺสรสา เจติ ทฺตฺติยชฺชฺฉานภุมฺมิ.

[๙] ปฺริตฺตตฺสฺสกา อปฺปมาณฺสฺสกา สฺสฺสภิกฺกณฺหา เจติ ตฺตฺติยชฺชฺฉานภุมฺมิ.

[๑๐] เวหปผลา อสณฺณสตุตา สุกฺขาวาสา เจติ จตุตฺถชฺฌมาน-
ภุมิํติ **รูปาวจรภุมิ** **โสฬสวิธา** โหติ.

[๑๑] อวิหา อตปฺปา สุกฺขสฺสา สุกฺขสฺสี อกนิภฺจจา เจติ
สุกฺขาวาสภุมิ **ปญฺจวิธา** โหติ.

[๑๒] อากาสานญฺจายตนภุมิ วิญฺญาณญฺจายตนภุมิ อากิณฺ-
จญฺจายตนภุมิ เนวสญฺญานาสญฺจายตนภุมิ เจติ **อรุปภุมิ** **จตุพฺพิธา**
โหติ.

[๑๓] ปุณฺณชฺชานา น ลพฺภนฺติ สุกฺขาวาสสฺส สพฺพถา
โสตาปนฺนา จ สกทา- คามิโน จาปี ปุคฺคลา.

[๑๔] อริยา โนปลพฺภนฺติ อสณฺณปาเยภุมิสฺส
เสสฺสญฺจานสฺส ลพฺภนฺติ อริยานริยาปี จ.

อิทเมตถ ภุมิจตุกกํ.

ปฏิสนธิจตุกก

[๑๕] อปายปฏิสนฺธิ กามสฺสคฺติปฏิสนฺธิ รูปาวจรปฏิสนฺธิ
อรูปาวจรปฏิสนฺธิ เจติ **จตุพฺพิธา** **ปฏิสนฺธิ** นาม.

[๑๖] ตตฺถ อกฺขลวิปาโกเปกฺขาสหคตสนฺตีรณํ อปายภุมิยํ
โอบกนฺติกฺขณฺเ ปฏิสนฺธิ หุตฺวา ตโต ปรี ภวญฺคํ ปรีโยसानฺเ จจัน
หุตฺวา **โวจฺฉิขฺชติ**, **อเยเมกาปายปฏิสนฺธิ** นาม.

[๑๗] กุสฺลวิปาโกเปกฺขาสหคตสนฺตีรณํ ปน กามสฺสคฺติยํ

[๒๖] จตุตถชุฆานวิปากัม ตติยชุฆานภูมิมิยัม.

[๒๗] ปญจมชุฆานวิปากัม จตุตถชุฆานภูมิมิยัม.

[๒๘] อสญญสตตตานมฺปน รูปเมว ปฏิสนธิ โหติ. ตถา ตโต
 ปริ ปวตฺตมิมิ จวนกาเล จ รูปเมว ปวตฺตติวา นิรุชฺฌติ, อิมาน
จ รุปาวจรปฏิสนธิโย นาม.

[๒๙] เตสุ พุรหฺมปาริสชฺชานัน ทewanัน กปฺปสฺส ตติโย ภาโค
 อายุปฺปมาณัม.

[๓๐] พุรหฺมบุโรหิตานัน อุปฺพทกปฺโป.

[๓๑] มหาพุรหฺมานัน เอโก กปฺโป.

[๓๒] ปริตฺตาทานัน เทว กปฺปานิ.

[๓๓] อปฺปมาณาทานัน จตฺตาริ กปฺปานิ.

[๓๔] อาภสฺสรานัน อฏฺฐ กปฺปานิ.

[๓๕] ปริตฺตสฺฐาทานัน โสฬส กปฺปานิ.

[๓๖] อปฺปมาณสฺฐาทานัน ทวตฺตีส กปฺปานิ.

[๓๗] สุกฺกิทฺธานัน จตฺตสฺฐาจิ กปฺปานิ.

[๓๘] เวหฺพฬาทานัน อสญญสตตตานญจ ปญจ กปฺปสตานิ.

[๓๙] อวิหานัน กปฺปสทฺสฺสานิ.

[๔๐] อตฺตปฺปานัน เทว กปฺปสทฺสฺสานิ.

[๔๑] สุกฺกสฺสานัน จตฺตาริ กปฺปสทฺสฺสานิ.

[๔๒] สุกฺกสฺสินัน อฏฺฐ กปฺปสทฺสฺสานิ.

[๔๓] อกนิฏฺฐานัน โสฬส กปฺปสทฺสฺสานิ.

[๔๔] ปจมารูปปาทีวิปากานี ปจมารูปปาทีภูมีสุ ยถากุภัม
ปฐิสนุธิภวงคจตุวเสน ปวตตุนติ. อีมา **จตสุโส อรูปปฐิสนุธิโย**
นาม.

[๔๕] เตสุ อากาसानญายตณูปคานัน ทewanัน วิสติกุป-
สทสุทานี อายุปปมาณ.

[๔๖] วิญญาณญายตณูปคานัน ทewanัน จตตาลีสกุป-
สทสุทานี.

[๔๗] อากิณญญายตณูปคานัน ทewanัน สญจิกุปสทสุทานี.

[๔๘] เนวสญญานาสญญายตณูปคานัน ทewanัน จตตราลีติกุป-
สทสุทานี.

[๔๙] ปฐิสนุธิ ภวงคญจ ตถา จวนมานสั
เอกเมว ตเถเวก- วิสยญเจกชาติยั.

อิทเมตถ ปฐิสนุธิจตุกุก.

กมฺมจตุกุก

[๕๐] ชนกัน อุกตถมฺมกัน อุกปีฬกัน อุกฆาตกญเจติ **กิจจวเสน.**

[๕๑] ครุกัน อาสนุนัน อากิณฺณัน กตตตาคกมฺมญเจติ **ปากทาน-**
ปริยาเยน.

[๕๒] ทิฏฺฐจธมฺมเวทนียั อุกปชชเวทนียั อปฺราปรเวทนียั อโหสิ
กมฺมญเจติ **ปากกาลวเสน** จตตารี กมฺมานี นาม.

[๖๕] ทานสี่ลภานาอปจายนเวยฺยยาวจฺจปตฺติทานปตฺตตานุโมทน-
ธมฺมสฺสวณธมฺมเทสนาทิฏฺฐชุกฺกมฺวเสณ ทสฺวิธํ โหติ.

[๖๖] ตํ ปเนตํ วิสฺตฺติวิธมฺปิ กามาวจรกมฺมมิจฺเจว สงฺขํ คจฺฉติ.

[๖๗] รูปราวจรกุสลํ ปน มโนกมฺมเมว, ตณฺจ ภาวนามยํ
อปฺปนาปฺปตฺตํ, ฌานนฺคเภเทน ปญฺจวิธํ โหติ.

[๖๘] ตถา อรูปาวจรกุสลณฺจ มโนกมฺมํ, ตมฺปิ ภาวนามยํ
อปฺปนาปฺปตฺตํ, อารมฺมณเภเทน จตฺตฺตฺตํ โหติ.

[๖๙] เอตฺตํ กุสลกมฺมมฺหุจฺจรหิตํ อปายภูมियํ ปฏฺฐิสฺสฺสึ
ชเนติ, ปวตฺตฺตฺตํ ปน สพฺพมฺปิ ทฺวาทสฺวิธํ สตฺตํ กุสลปาทานิ
สพฺพตฺตฺตํ ปิ กามโลเก รุปลโลเก จ ยถารหํ วิปฺจจติ.

[๗๐] กามาวจรกุสลมฺปิ กามสฺสคฺตฺตฺตํเมว ปฏฺฐิสฺสฺสึ ชเนติ,
ตถา ปวตฺตฺตฺตฺตํ มหาวิปาทานิ, อเหตุกฺวิปาทานิ ปน อญฺจปิ
สพฺพตฺตฺตํ ปิ กามโลเก รุปลโลเก จ ยถารหํ วิปฺจจติ.

[๗๑] ตตฺตฺตํ ปิ ติเหตุกมฺกุกฺกจฺจํ กุสลํ ติเหตุกํ ปฏฺฐิสฺสฺสึ ทตฺวา
ปวตฺเต สฺสฺส วิปาทานิ วิปฺจจติ.

[๗๒] ติเหตุกโมมกํ ทฺวิเหตุกมฺกุกฺกจฺจณฺจ กุสลํ ทฺวิเหตุกํ
ปฏฺฐิสฺสฺสึ ทตฺวา ปวตฺเต ติเหตุกรหิตานิ ทฺวาทส วิปาทานิ
วิปฺจจติ.

[๗๓] ทฺวิเหตุกโมมกํ ปน กุสลํ อเหตุกเมว ปฏฺฐิสฺสฺสึ เทติ,
ปวตฺเต จ อเหตุกวิปาทานเว วิปฺจจติ.

[๗๔] อสงขาริ สสงขาร- วิปากานิ น ปจจติ
 สสงขารมสงขาร- วิปากานีติ เกจิ น.
 เตสั ทฺวาทส ปากานิ ทสากฺจ จ ยถากุम्म
 ยถาวุตฺตานุสาเรน ยถาสมฺภวามุทฺทิสเ.

[๗๕] ฐปาวจรกฺสลั ปน ปจฺมชฺฌานั ปริตฺตัม ภาเวตฺวา
 พุรหุम्मปาริสชฺเชสฺสุ อฺปฺปชฺชติ.

[๗๖] ตเมว มชฺฌิมั ภาเวตฺวา พุรหุम्मบุโรหิตฺเตสฺ.

[๗๗] ปณีตัม ภาเวตฺวา มหาพุรหุम्मสฺ.

[๗๘] ตถา ทฺุตฺติยชฺฌานั ตฺติยชฺฌานญจ ปริตฺตัม ภาเวตฺวา
 ปริตฺตทาเกสฺ.

[๗๙] มชฺฌิมั ภาเวตฺวา อฺปฺปมาณาเกสฺ.

[๘๐] ปณีตัม ภาเวตฺวา อาภสฺสเรสฺ.

[๘๑] จตฺตฺตชฺฌานั ปริตฺตัม ภาเวตฺวา ปริตฺตตฺสฺเกสฺ.

[๘๒] มชฺฌิมั ภาเวตฺวา อฺปฺปมาณฺสฺเกสฺ.

[๘๓] ปณีตัม ภาเวตฺวา สฺสภิกิณฺเฬหฺสฺ.

[๘๔] ปญฺจมชฺฌานั ภาเวตฺวา เวหฺปฺฝเลสฺ.

[๘๕] ตเมว สญฺญาวิริวาคั ภาเวตฺวา อสญฺญสฺตเตสฺ.

[๘๖] อนาคามิโน ปน สฺสุทฺธาเวสฺสุ อฺปฺปชฺชนฺติ.

[๘๗] อฐปาวจรกฺสลญจ ยถากุम्म ภาเวตฺวา อารุปฺเปสฺ
 อฺปฺปชฺชนฺตีติ.

[๔๘] อิตถํ มหคคตํ ปุณฺณํ ยถาภูมिवวตฺถิตํ
 ชเนติ สทิสํ ปากํ ปฏฺฐิสนฺธิปวตฺตติยํ.

อิทเมตถ กมฺมจตฺตํ.

จฺติปฏฺฐิสนฺธิกฺกม

[๔๙] อายุกฺขเยน กมฺมกฺขเยน อุกฺกยฺกฺขเยน อฺปจฺเจทกกมฺมฺนา
 เจติ **จตฺธา มรณฺปฺตติ** นาม.

[๕๐] ตถา จ มรณฺตานํ ปน มรณกาเล ยถารหํ อภิมุขีภูตํ
 ภวนฺตเร ปฏฺฐิสนฺธิชนกํ กมฺมํ วา, ตํกมฺมกฺรณกาเล รุปาทิกมฺุปลทฺธ-
 ฺปฺพพมฺุปรกฺรณภูตฺถจ กมฺมนิมิตฺตํ วา, อนนฺตรมฺุปรปฺชชมานภเว
 อฺปลภิตพฺพมฺุปรโกคฺคภูตฺถจ คตฺตินิมิตฺตํ วา กมฺมพฺเลน ฉนฺนํ ทวารานํ
 อถฺยตฺรสมิํ ปจฺจุปฺภูจาทิ, ตโต ปรี ตเมว ตโถปฺภูจิตฺตํ อารมฺมณ
 มารพฺภ วิปจฺจมานกมฺมมานูรูปํ ปรีสุทฺธํ อฺปกุกฺกิลิฏฺฐจํ วา
 อฺปลภิตพฺพภวานูรูปํ ตตฺโถถนฺตวํ จิตฺตสนฺดานํ อภิณฺหํ ปวตฺตติ
 พาทฺลฺเลน, ตเมว วา ปน ชนกฺกุตํ กมฺมํ อภินวกรณวเสน
 ทวารปฺตติํ โหติ.

[๕๑] ปจฺจาสนฺนมรณสฺส สตฺตสฺส วิถิจิตฺตาวสาเน ภวํคฺกฺขเย
 วา จวนวเสน ปจฺจุปฺปนฺนภวปรีโยสานภูตํ จตฺติจิตฺตํ อฺปฺปชฺชิตฺตวา
 นิรุชฺฌติ, ตสฺมี นิรุทฺธาวสาเน ตสฺसानนฺตรเมว ตถาคทิตฺตํ
 อารมฺมณมารพฺภ สวตฺถกํ อวตฺถเมว วา ยถารหํ อวิชฺขานุสย-
 ฺปรีกฺขิตฺเตน ตถฺนฺหานุสยมฺูลเกน สงฺขารเณ ชนียมานํ สมฺปยุตฺเตหิ

ปริศนาคหมานัน สหชาตानมธิญ्ञานภาเวन ปุพฺพวงคฆฏตํ ภวณฺตร-
 ปฏิสนุธานวเสน ปฏิสนุธิสงฺขาทํ มานสํ ออุปฺปชฺชमानเมว ปตฺติญ्ञาติ
 ภวณฺตเร.

[๔๒] มรณาสนฺนวิธิยํ ปเนตถ มนุทปฺปวตฺตตานิ ปญฺเจว
 ชวนานิ ปาฏิกงฺขิตพฺพานิ, ตสฺมา ยถิ ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณฺเสสุ
 อาปาถคเตสุ ธรณฺเตเสว มรณํ โหติ, ตทา ปฏิสนุธิวงฺคานมฺปิ
 ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณฺตา ลพฺกตํติ กตฺวา กามาวจรปฏิสนุธิยา
 จทฺวารคฺคหิตํ กมฺมนิมิตฺตํ คตฺตินิมิตฺตญฺจ ปจฺจุปฺปนฺนมตฺตญฺจา-
 รมฺมณํ อุปลพฺกติ, กมฺมํ ปน อตฺตเมว, ตญฺจ มโนทฺวารคฺคหิตํ,
 ตานิ ปน สพฺพานิปิ ปริตฺตธมฺมฏฺฏาเนวารมฺมณานิ.

[๔๓] รุปาจรปฏิสนุธิยา ปน ปญฺญตฺตติฏฺฏตํ กมฺมนิมิตฺตเมว-
 รมฺมณํ โหติ.

[๔๔] ตถา อรูปปฏิสนุธิยา จ มหคฺคตฺตฏฺฏตํ ปญฺญตฺตติฏฺฏตญฺจ
 กมฺมนิมิตฺตเมว ยถารมฺมณฺมณํ โหติ.

[๔๕] อสญฺญสฺตตฺตานํ ปน ชีวิตนวกเมว ปฏิสนุธิภาเวน
 ปตฺติญ्ञาติ, ตสฺมา เต รุปปฏิสนุธิกา นาม.

[๔๖] อรูปา อรูปปฏิสนุธิกา.

[๔๗] เสสา รุปรูปปฏิสนุธิกา.

[๔๘] อารูปจฺจุตฺติยา โหนติ เหฏฺฐจิมารูปวชฺชิตา
 ปรมารูปสนฺธิ จ ตถา กามตีเหตุกา.

รูปาวจรจตุติยา อเหตุรหิตา ลีย์
 สพฺพทา กามตีเหตุมฺหา กามเสวว ปเนตฺรา.

อยมตถ จุติปฏิสนธิกฺกโม.

[๔๙] อิจฺเจว คหิตปฏิสนธิกานํ ปน ปฏิสนธินิโรธานนฺตรโต
 ปภฺตติ ตเมวารมฺมณมารพฺภ ตเทว จิตฺตํ ยาว จุติจิตฺตูปปาทา อสตี
 วัถิจิตฺตูปปาเท ภวสฺส องฺคภาเวน ภวํคสนฺตติสงฺฆาตํ มานลํ
 อพฺโพจฺฉินฺนํ หุตฺวา นทีโสโต วีย ปวตฺตติ.

[๑๐๐] ปรีโยสฺสเน จ จวนวเสน จุติจิตฺตํ หุตฺวา นีรฺุชฺฌติ.

[๑๐๑] ตโต ปฺรณฺจ ปฏิสนฺธาปโย รจจกฺกมิว ยถากฺกมํ เอว
 ปรีวตฺตนฺตา ปวตฺตนฺติ.

[๑๐๒] ปฏิสนฺธิภวํควีถิโย จุติ เจห ตถา ภวานฺตเร
 ปฺน สฺนฺธิ ภวํคมิจฺจยํ ปรีวตฺตติ จิตฺตสนฺตติ.

ปฏิสงฺขาย ปเนตฺมทฺธวํ
 อธิคนฺตฺวา ปทมจฺจจฺจํ พุธา
 สฺสุมฺจฺฉินฺนลีนฺหพฺนฺธนา
 สมเมสฺสสนฺติ จิราย สฺพพฺตา.

**อิติ อภิธรรมมตตสงคห เวธิมุตฺตสงคหวิภาโค นาม
 ปญจโม ปริจเฉโท.**

๖. จณฺฐปรึจฺเจท รูปสงคหวิภาค

- [๑] เอตตวาวตา วิภตฺตวา หิ สปปเภทปฺปวตฺตติกา
จิตฺตเจตฺตสิกา ธมฺมา รูปํ ทานิ ปวฺจจฺติ.
- [๒] สมฺมทฺเทสา วิภาคา จ สมฺมจฺจนา กลาปโต
ปวตฺตติกมโต เจติ ปณฺจธา ตตฺถ สงฺคโห.

รูปสมฺมทฺเทส

- [๓] จตฺตาริ มหาภูตานิ จตฺตุนฺนญจ มหาภูตานิ อฺปาทาย-
รูปณฺเจติ **ทฺวิธมฺเปตํ** รูปํ เอกาทสฺวิธเณ สงฺคหํ คจฺจติ.
- [๔] กถํ ปถวีธาตฺว อวาโปธาตฺว เตโชธาตฺว วาโยธาตฺว จ **ภูตฺรูป**
นาม.
- [๕] จกฺขุ โสถํ ฆานํ ชิวฺหา กาโย **ปสาทรูป** นาม.
- [๖] รูปํ สทฺโท คนฺโธ รโส อวาโปธาตฺววิวชฺชิตํ ภูตฺตตฺยสงฺขาตํ
โผฏฺจพฺพณฺจ **โคจรรูป** นาม.
- [๗] อิตฺถตฺตํ ปุริสฺตตํ **ภาวรูป** นาม.
- [๘] ททฺยวตฺถุ **ททฺयरูป** นาม.
- [๙] ชีวิตินฺทฺริยํ **ชีวิตฺรูป** นาม.
- [๑๐] กพฺพีกาโร อหาโร **อาหารรูป** นาม.
- [๑๑] อิติ จ อญฺจารสฺวิธมฺเปตํ รูปํ สภาวรูปํ สลกฺขณฺรูปํ
นิปฺพนฺนรูปํ รูปฺรูปํ สมฺมสนฺนรูปนฺติ จ สงฺคหํ คจฺจติ.

[๑๒] อากาศธาตุ **ปริจเฉทรูป** นาม.

[๑๓] กายวิญญตติ วจีวิญญตติ **วิญญตติรูป** นาม.

[๑๔] รูปสสุ ลหุตตา มุฑุตตา กมฺมญตตา วิญญตติทวย
วการรูป นาม.

[๑๕] รูปสสุ อุปจโย สนตติ ชรตา อนิจจตา **ลกฺขณรูป** นาม.

[๑๖] ชาติริูปเมว ปเนตถ อุปจยสนตตินาเมน ปวฺจจตีติ
เอกาทสริธมเปตํ รูปิ อฏฺฐวีสตีวิธํ โหติ สรูปวเสน.

[๑๗] กถํ :-

ภูตปุปฺปสาทวิสยา ภาโว ททยมิจฺจปี

ซีวิตาหารรูปเปหิ อฏฺฐารสวีสํ ตถา.

ปริจฺเฉโท จ วิญญตติ วิกาโร ลกฺขณนฺนติ จ

อนิปฺพนฺนา ทส เจติ อฏฺฐวีสวีสํ ภเว.

อยมตฺถ รูปสมฺพุทฺโส.

รูปวิภาค

[๑๘] สพุพฺพจ ปเนตํ รูปิ อเหตุกํ สปุปฺจจยํ สาสวํ สงฺขตํ
โลกิยํ กามาวจริํ อนารมฺมณํ อุปฺปหาตพุพฺพเมวาทิ เอกวิธมฺปิ
อชฺฌตฺตีกพาหิราทิวเสน พหุตา เกทํ คจฺฉติ.

[๑๙] กถํ ปสาทสงฺขาตํ ปญฺจวิธมฺปิ **อชฺฌตฺตีกรูป** นาม,
อิตรํ **พาหิรรูป**.

[๒๐] ปสาทททยสงฆชาติ จพพิธมปิ **วตถุรูป** นาม, อิตริ **อวตถุรูป**.

[๒๑] ปสาทวิญญตติสงฆชาติ สตตวิธมปิ **ทวารรูป** นาม, อิตริ **อทวารรูป**.

[๒๒] ปสาทภาวชีวิตสงฆชาติ อญจวิธมปิ **อินุทริยรูป** นาม, อิตริ **อนินุทริยรูป**.

[๒๓] ปสาทวิสยสงฆชาติ ทวาทสวิธมปิ **โอฬาริกรูป** สนตติเกรูป **สปปฎิฆรูป**ปณจ, อิตริ **สขุมรูป** **ทุเรรูป** **อปปฎิฆรูป**ปณจ.

[๒๔] กมมขั **อุปาทินุรูป**, อิตริ **อนุปาทินุรูป**.

[๒๕] รูปายตนั **สนิทสสนรูป**, อิตริ **อนิทสสนรูป**.

[๒๖] จกขาทิทวยั อสมปตตวเสน, ฆานาทิตตยั สมปตต-
วเสนาคติ ปณจวิธมปิ **โคจรคคาคิกรูป**, อิตริ **อโคจรคคาคิกรูป**.

[๒๗] วณเณ คนเธ รโส โอชา ภูตจตูกกณเจติ อญจวิธมปิ **อวินิพโกครูป**, อิตริ **วินิพโกครูป**.

[๒๘] อิจเจวมญจวีสติ- วิธมปิ จ วิจกษณา
อชุฒตติกาทีเกแทน วิกษนติ ยถารห.

อยเมตถ รูปวิภาโค.

รูปสมมุจจานนย

[๒๙] กมมัม จิตตัม อุตฺ อากาโร เจติ **จตตาริ** **รูปสมมุจจานานิ**
นาม.

[๓๐] ตตฺถ กามาวจรํ รูปาวจรญฺเจติ ปญฺจวีรตีวิธมฺปิ
 กุสลาकुสลกम्मมฺมิสงฺขตํ อชฺฌตฺตติกสนฺดาเน กम्मสมฺภูจฺจानรูปํ
 ปฏิสันธิมฺปาทาย ขณฺเ ขณฺเ สมฺภูจฺจาเปติ.

[๓๑] อรูปวิปากทวิปญฺจวิญญาณวชฺชิตํ ปญฺจสตฺตติวิธมฺปิ จิตฺตํ
 จิตฺตสมฺภูจฺจानรูปํ ปจฺมภวจฺจกมฺปาทาย ชายนฺตเมว สมฺภูจฺจาเปติ.

[๓๒] ตตฺถ อปฺปนาชวณํ อิริยาปถมฺปิ สนนฺนาเมติ.

[๓๓] โวฏฺฐพฺพนกามาวจรชวณาภิญญา ปน วิญญตฺติมฺปิ
 สมฺภูจฺจาเปนฺติ.

[๓๔] โสมนสฺสชวณานิ ปเนตฺถ เตรส หสนมฺปิ ชเนนฺติ.

[๓๕] สීตฺถุญฺเหตฺตสมญฺญาตา เตชฺชาตฺถ จิตฺติปฺปตฺตาว อุตฺต-
 สมฺภูจฺจानรูปํ อชฺฌตฺตตฺถจ พหิทฺธา จ ยถารหํ สมฺภูจฺจาเปติ.

[๓๖] โอชาสงฺขาโต อาหาโร อาหารสมฺภูจฺจानรูปํ อชฺฌเฆรณ-
 กाले จานปฺปตฺโตว สมฺภูจฺจาเปติ.

[๓๗] ตตฺถ หทยอินฺทริยรูปานิ กम्मชาเนว.

[๓๘] วิญญตฺติทวํยํ จิตฺตชเมว.

[๓๙] สทฺโท จิตฺโตตฺตฺโต.

[๔๐] ลหฺตฺตาทิตฺตยํ อุตฺตจิตฺตาทาเรหิ สมฺโภติ.

[๔๑] อวินิพฺโภครูปานิ เจว อากาสชาตฺถ จ จตฺุหิ สมฺภูจฺจानิ.

[๔๒] ลกฺขณรูปานิ น กุโตจि ชายนฺติ.

[๔๓] อฏฺฐารส ปนฺนรส เตรส ทฺวาทสาติ จ
 กम्मจิตฺโตตฺตกาหาร- ชานิ โหนฺติ ยถากมฺ.

[๔๔] ชายมานาทีรูปานํ สภาวตฺตา หิ เกวลํ
ลกฺขณานิ น ชายนฺติ เกหิจฺฉิตฺติ ปกาสิตํ.

อฺยเมตฺถ รูปสมฺภูจฺจานนโย.

กลาปโยชนา

[๔๕] เอกุปฺปาทา เอกนิโรธา เอกนิสฺสยา สหฺวุตฺติโน **เอกวีสติ**
รูปกลาปา นาม.

[๔๖] ตตฺถ ชีวิตํ อวินิฟูโภครูปญฺจ จกฺขุณา สห จกฺขุทสกนฺติ
ปฺวฺจฺจติ. ตถา โสตาทีหิ สทฺธิ โสตทสกํ ฆานทสกํ ชิวฺหาทสกํ
กายทสกํ อิตฺติภาวทสกํ ปุมฺภาวทสกํ วตฺถุทสกญฺเจติ ยถากุภํ
โยเชตพฺพํ. อวินิฟูโภครูปเมว ชีวิตฺน สห ชีวิตนฺวกนฺติ ปฺวฺจฺจติ.
อิเม **นว กมฺมสมฺภูจฺจานกฺลาปา.**

[๔๗] อวินิฟูโภครูปํ ปน สฺพุทฺธจฺจกํ, ตทฺเวว กายวิญฺญตฺติยา
สห กายวิญฺญตฺตินวํ, วจฺฉิวิญฺญตฺติสทฺเทหิ สห วจฺฉิวิญฺญตฺติทสกํ,
ลหฺตฺตาทีหิ สทฺธิ ลหฺตฺตาเทกาทสกํ, กายวิญฺญตฺติลหฺตฺตาทีทฺวาทสกํ,
วจฺฉิวิญฺญตฺติสทฺทลหฺตฺตาทีเตรสกญฺเจติ **ฉ จิตฺตสมฺภูจฺจานกฺลาปา.**

[๔๘] สฺพุทฺธจฺจกํ สทฺทนฺวกํ ลหฺตฺตาเทกาทสกํ สทฺทลหฺตฺตาที-
ทฺวาทสกญฺเจติ **จตฺตารโ อุตฺตสมฺภูจฺจานกฺลาปา.**

[๔๙] สฺพุทฺธจฺจกํ ลหฺตฺตาเทกาทสกญฺเจติ เทว **อาหฺารสมฺภูจฺจาน-**
กฺลาปา.

[๕๐] ตตถ สุตฺตญฺจกั สทฺททวกญฺเจติ เทว อุตฺตสมฺมจฺจน-
กลาปา, พหิทฺฐาปิ ลพฺภนฺติ, อวเสสา ปน สพฺเพปิ อชฺฌตฺติกเมวาทิ.

[๕๑] กมฺมจิตฺโตตฺตกาหาร- สมฺมจฺจนา ยถากุภมํ
น ว จ ตฺวโร เทวติ กลาปา เอกวีสติ.
กลาปานํ ปริญฺเฑท- ลกฺขณตฺตา วิจฺกฺขณา
น กลาปญฺจคมิจฺจาหุ อาการํ ลกฺขณานิ จ.

อยมตฺถ กลาปโยชนา.

รูปปวตฺตติกกม

[๕๒] สพฺพานิปิ ปเนตานิ รูปานิ กามโลเก ยถารหํ อญฺฺนานิ
ปวตฺตติยํ อุปลพฺภนฺติ.

[๕๓] ปฏิสนฺธิยํ ปน สํเสทชานญฺเจว โอบปาติกานญฺจ จกฺขุ-
โสตฺมานชีวฺหากายภาววตฺตฺตฺทสทฺสงฺฆาตานิ สตฺต ทสกาณิ ปาตฺตฺทวณฺติ
อุกฺกญฺจวเสน. โอมกฺวเสน ปน จกฺขุโสตฺมานภาวทสกาณิ กทาจิปิ
น ลพฺภนฺติ, ตสฺมา เตสํ วเสน กลาปหานิ เวทิตฺพฺวา.

[๕๔] คพฺภเสยฺยกสฺตฺตฺตฺตานิ ปน กายภาววตฺตฺตฺทสทฺสงฺฆาตานิ
ตีณิ ทสกาณิ ปาตฺตฺทวณฺติ, ตตฺถาปิ ภาวทสกํ กทาจิ น ลพฺภติ,
ตโต ปริํ ปน ปวตฺตติกาเล กเมน จกฺขุทสกาทีนิจิ ปาตฺตฺทวณฺติ.

[๕๕] อิจฺเจวํ ปฏิสนฺธิมฺปาทาย กมฺมสมฺมจฺจนา, ทฺตฺติยจิตฺต-
มฺปาทาย จิตฺตสมฺมจฺจนา, จิตฺติกาลมฺปาทาย อุตฺตสมฺมจฺจนา,

โอชาพรรณมุปาทาย อาหารสมุฏจानา เจติ จตุสมุฏจानรูปกลาป-
สนตติ กามโลก ที่ปชालา วिय นทีโสโต วिय จ ยาวตาชุก-
มพโวจฉินนา ปวตตติ.

[๕๖] มรณกาลे ปน จุติจิตโตปรีตตตรสมจิตตสสุ จิติกาล-
มุปาทาย กम्मชรูปานิ น อุปปชชนติ, ปุเรตรมุปนนานิ จ
กम्मชรูปานิ จุติจิตตสมกาลเมว ปวตตติตวา นิรุชฌนติ, ตโต ปรี
จิตตชาหารชรูปญจ โวจฉิซติ, ตโต ปรี อุตุสมุฏจानรูปปรมปรา
ยาว มตกเพวรสงฆาตา ปวตตติ.

[๕๗] อิจเจว มตตตตานํ ปุนเทว ภวนตเร
ปฏิสนุธิมุปาทาย ตถา รุปํ ปวตตติ.

[๕๘] รูปโลกे ปน ฆานชิวหากายภาวทสกานิ จ^๑ อาหารช-
กลาปานิ จ น ลพภนติ, ตสฺมา เตสํ ปฏิสนุธิกาเล จกฺขุโสโต-
วตถุวเสน ตีณิ ทสกานิ ชีวิตนวกญเจติ จตฺตาวโร กम्मสมุฏจान-
กลาปา, ปวตตติยํ จิตโตตุสมุฏจानา จ ลพภนติ.

[๕๙] อสญญสตตตานํ ปน จกฺขุโสตวตถุสททาปิ น ลพภนติ,
ตถา สพพานิปี จิตตชรูปานิ, ตสฺมา เตสํ ปฏิสนุธิกาเล ชีวิต-
นวกเมว,^๒ ปวตตติยญจ สททวชฺชิตํ อุตุสมุฏจानรูปํ อติริจจติ.

[๖๐] อิจเจว กามรูปาสญญีสงฆาเตสุ तीसु ज्ञानेषु पठिसनुधि-
ปวตตติวเสน ทูริธา รูปูปวตติ वेทิตพुषा.

๑ เจว (สีหฟโปตถเก)

๒ ชีวิตนวกเมว ลพภติ (สีหฟโปตถเก)

[๖๑] อญฺจวีสติ กาเมสุ โหนฺติ เตวีส รุปีสุ
 สตุตฺรเสว สญฺญีนํ อรูปे นตฺถิ กิณฺจิปิ.
 สทฺโท วิกาโร ชรตา มรณญฺโจบปตฺตียํ
 น ลพฺภนฺติ ปวตฺเต ตู น กิณฺจิปิ น ลพฺภติ.

อฺยเมตฺถ รูปปวตฺตติกฺกโม.

นิพฺพานเภท

[๖๒] **นิพฺพานํ** ปน โลกุตฺตรสงฺฆาตํ จตุมคฺคภาณน
 สจฺจิกาทพฺพํ, มคฺคผลานมารมฺมณฺฏํ วานสงฺฆาตาย ตณฺหายน
 นิกฺขนตฺตตฺตา นิพฺพานนฺติ ปวฺจจติ.

[๖๓] ตเทตํ สภาวโต เอกวิธมฺปิ สอุปาทิสฺเสสนิพฺพานธฺาตุ
 อนุปาทิสฺเสสนิพฺพานธฺาตุ เจติ ทฺวิธํ โหติ การณปริยาเยน.

[๖๔] ตถา สฺสญฺญตํ อนิมิตฺตํ อปฺปณฺหิตญฺเจติ ติวิธํ โหติ
 อาการเภทน.

[๖๕] ปทมจฺจุตมจฺจนฺตํ อสงฺขตมฺนฺตฺตฺรํ
 นิพฺพานมิตฺติ ภาสนฺติ วานมฺตฺตฺตา มหฺลสโย.
 อิติ จิตฺตํ เจตสิกํ รุปี นิพฺพานมิจฺจปิ
 ปรมตฺถํ ปกาเสนฺติ จตฺตฺราว ตถาคตฺตา.

อิติ อภิธรรมมุตตสงคฺเห รูปสงคฺหวิภาโค นาม
 ฉนฺจโร ปริจฺเจโท.

๗. สุตตมปริจเจท

สมุจจยสงคหวิภาค

[๑] ทวารสตุตติวิธา วุตตทา วตถุณมมา สลกขณา
เตสํ ทานิ ยถาโยคํ ปวกุขามิ สมุจจยํ.

[๒] อกุสลสงคโห มิสฺสสกสงคโห โฟธิปกุชียสงคโห สพฺพสงคโห
เจติ สมุจจยสงคโห จตฺพุโพธ เวทิตพุโพ.

อกุสลสงคห

[๓] กถํ **อกุสลสงคเห** ตาว จตฺตารโ อาสวา กามาสโ
ภวาสโ ทิฏฺฐาสโ อวิชฺชาสโ.

[๔] จตฺตารโ โธฆา กาโมโฆ ภโวโฆ ทิฏฺฐโฆ อวิชฺโชโฆ.

[๕] จตฺตารโ โยคา กามโยโค ภวโยโค ทิฏฺฐโยโค อวิชฺชาโยโค.

[๖] จตฺตารโ คนฺธา อภิชฺฌมากายคนฺโธ, พฺยาปาโท กาย-
คนฺโธ, สีสฺสพฺพตฺปรามาโส กายคนฺโธ, อิทํสจฺจาภินิเวโส กายคนฺโธ.

[๗] จตฺตารโ อุปาทานา กามุปาทานํ ทิฏฺฐุปาทานํ สีสฺสพฺพตฺ-
ปาทานํ อตฺตวาทุปาทานํ.

[๘] ฉ นีวรณานิ กามจฺจนฺทนีวรณํ พฺยาปาทนีวรณํ
ถินมิทฺธนีวรณํ อุทฺตจจกุกุจจนีวรณํ วิจิกิจฺฉานีวรณํ อวิชฺชานีวรณํ.

[๙] สตุตฺต อนุสฺยา กามาราคานุสโย ภวราคานุสโย ปฏฺฐิฆา-
นุสโย มานานุสโย ทิฏฺฐจฺฉานุสโย วิจิกิจฺฉานุสโย อวิชฺชานุสโย.

[๑๐] ทส สโยชนานิ กามาราคส์โยชนํ รูปาราคส์โยชนํ อรูปาราคส์โยชนํ ปฏิกขสโยชนํ มานส์โยชนํ ทิฏฐิสโยชนํ สีสัพพต-
 ปรามาสส์โยชนํ วิจิกิจฉาสโยชนํ อุกุทัจจสโยชนํ อวิชชาสโยชนํ
 สุตตฺตเนเต.^๑

[๑๑] อปรานิปิ ทส สโยชนานิ กามาราคส์โยชนํ ภวาราค-
 สโยชนํ ปฏิกขสโยชนํ มานส์โยชนํ ทิฏฐิสโยชนํ สีสัพพตปรามาส-
 สโยชนํ วิจิกิจฉาสโยชนํ อีสสาสโยชนํ มัจฉริยสโยชนํ อวิชชาสโยชนํ
 อภิธมฺเม.^๒

[๑๒] ทส กิเลสา โลโภ โทโส โมโห มาโน ทิฏฐิ วิจิกิจฉา
 ถีนํ อุกุทัจจํ อหิริกํ อโนตฺตปโป.

[๑๓] อาสวาทีสุ ปเนตฺถ กามภวานาเมเน ตพฺพตฺถุกา ตณฺหา
 อธิปฺเปตา, สีสัพพตปรามาส อิทํสจฺจจาภินิเวโส อตฺตวาทุปาโท จ
 ตถาปวตฺตํ ทิฏฐิจิตฺตเมว ปวฺจจติ.

[๑๔] อาสโวฆา จ โยคา จ ตโย คนฺธา จ วตฺถุโต
 อฺปาทานา ทฺเว วุตฺตา อฏฺฐ นีวรณา สियํ.
 จเหวานุสยา โหนฺติ นว สโยชนา มตา
 กิเลสา ทเสตี^๓ วุตฺโตยํ นวธา ปาปสจฺจโคโ.

๑ อ.จ.ทสก. ๒๔/๑๓/๑๔

๒ อภิ.วิ. ๓๕/๙๖๙/๔๗๗

๓ มรณมเปตฺถเก “กิเลสา ทส”ติ ทิสฺสตี, วิชาวินี. ๒๙๓, มณินฺนชฺ. ๑/๒๑๓ ปิฎฺจสุ
 ปสฺสิตพฺพ.

มิตฺสกกสงคห

[๑๕] **มิตฺสกกสงคฺเห** จ เหตุ โลโภ โทโส โมโห อโลโภ
อโทโส อโมโห.

[๑๖] สตฺต ฌานํคานิ วิตกฺโก วิจาร์ ปิติ เอกคฺคตา
โสมนสฺสํ โทมนสฺสํ อฺเปกฺขา.

[๑๗] ทฺวาทส มคฺคํคานิ สมฺมาทิกฺกุจฺจि สมฺมาสํกปฺโป สมฺมา-
วาจา สมฺมากมฺมนฺโต สมฺมาอาชีโว สมฺมาวายาโม สมฺมาสตี
สมฺมาสมาธิ มิจฺฉาทิกฺกุจฺจิ มิจฺฉาสํกปฺโป มิจฺฉาวายาโม มิจฺฉาสมาธิ.

[๑๘] พาวีสตินฺทฺริยานิ จกฺขฺนฺทฺริยํ โสตินฺทฺริยํ ฆานินฺทฺริยํ
ชีวนฺทฺริยํ กายินฺทฺริยํ อิตฺถินฺทฺริยํ ปุริสฺนฺทฺริยํ ชีวิตฺถินฺทฺริยํ
สฺสฺชินฺทฺริยํ ทฺกฺชินฺทฺริยํ โสมนสฺสฺนฺทฺริยํ โทมนสฺสฺนฺทฺริยํ อฺเปกฺชินฺทฺริยํ
สทฺธินฺทฺริยํ วีริยฺนฺทฺริยํ สตินฺทฺริยํ สมาธินฺทฺริยํ ปญฺณินฺทฺริยํ
อนญฺญาตญฺญสฺสามิตฺถินฺทฺริยํ อญฺญินฺทฺริยํ อญฺญาตาวินฺทฺริยํ.

[๑๙] นว พฺลานิ สทฺธาพลํ วีริยพลํ สตีพลํ สมาธิพลํ
ปญฺญาพลํ หิริพลํ โอตฺตปฺปพลํ อหิริกพลํ อนฺนตฺตปฺปพลํ.

[๒๐] จตฺตารอ อธิปตี ฉนฺทาทิปตี วีริยาธิปตี จิตฺตาทิปตี
วีรมฺสาธิปตี.

[๒๑] จตฺตารอ อาหารา กพฺพีการอ อาหารอ, ผลฺโส ทฺุติโย,
มโนสญฺเจตนา ตติยา, วิญฺญาณํ จตฺตอ.

[๒๒] อินฺทฺริยฺเยสุ ปนฺตถ โสตาปตฺติมคฺคญาณํ อนญฺญาตญฺญ-
สฺสามิตฺถินฺทฺริยํ.

- [๒๓] อรหตตพลาณํ อญญาตาวินุทริยํ.
- [๒๔] มชฺเฌ ฉ ฌานานิ อญฺญินุทริยานีติ ปวฺจจฺนฺติ.
- [๒๕] ชีวิตินุทริยญฺจ รุปารูปวเสณ ทฺวิธํ โหติ.
- [๒๖] ทฺวิปญฺจวิญญาเณสุ^๑ ฌานนฺคานิ, อวีริเยสุ พลาณิ,
อเหตุเกสุ มคฺคฺคฺคานิ น ลพฺภนฺติ.
- [๒๗] ตถา วิจิกิฉฺฉาจิตฺเต เอกคฺคฺคตา มคฺคินุทริยพลาณํ น
คจฺจฺนฺติ.
- [๒๘] ทฺวิเหตุกฺคตฺติเหตุกฺคชวเนเสวว ยถาสมฺภวํ อธิปฺติ เอโกว
ลพฺภตฺตีติ.
- [๒๙] ฉ เหตุ ปญฺจ ฌานนฺคฺคา มคฺคฺคฺคฺคา นว วตฺถุโต
โสฬสฺสินุทริยธฺมฺมา จ พลธฺมฺมา นเวริตา.
จตฺตารอฺธิปฺตี วุตฺตา ตถาหาราติ สุตฺตธา
กุสลาทิสมาภิณฺเณ วุตฺโต มิสฺสทกฺสงฺคโห.

โพธิปักขียสงคห

[๓๐] **โพธิปักขียสงคฺเห** จตฺตารอ สติปฺญฺจานา กายานุปัสสนา-
สติปฺญฺจานํ เวทนานุปัสสนาสติปฺญฺจานํ จิตฺตานุปัสสนาสติปฺญฺจานํ
ธฺมฺมานุปัสสนาสติปฺญฺจานํ.

[๓๑] จตฺตารอ สมฺมปฺปชานา อุปฺปนฺนํ ปาปกานํ ปหานาย

๑ ปญฺจวิญญาเณสุ (มรฺมมโปตฺถเก)

วายาโม, อนุปฺปนฺนํ ปาปกานํ อนุปฺปาทาย วายาโม,
 อนุปฺปนฺนํ กุสลาณํ อฺปฺปาทาย วายาโม, อฺปฺปนฺนํ กุสลาณํ
 ภิชฺโยภาวาย วายาโม.

[๓๒] จตฺตารอ อิทฺธิปาทา ฉนฺทิตฺธิปาโท วีรียิตฺธิปาโท
 จิตฺติตฺธิปาโท วิมฺลิตฺธิปาโท.

[๓๓] ปญฺจินฺทฺริยานิ สทฺธินฺทฺริยํ วีรียินฺทฺริยํ สตินฺทฺริยํ
 สสมาธินฺทฺริยํ ปญฺณินฺทฺริยํ.

[๓๔] ปญฺจ พลาณี สทฺธาพลํ วีรียพลํ สติพลํ สมาธิพลํ
 ปญฺญาพลํ.

[๓๕] สตฺต โพชฺฌนฺคา สติสมฺโพชฺฌนฺโค ธมฺมวิจยสมฺโพชฺฌนฺโค
 วีรียสมฺโพชฺฌนฺโค ปิตฺติสมฺโพชฺฌนฺโค ปสฺสทฺทิสฺมฺโพชฺฌนฺโค สสมาธิ-
 สมฺโพชฺฌนฺโค อฺเปกฺขาสฺมฺโพชฺฌนฺโค.

[๓๖] อฏฺฐ มคฺคจฺกานี สมฺมาทิฏฺฐิ สมฺมาสงฺกปฺโป สมฺมาวาจา
 สมฺมาภมฺมฺนโต สมฺมาอาชีโว สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ สมฺมาสมาธิ.

[๓๗] เอตฺถ ปน จตฺตารอ สติปญฺ्ञานาติ สมฺมาสติ เอกาว
 ปวฺจฺจติ.

[๓๘] ตถา จตฺตารอ สมฺมปฺปชานาติ จ สมฺมาวายาโม.

[๓๙] ฉนฺโท จิตฺตมฺเปกฺขา จ สทฺธาปสฺสทฺธิปิตฺติโย
 สมฺมาทิฏฺฐิ จ สงฺกปฺโป วายาโม วิรตฺตตฺตยํ.

สมฺมาสติ สมฺมาธิติ จุทฺทเสเต สภาวโต

สตฺตตฺตีสปฺเปเกแทน สตฺตธา ตตฺถ สงฺคโห.

[๔๐] สงกปุปปสุสทุธิ จ ปิตุเปกฺขา
 ฉนฺโท จ จิตฺตํ วิตฺติตฺตยญฺจ
 นเวกจํานา วิริยํ นวญฺจ
 สตี สฺมาถี จตุ ปญฺจ ปญฺญา
 สทุธา ทุจํานนฺตตมสฺตสตีส-
 ฐมฺมานเมโส ปวโร วิภาโค.

[๔๑] สพฺเพ โลกุตฺตเร โหนฺติ น วา สงกปุปปีติโย
 โลกิเยปิ ยถาโยคํ ฉพฺพิสุสทุธิปวตฺติยํ.

สพฺพสงฺคห

[๔๒] **สพฺพสงฺคเห** ปญฺจกฺขนฺธา รूपกฺขนฺโธ เวทนากฺขนฺโธ
 สญฺญากฺขนฺโธ สงฺขารกฺขนฺโธ วิญฺญาณกฺขนฺโธ

[๔๓] ปญฺจุปาทานกฺขนฺธา รूपุปาทานกฺขนฺโธ เวทฺนุปาทานกฺ-
 ขนฺโธ สญฺญุปาทานกฺขนฺโธ สงฺขารุปาทานกฺขนฺโธ วิญฺญาณ-
 ปาทานกฺขนฺโธ.

[๔๔] ทฺวาทสายนานิ จกฺขายตฺนํ โสตายตฺนํ ฆานายตฺนํ
 ชิฺวฺหายตฺนํ กายายตฺนํ มฺนายตฺนํ รूपายตฺนํ สทุทายตฺนํ คฺนฺธายตฺนํ
 รสายนํ โผฏฺจพฺพายนํ ฐมฺมายตฺนํ.

[๔๕] อญฺจารส ฐาตุโย จกฺขุฐาตุ โสตฐาตุ ฆานฐาตุ ชิฺวฺหาฐาตุ
 กายฐาตุ รूपฐาตุ สทุทฐาตุ คฺนฺธฐาตุ รสฐาตุ โผฏฺจพฺพฐาตุ
 จกฺขุวิญฺญาณฐาตุ โสตฺวิญฺญาณฐาตุ ฆานวิญฺญาณฐาตุ ชิฺวฺหา-

วิญญาณธาดุ กายวิญญาณธาดุ มโนธาดุ ฌมฺมธาดุ มโนวิญญาณ-
ธาดุ.

[๔๖] จตตาริ อริยสจฺจานิ ทุกฺขํ อริยสจฺจํ, ทุกฺขสมุทโย
อริยสจฺจํ, ทุกฺขนิโรธอ อริยสจฺจํ, ทุกฺขนิโรธคามินีปฏิปทา อริยสจฺจํ.

[๔๗] เอตถ ปน เจตสิกสุขมฺรูปนิพฺพานวเสน เอกุณสฺสตฺตติ
ธมฺมา ธมฺมายตฺนธมฺมธาดุติ สงฺขํ คจฺจนฺตติ.

[๔๘] มนายตฺนเมว สตฺตวิญญาณธาดุวเสน ภิชฺชติ.

[๔๙] รูปญฺจ เวทนา สญฺญา เสสา เจตสิกกา ตถา
วิญญาณมิตติ ปญฺเจเต ปญฺจกฺขนธาดุติ ภาสิตา.

[๕๐] ปญฺจุปาทานกฺขนธาดุติ ตถา เตภูมฺกกา มตา
ภททาภาเวน นิพฺพานํ ขนฺธสงคฺคหนิสฺสํ.

[๕๑] ทวารารมฺมณภทเทน ภวนฺตายนฺนานิ จ
ทวาราลมฺภตทฺปนฺน- ปริยาเยน ธาดุโย.

[๕๒] ทุกฺขํ เตภูมฺกํ วฏฺฏํ ตณฺหา สมุทโย ภเว
นิโรธอ นาม นิพฺพานํ มคฺโค โลกุตฺตโร มโต.

[๕๓] มคฺคยฺตฺตา ผลา เจว^๑ จตฺตสจฺจวินิสฺสํญา
อิติ ปญฺจุปปภทเทน ปวฺตฺโต สัพพสงคฺโค.

**อิติ อภิมฺมตฺตสงคฺคเห สมุจจัยสงคฺคหวิภาโค นาม
สฺตฺตโม ปริจฺเจโท.**

๑ ผลญฺจ (วิภาวินี. ๕๓/๒๐๗, มณิมญฺชสา. ๒/๒๘๐)

๘. อภฺจยปรึจเจท ปจฺจยสงฺคหวิภาค

[๑] เยสํ สงฺขตธมฺมานํ เย ธมฺมา ปจฺจยา ยถา
 ตํ วิภาคมิเหทานิ ปวกฺขามิ ยถารหํ.

[๒] ปฏฺิจจสมฺบุปฺปาทนโย ปฏฺิจจานนโย เจติ ปจฺจยสงฺคโห
ทฺวิธो เวทิตฺตฺพโ.

[๓] ตตฺถ ตฺพภาวภาวึภาวาการมตฺโตปลกฺขิตฺโต ปฏฺิจจสมฺบุปฺปาท-
นโย, ปฏฺิจจานนโย ปน อาหจฺจปจฺจยภฺจิตฺติมารพฺภ ปวฺจฺจติ, อุกฺกยํ
ปน โวมิสฺเสตฺตฺวา ปปณฺเจนติ อจาริยา.

ปฏฺิจจสมฺบุปฺปาทนย

[๔] ตตฺถ อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา, สงฺขารปจฺจยา วิญฺญาณํ,
วิญฺญาณปจฺจยา นามรูปํ, นามรูปปจฺจยา สฬายตฺนํ, สฬายตฺน-
ปจฺจยา ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา, เวทนาปจฺจยา ตณฺหา,
ตณฺหาปจฺจยา อฺปปาทานํ, อฺปปาทานปจฺจยา ภโว, ภวปจฺจยา ชาติ,
ชาติปจฺจยา ชรามรณํ, โสภปริเทวทฺกฺขทฺโถมฺนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
เอวเมตฺตสฺส เกวลสฺสฺส ทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺขทฺกฺข
ปฏฺิจจสมฺบุปฺปาทนโย.

[๕] ตตฺถ ตโย อทฺธา ทฺวาทสงฺคานิ วิสฺตาคารา ติสฺนุติ
จตฺตฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส ทฺณี วฏฺฺานิ เทว มฺลानิ จ เวทิตฺตฺพพานิ.

[๖] กถิ อวิชชาสงขารธา อตีโต อทฐา, ชาติชรามรณั
อนาคโต อทฐา, มชฺเฒ อฏฺฐจ ปัจจุปปนโน อทฐาติ ตโย อทฐา.

[๗] อวิชชา สงขารธา วิญญาณั นามรูปิ สฬายตนั ผลุโส
เวทนา ตณฺหา อูปาทานั ภโว ชาติ ชรามรณนฺติ ทฺวาทสงฺคานิ.

[๘] โสกาทิวจันิ ปเนตถ นิสฺสนุทผลนิตฺสสนั.

[๙] อวิชชาสงขารคฺคหณฺน ปเนตถ ตณฺหูปาทานภาวปิ
คหิตตา ภวนฺติ, ตถา ตณฺหูปาทานภวคฺคหณฺน จ อวิชชาสงขารธา,
ชาติชรามรณคฺคหณฺน จ วิญญาณาทีผลปญฺจกเมว คหิตนฺติ
กตฺวา :-

[๑๐] อตีเต เหตุโว ปญฺจ อิทานิ ผลปญฺจกั
อิทานิ เหตุโว ปญฺจ อายตี ผลปญฺจกนฺติ.

วีสติอาการธา ติสนฺธี จตฺสงฺเขปา จ ภวนฺติ.

[๑๑] อวิชชาตณฺหูปาทานา จ กิเลสวฏฺฐั, กम्मภวสงฺขาโต
ภเวทโส สงขารธา จ กम्मวฏฺฐั, อูปตฺตติภวสงฺขาโต ภเวทโส
อวเสธา จ วิปាកวฏฺฐนฺติ ตีณิ วฏฺฐานิ.

[๑๒] อวิชชาตณฺหาเวสเน เทว มฺูลานิ จ เวทิตพฺพานิ.

[๑๓] เตสเมว จ มฺูลานั นิโรธเน นิรุชฺฌติ
ชรามรณมฺุจฺฉาย ปิฬิตานมภินฺทโส
อาสวานั สมฺุปฺปาทา อวิชชา จ ปวตฺตติ.
วฏฺฐมาพทฺธมิจฺเจวึ เตภฺวมกมนาทิกั
ปัจจัยจบมฺุปฺปาโทติ ปญฺจเปลิ มหามฺุณิ.

ปฏฺฐานนโย

[๑๔] เหตุปัจจโย อารมมณปัจจโย อธิปติปัจจโย อนนฺตร-
 ปัจจโย สมนฺนตรปัจจโย สหชาตปัจจโย อญฺญมญฺญปัจจโย นิสุสย-
 ปัจจโย อุปนินิสฺสยปัจจโย ปุเรชาตปัจจโย ปจฺจชาตปัจจโย อาเสวน-
 ปัจจโย กมฺมปัจจโย วิปากปัจจโย อาหารปัจจโย อินฺทฺริยปัจจโย
 ฌานปัจจโย มคฺคปัจจโย สมฺปยุตฺตปัจจโย วิปฺปยุตฺตปัจจโย อตฺถิปจฺจ
 โย นตฺถิปจฺจโย วิคตปัจจโย อวิคตปัจจโยติ อยเมตฺถ **ปฏฺฐานนโย**.

[๑๕] ฉธา นามํ ตฺ นามสฺส ปญฺจธา นามรูปินํ
 เอกธา ปุณฺ รูปสฺส รูปํ นามสฺส เจกธา.
 ปญฺจตฺตินามรูปานิ นามสฺส ทฺวิธา ทฺวยํ
 ทฺวยสฺส นวธา เจติ ฉพฺพิธา ปจฺจยา กถํ.

[๑๖] อนนฺตรนินฺรุทฺธา จิตฺตเจตฺตสิกา ฌมฺมา ปฏฺฐปฺปนฺนํ จิตฺต-
 เจตฺตสิกาณํ ฌมฺมานํ อนนฺตรสมนฺนตรนตฺถิวิคตวเสน, ปุริมานิ ชวนานิ
 ปจฺจนิมานํ ชวนานํ อาเสวนวเสน, สหชาตา จิตฺตเจตฺตสิกา ฌมฺมา
 อญฺญมญฺญํ สมฺปยุตฺตวเสนตฺติ จ **ฉธา นามํ นามสฺส** ปัจจโย โหติ.

[๑๗] เหตุฌานงฺคมคฺคงฺคานิ สหชาตานํ นามรูปานํ หตฺทาที-
 วเสน, สหชาตา เจตนา สหชาตานํ นามรูปานํ, นานากุชณฺณิกา เจตนา
 กมฺมาภินิพฺพตฺตานํ นามรูปานํ กมฺมวเสน, วิปากกฺขนฺธา อญฺญมญฺญํ
 สหชาตานํ รูปานํ วิปากวเสนตฺติ จ **ปญฺจธา นามํ นามรูปานํ**
 ปัจจโย โหติ.

[๑๘] ปจฺจชาตา จิตฺตเจตฺตสิกา ฌมฺมา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส
 กายสฺส ปจฺจชาตวเสนตฺติ **เอกธาว นามํ รูปสฺส** ปัจจโย โหติ.

[๑๙] ฉ วตฺถุณี ปวตฺตีย์ สตฺตุนฺนี วิญฺญาณธฺาตฺถนํ, ปญฺจา-
 รมฺมณานิ จ ปญฺจวิญฺญาณวีรียา ปุเรชาตวเสเนติ **เอกธาว รุปิ**
นามสฺส ปจฺจโย โหติ.

[๒๐] อารมฺมณวเสณ อุปนิสฺสยวเสเนติ จ **ทฺวิธา ปญฺยตฺติ**
นามรฺูปานิ นามสฺเสว ปจฺจยา โหเนติ.

[๒๑] ตตฺถ รฺูปาทิวเสณ ฉพฺพิธํ โหติ อารมฺมณํ.

[๒๒] อุปนิสฺสโย ปน ติวโร โหติ อารมฺมณฺูปนิสฺสโย อนนฺตรฺู-
 ปนิสฺสโย ปกตฺูปนิสฺสโย เจติ.

[๒๓] ตตฺถ อารมฺมณเมว ครุกตํ อารมฺมณฺูปนิสฺสโย.

[๒๔] อนนฺตรนิรฺุทฺธา จิตฺตเจตฺติกา ธมฺมา อนนฺตรฺูปนิสฺสโย.

[๒๕] ราคาทโย ปน ธมฺมา สทฺธาทโย จ สฺขํ ทฺกฺขํ ปุคฺคโล
 โภชนํ อุตฺตฺ เสนาสนญฺจ ยถารหํ อชฺฌตฺตญฺจ พหิทฺธา จ กุสลาที-
 ธมฺมานํ, กมฺมํ วิปាកานนฺติ จ พหุธา โหติ ปกตฺูปนิสฺสโย.

[๒๖] อธิปฺติสหาตอญฺณมญฺณนิสฺสยอาหารอินฺทฺริยวิปฺยตฺต-
 อตฺถิอวิคตวเสเนติ ยถารหํ **นวธา นามรฺูปานิ นามรฺูปานํ** ปจฺจยา
 ภาวนฺติ.

[๒๗] ตตฺถ ครุกตมารมฺมณํ อารมฺมณาธิปฺติวเสณ นามานํ,
 สหาตาทิปฺติ จตฺพฺพิโรปี สหาตวเสณ สหาตานํ นามรฺูปานนฺติ
 จ ทฺวิโร โหติ อธิปฺติปจฺจโย.

[๒๘] จิตฺตเจตฺติกา ธมฺมา อญฺณมญฺณํ สหาตรฺูปานญฺจ,
 มหาภูตา อญฺณมญฺณํ อุปาหารฺูปานญฺจ, ปฏิสนฺธิกฺุขณ วตฺถุวิปากา

อณฺณมณฺณนฺติ จ ติวโร โหติ สหชาตปจฺจโย.

[๒๙] จิตฺตเจตสิกฯ ฌมฺมา อณฺณมณฺณํ, มหาภูตา อณฺณมณฺณํ, ปฏฺฐิสฺสณฺฑิกฺขณฺเณ วตฺถุวิปาภา อณฺณมณฺณนฺติ จ ติวโร โหติ อณฺณมณฺณปจฺจโย.

[๓๐] จิตฺตเจตสิกฯ ฌมฺมา อณฺณมณฺณํ สหชาตฺรูปานฺณจ, มหาภูตา อณฺณมณฺณํ อฺปาหารูปานฺณจ, ฉ วตฺถุณี สดฺตณฺนํ วิญญาณธฺาตฺตุนฺติ จ ติวโร โหติ นิสฺสยปจฺจโย.

[๓๑] กพฺพีกาโร อาหาโร อิมฺสฺส กายสฺส, อรุปีโน อาหารา สหชาตานิ นามรูปานฺนฺติ จ ทฺวิโร โหติ อาหารปจฺจโย.

[๓๒] ปญฺจ ปสาทา ปญฺจณฺนํ วิญญาณานิ, รูปชฺีวิตฺตินฺทฺริยํ อฺปาทินฺนรูปานํ, อรุปีโน อินฺทฺริยา สหชาตานิ นามรูปานฺนฺติ จ ติวโร โหติ อินฺทฺริยปจฺจโย.

[๓๓] โอกฺกนฺตฺิกฺขณฺเณ วตฺถุ วิปากานํ, จิตฺตเจตสิกฯ ฌมฺมา สหชาตฺรูปานํ สหชาตฺวเสน, ปจฺจชาตา จิตฺตเจตสิกฯ ฌมฺมา ปฺเรชาตสฺส อิมฺสฺส กายสฺส ปจฺจชาตฺวเสน, ฉ วตฺถุณี ปวตฺตฺิยํ สดฺตณฺนํ วิญญาณธฺาตฺตุนํ ปฺเรชาตฺวเสนฺติ จ ติวโร โหติ วิปฺปยุตฺตปจฺจโย.

[๓๔] สหชาตํ ปฺเรชาตํ ปจฺจชาตญฺจ สพฺพธา
กพฺพีกาโร อาหาโร รูปชฺีวิตฺตมฺิจฺจยฺนฺติ

ปญฺจวิโร โหติ อตฺถิปจฺจโย อวิกตปจฺจโย จ.

[๓๕] อารมฺมณฺปนฺนิสฺสยกมฺมตฺถิปจฺจเยสฺสุ จ สพฺเพปิ ปจฺจยา สโมธานํ คจฺจนฺติ.

[๓๖] สหชาตฺรฺปนฺนติ ปเนตฺถ สพฺพตฺถาปี ปวตฺเต จิตฺต-
สมฺภูจฺจานานํ ปฏฺฐิสฺนฺธิยํ กมฺมตฺตารฺฐปानญจ วเสน ทฺวิธํ โหตีตี เวทิตฺตพฺพ.

[๓๗] อิติ เตกาลิกา ธมฺมา กาลมฺตฺตา จ สมฺภวา
อชฺชตฺตญจ พหิทฺธา จ สงฺขตาสงฺขตา ตถา.
ปณฺณตฺตินามรฺฐปานํ วเสน ติวฺธา จิตฺตา
ปจฺจยา นาม ปญฺจาเน จตฺวีสติ สพฺพถา.

[๓๘] ตตฺถ รฺฐปมฺมา รฺฐปคฺชนฺโรว, จิตฺตเจตฺตลิกสงฺขตา
จตฺตารโ อรฺฐปิโน ชนฺธา นิพฺพานญเจติ ปญฺจวิธมฺปิ อรฺฐปนฺนติ จ
นามนฺนติ จ ปวฺจจติ.

ปณฺณตฺติเกท

[๓๙] ตโต อวเสสา ปณฺณตฺติ ปน ปณฺญาปฺยตฺตา ปณฺณตฺติ,
ปณฺญาปนโต ปณฺณตฺตีติ จ ทฺวิธา โหตี.

[๔๐] กถํ ตตฺถตฺตปริณามการมฺปาทาย ตถา ตถา ปณฺณตฺตา
ภุมิพฺพตฺตาทิกา, สมฺภารสนฺนิเวสการมฺปาทาย เคหฺรตฺสกฺฎาทิกา,
ชนฺธปณฺจกมฺปาทาย ปุริสฺปคฺคลาทิกา, จนฺทาวภฺภูนาทิกมฺปาทาย
ทิสากาลาทิกา, อสมฺมุจฺจาการมฺปาทาย กุปคฺุหาทิกา, ตตฺถตฺตนิมิตฺตํ
ภาวนาวิเสสญจ อฺุปาทาย กลฺธิณนิมิตฺตาทิกา เจติ เอวมาทฺธิปฺปเกทา
ปน ปรมตฺถโต อวิชฺชมานาปี อตฺถจฺจายากาเรน จิตฺตฺตฺตฺตฺตฺต-
มารมฺมณฺญตฺตา ตํ ตํ อฺุปาทาย อฺุปนิธาย การณํ กตฺวา ตถา ตถา

ปริกปิยามานา สงฺขายติ สมณฺณายติ โวหริยติ ปณฺณปิยตีติ
 ปณฺณตตีติ ปวฺจจติ. อຍံ ปณฺณตติ ปณฺณปิยตฺတာ ปณฺณตติ นาม.

[๔๑] ปณฺณปนโต ปณฺณตติ ปน นามนามกมฺมาทึนาเมน
 ปริทึปีตา. สภา วิชฺชมานปณฺณตติ, อวิชฺชมานปณฺณตติ, วิชฺชมาน
 นอวิชฺชมานปณฺณตติ, อวิชฺชมานนวิชฺชมานปณฺณตติ, วิชฺชมานน-
 วิชฺชมานปณฺณตติ, อวิชฺชมานนอวิชฺชมานปณฺณตติ เจติ ฉพุทฺธา
 โหติ.

[๔๒] ตตฺถ ยทา ปน ปรมตฺถโต วิชฺชมานํ รูปเวทฺหาทึ
 เอตาย ปณฺณาเปนฺติ, ตทายํ วิชฺชมานปณฺณตติ. ยทา ปน
 ปรมตฺถโต อวิชฺชมานํ ภูมิปพุพฺတာทึ เอตาย ปณฺณาเปนฺติ, ตทายํ
 อวิชฺชมานปณฺณตตีติ ปวฺจจติ. อุกฺกึนฺนํ ปน โวมิสฺสกวเสณ เสสา
 ยถากุกมํ ฉฬภิญฺโณ, อิตฺถิสทฺโท, จกฺขุวิญฺญาณํ, ราชนฺตฺโตติ จ
 เวทิตพฺพา.

[๔๓] วจฺจิมฺสาณฺสาเรณ โสตวิญฺญาณวีถียา
 ปวตฺตานนฺตรูปนฺน- มโนทวารสฺส โคจฺรา.
 อตฺถา ยสฺสาณฺสาเรณ วิญฺญาณนฺติ ตโต ปรี
 สายํ ปณฺณตติ วิญฺญेยฺยา โลกสงฺเกตนิมฺมิตฺตา.

**อิตฺติ อภิธรรมตถสงคห ปจฺจยสงคหวิภาโค นาม
 อฏฺฐม ปริจฺเจท.**

๙. นวมปริจฺเจท กมฺมฏฺฐานสงฺคหวิภาค

[๑] สมถวิปัสสนานัน ภาวนานมิโต ปรี
กมฺมฏฺฐานัน ปวกฺขามิ ทฺวิธมฺปิ ยถากุณฺม.

สมถกมฺมฏฺฐาน

[๒] ตตฺถ สมถสงฺคเห ดาว ทส กสิณานิ ทส อสุภา ทส
อนฺุสฺสตีโย จตฺสฺโส อปฺปมณฺเณโย เอกา สณฺเณ เอกํ ววตฺถานัน
จตฺตารโ อารุปฺปา เจติ สตฺตวิเชน สมถกมฺมฏฺฐานสงฺคโ.

จริตเภท

[๓] รากจริตา โทสจริตา โมหจริตา สทฺธจริตา พุทฺธิจริตา
วิตกฺกจริตา เจติ ฉพุพิเชน จริตสงฺคโ.

ภาวนาเภท

[๔] ปริกมฺมภาวนา อุปจาร์ภาวนา อปฺปนาภาวนา เจติ
ติสฺโส ภาวนา.

นิमितฺตเภท

[๕] ปริกมฺมนิमितฺตํ อุคฺคหนิमितฺตํ ปฏฺฐากคณิमितฺตญฺเจติ ตีณิ
นิमितฺตานิ จ เวทิตพุพานิ.

[๖] กถํ ปถวีกถิณํ อาโปกถิณํ เตชอิกถิณํ วาโยกถิณํ
 นีลกถิณํ ปิตกถิณํ โลหิตกถิณํ โอทาทกถิณํ อากาสกถิณํ อาโลก-
 กถิณญเจติ อิมานิ **ทส กถิณานิ** นาม.

[๗] อุทฺธุมาทกํ วินีลกํ วิปฺพุพฺพกํ วิจฺฉิทฺทกํ วิกฺขายิตกํ
 วิกฺขิตฺตกํ หตฺตวิกฺขิตฺตกํ โลหิตกํ ปุพฺพวํ อฏฺฐจิกญฺเจติ อิมเ **ทส**
อสุภา นาม.

[๘] พุทฺธานุสฺสติ ฌมฺมานุสฺสติ สํฆานุสฺสติ สีลानุสฺสติ
 จาคานุสฺสติ เทวตานุสฺสติ อุปสฺมานุสฺสติ มรณานุสฺสติ กายคตาสติ
 อานาปานสฺสติ เจติ อิมานิ **ทส อานุสฺสติโย** นาม.

[๙] เมตฺตา กรุณา มุทิตา อุเพกฺขา เจติ อิมานิ **จตฺสุโส**
อปฺปมญฺญาโย นาม, พุรหฺมวิหาโรติ จ ปวฺจฺจติ.

[๑๐] อหาเรปฏิกฺกุลสญฺญา **เอกา สญฺญา** นาม.

[๑๑] จตฺฐาตฺตวตฺถานํ **เอกํ วตฺถานํ** นาม.

[๑๒] อากาสานญฺจายตนาทโย **จตฺตารโ อารุปฺปา** นามาติ
 สพฺพธาปิ สมณินทฺเทเส จตฺตาลีเส กมฺมฏฺจานานิ ภาวนฺติ.

สปปายเภท

[๑๓] จริตาสฺ ปน ทส อสุภา กายคตาสติสงฺฆาตา โภฏฺจาส-
 ภาวนา จ ราคจริตฺสส สปปายา.

[๑๔] จตฺสุโส อปฺปมญฺญาโย นีลาทีนิจ จ จตฺตาริ กถิณานิ
 โทสจริตฺสส.

[๑๕] อานาปานํ โมหจริตฺตสฺส วิตฺตกฺกจริตฺตสฺส จ.

[๑๖] พุทฺธานุสฺสตีอาทโย ฉ สทฺธาจริตฺตสฺส.

[๑๗] มรณอุปสมสญฺญาววตฺถานานิ พุทฺธิจริตฺตสฺส.

[๑๘] เสสานิ ปน สพุพานิปิ กมฺมฏฺจานานิ สพุเพสมฺปิ สปุปายานิ, ตตฺถาปิ กสิณฺณสุ ปุณฺณํ โมหจริตฺตสฺส, ชุทฺทกํ วิตฺตก-
จริตฺตเสวาติ.

อฺยเมตฺถ สปุปายเกโท.

ภาวนาเภท

[๑๙] **ภาวนาสุ**^๑ สพุพตฺถาปิ ปริกมฺมภาวนา ลพุทฺเตว.
พุทฺธานุสฺสตีอาทิสฺสุ อญฺจสุ สญฺญาววตฺถาเนสุ จาติ ทสฺสุ
กมฺมฏฺจาเนสุ อุปจารภาวนาวิ สมฺปชฺชติ, นตฺถิ อปุปนา.

[๒๐] เสเสสุ ปน สมตฺตีสกมฺมฏฺจาเนสุ อปุปนาภาวนาปิ
สมฺปชฺชติ.

[๒๑] ตตฺถาปิ ทส กสิณฺณานิ อานาปานญจ ปญฺจกชฺฌานิกานิ.^๒

[๒๒] ทส อสุภา กายคตาสติ จ ปจฺมชฺฌานิกา.

[๒๓] เมตฺตาทโย ตโย จตฺตกชฺฌานิกา.

[๒๔] อุเปกฺขา ปญฺจมชฺฌานิกานิ ฉพุทฺตีสิติ รูปาวัจจรชฺ-
ฌานิกานิ กมฺมฏฺจานานิ.

๑ ภาวนาสุ ปน (สีหฟปโตถเก)

๒ ปญฺจกชฺฌานิกา (สีหฟปโตถเก)

[๒๕] จตฺตารโ ปน อารุปฺปา อารุปฺปชฺฌมานิกาติ.

ออยเมตถ ภาวนาเกโท.

โคจรเภท

[๒๖] **นิमितฺเตสฺ** ปน ปริกมฺมนิมิตฺตํ อุกฺคหนิมิตฺตญฺจ สพฺพตฺถาปิ ยถารหํ ปรียาเยน ลพฺภนฺเตว.

[๒๗] ปฏฺฐิภาคนิมิตฺตํ ปน กลีณาสฺสุโกฏฺฐาสานาปาเนเสวว ลพฺภติ, ตตฺถ หิ ปฏฺฐิภาคนิมิตฺตมารพฺภอุปจารสมาธิ อฺปฺปนาสมาธิ จ ปวตฺตนฺติ.

[๒๘] กถํ อาทิกมฺมิกสฺส หิ ปถวิมณฺฑลาทิสฺสู นิมิตฺตํ อุกฺคณฺหนตฺสฺส ตมารมมณฺํ ปริกมฺมนิมิตฺตนฺติ ปวฺจฺจติ, สฺวา จ ภาวนา ปริกมฺมภาวนา นาม.

[๒๙] ยทา ปน ตํ นิมิตฺตํ จิตฺเตน สมฺมุคฺคหิตํ โหติ, จกฺขุณา ปสฺสฺสนตฺสฺเสว มโนทวารสฺส อปาถมาคตํ, ตทา ตเมว อารมฺมณฺํ อุกฺคหนิมิตฺตํ นาม, สฺวา จ ภาวนา สมาธิยติ.

[๓๐] ตถาสมาหิตสฺส ปเนตฺสฺส ตโต ปรี ตสฺมี อุกฺคหนิมิตฺเต ปริกมฺมสมาธินา ภาวนมนฺุญฺญชฺชนตฺสฺส ยทา ตปฺปฏฺฐิภาคํ วตฺถุณฺม- วิมุจฺจติํ ปญฺญตฺติสงฺฆาตํ ภาวนามยมารมฺมณฺํ จิตฺเต สนฺนิสิทฺถนํ สมฺปปีตํ โหติ, ตทา ตปฺปฏฺฐิภาคนิมิตฺตํ สมฺปฺปนฺนนฺติ ปวฺจฺจติ.

[๓๑] ตโต ปญฺญาย ปรีปฺนุถวิปฺปหีนา กามาวจรสมาธิสงฺฆาตา อฺปฺปจารภาวนา นิปฺพนฺนา นาม โหติ.

[๓๒] ตโต ปรี ตเมว ปฏิภาคนิมิตต์ อุปจารสมาธินา
สมาเสวนตสฺส รูปาวจรปจฺมชฺฌานมปฺเปติ.

[๓๓] ตโต ปรี ตเมว ปจฺมชฺฌานํ อวชฺชนํ สฺมาปชฺชนํ
อธิฏฺฐจันํ วุฏฺฐจันํ ปจฺจเวกฺขณา เจติ อิมาทิ ปญฺจหิ วลิตาหิ วลีสฺสุตฺตํ
กตฺวา วิตฺกุกาทิกโมฬาริกงฺคํ ปหานาย วิจาราทิสฺสุมฺงคฺคุปฺตติยา
ปทฺทโต ยถากมํ ทฺตติยชฺฌานาทโย ยถารหฺมปฺเปนฺติ.

[๓๔] อิจฺเจวํ ปถวีกสิณาทิสฺสุ ทฺวาวิสติกมฺมฏฺฐาเนสฺสุ ปฏิภาค-
นิมิตฺตมฺปลพฺภกฺติ.

[๓๕] อวเสเสสฺสุ ปน อปฺปมณฺญา สฺตตฺตปณฺณตฺตติยํ ปวตฺตนฺติ.

[๓๖] อากาสวชฺชิตกสิณฺเนสฺสุ ปน ยํ กิณฺจิจิ กสิณํ อุกฺขมาฏฺเฐตฺวา
ลทฺธมากาสํ อนนฺตวเสน ปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส ปจฺมารูปฺปมฺเปติ.

[๓๗] ตเมว ปจฺมารูปฺปวิณฺญาณํ อนนฺตวเสน ปริกมฺมํ
กโรนฺตสฺส ทฺตติยารูปฺปมฺเปติ.

[๓๘] ตเมว ปจฺมารูปฺปวิณฺญาณาภาวํ ปน “นตฺถิ กิณฺจิจิ”ติ
ปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส ตฺตติยารูปฺปมฺเปติ.

[๓๙] ตฺตติยารูปฺปํ “สนฺตเมตฺตํ, ปณฺีตเมตฺตนุ”ติ ปริกมฺมํ
กโรนฺตสฺส จตฺตตฺตารูปฺปมฺเปติ.

[๔๐] อวเสเสสฺสุ จ ทสฺสุ กมฺมฏฺฐาเนสฺสุ พุทฺธคฺคณาทิก-
มารมฺมณฺมารพฺภ ปริกมฺมํ กตฺวา ตสฺมี นิมิตฺเต สาทฺฐกมฺมุคฺคหิตฺเต
ตตฺเถว ปริกมฺมณฺจ สฺมาธิยติ, อุปฺจาโร จ สฺมปชฺชติ.

[๔๑] อภิณฺณวเสณ ปวตฺตมานํ ปน ฐปาจรปญฺจมชฺฌานํ
 อภิณฺณวปาทกปญฺจมชฺฌานา วุฏฺฐหิตฺวา อธิญฺเจยฺยาทิกมวชฺเชตฺวา
 ปริกมมํ กโรนฺตสฺส ฐปาทีสุ อารมฺมเณสุ ยถารหฺมปฺเปติ.

[๔๒] อภิณฺณว จ นาม :-

อิทฺธิวํ ทิพฺพโสถํ ปรจิตฺตวิชานนา
 ปุพฺพเพนิวसानุสฺสติ ทิพฺพจกฺขุติ ปญฺจธา.

อฺยเมตฺถ โคจรเกโท.

นิฏฺฐิตํ จ สมถมฺมฏฺฐานนโย.

วิปสฺสนากมฺมฏฺฐานวิสุทฺธิเภท

[๔๓] วิปสฺสนากมฺมฏฺฐานน ปน สีลวิสุทฺธิ จิตฺตวิสุทฺธิ ทิฏฺฐิ-
 วิสุทฺธิ กงฺขาวิตฺตวิสุทฺธิ มคฺคามคฺคญาณทสฺสนวิสุทฺธิ ปฏฺิปปา-
 ญาณทสฺสนวิสุทฺธิ ญาณทสฺสนวิสุทฺธิ เจติ สตฺตวิเชน วิสุทฺธิสงฺคโห.

[๔๔] อนิจฺจลกฺขณํ ทุกฺขลกฺขณํ อนตฺตลกฺขณญฺเจติ ตีณิ
 ลกฺขณานิ.

[๔๕] อนิจฺจานุปสฺสนา ทุกฺขานุปสฺสนา อนตฺตานุปสฺสนา
 เจติ ติสฺโส อนุปสฺสนา.

[๔๖] สมฺมสนญาณํ อุทฺยพฺพญาณํ ภงฺคญาณํ ภยญาณํ
 อาทีนวญาณํ นิพฺพิทาญาณํ มุจฺจิตฺตฺกมฺยตาญาณํ ปฏฺิสงฺขาญาณํ
 สงฺขารุเปกฺขญาณํ อนุโลมญาณญฺเจติ ทส วิปสฺสนาญาณานิ.

[๔๗] สุธณฺโตะ วิโมกฺโข, อนิมิตฺโต วิโมกฺโข, อปฺปณฺหิตो วิโมกฺโข เจติ ตโย วิโมกฺขา.

[๔๘] สุธณฺตานุปัสสนา อนิมิตฺตานุปัสสนา อปฺปณฺหิตานุ- ปัสสนา เจติ ตีณิ วิโมกฺขมฺขานิ จ เวทิตพฺพานิ.

[๔๙] กถํ ปาติโมกฺขสํวรสีลํ อินฺทริยสํวรสีลํ อาชีวปาริสฺสุทฺธิสีลํ ปจฺจยสนฺนิสฺสิตตีสฺสยเจติ จตฺตปาริสฺสุทฺธิสีลํ **สีลวิสุทฺธิ** นาม.

[๕๐] อุปจารสมาธิ อปฺปนาสมาธิ เจติ ทฺวิโรปี สมาธิ **จิตฺตวิสุทฺธิ** นาม.

[๕๑] ลกฺขณรสปฺจจุปฺปฏจานปทฺฏจานวเสน นามรูปปริคฺคโห **ทฺวิจฺจวิสุทฺธิ** นาม.

[๕๒] เตสเมว จ นามรูปานํ ปจฺจยปริคฺคโห **กฺงฺขาวิตฺตรณ- วิสุทฺธิ** นาม.

[๕๓] ตโต ปริ ปน ตถาปริคฺคหิตेषฺสุ สปฺปจฺจเยสฺสุ เตภูมก- สงฺขารेषฺสุ อตฺตาทิเกทภินฺเนสฺสุ ขนฺธาทินยมารพฺภ กลาปวเสน สงฺฆิปิตฺวา “อนิจฺจํ ชยภูเจน, ทฺกฺขํ ภยภูเจน, อนตฺตา อสาร์กฺก- เจนา”ติ อทฺธานวเสน สนฺตติวเสน ขณฺวเสน วา สมฺมสนฺถาณฺน ลกฺขณตฺตยํ สมฺมสนฺตสฺส เตเสว ปจฺจยวเสน ขณฺวเสน จ อุทฺยพฺพยวเสน อุทฺยพฺพยํ สมนฺุปัสสนตฺตสฺส จ :-

“โอภาโส ปีติ ปัสสทฺธิ อธิโมกฺโข จ ปคฺคโห
สฺขํ ภาณมฺปฏจาน- มฺเปกฺขา จ นิกฺกนฺติ เจ”ติ

โภภาสาทวิปัสสนูปกุกิเลสปริปนุถปริคคหวเสน มคฺคามคฺค-
ลกฺขณวตฺถานํ **มคฺคามคฺคญาณทสฺสนวิสุทฺธิ** นาม.

[๕๔] ตถา ปริปนุถวิมุตฺตสฺส ปน ตสฺส อุทฺทยพฺพยญาณโต
ปญฺญา ยาวานฺลุมา ติลกฺขณํ วิปัสสนาปรมฺปราย ปฏฺิปปชฺชนตฺสฺส
นว วิปัสสนาญาณานิ **ปฏฺิปปทาญาณทสฺสนวิสุทฺธิ** นาม.

[๕๕] ตสฺเสวํ ปฏฺิปปชฺชนตฺสฺส ปน วิปัสสนาปริปากมามมฺม
“อิทานิ อปุปฺนา อปุปฺชฺชิสฺสตี”ติ ภาวํคํ โวจฺฉินฺชิตฺวา อปุปฺน-
นโมทวารวชฺชชานนฺตรํ เทว ตีณิ วิปัสสนาจิตฺตานิ ยํ กิณฺฉิ
อนิจฺจาทิลกฺขณมารพฺภ ปริกมฺโมปจารานฺลุโลมฺนาเมเน ปวตฺตนฺติ.

[๕๖] ยา ลีชาปุปฺตฺตา, สา สานฺลุโลมา สงฺขารุเปกฺขา วุญฺจาน-
คามินิวิปัสสนาติ จ ปวฺจฺจติ.

[๕๗] ตโต ปรี โคตฺตรภฺจิตฺตํ นิพฺพานมालมฺพิตฺวา ปุณฺณชฺชน-
โคตฺตมภิกฺขานนฺตํ อริยโคตฺตมภิสฺสมโภนตฺถจ ปวตฺตติ.

[๕๘] ตสฺसानนฺตรเมว มคฺโค ทุกฺขสจฺจํ ปรีชานนฺโต สมฺมทฺยสจฺจํ
ปชฺชนโต นิโรธสจฺจํ สจฺฉนิกโรนฺโต มคฺคสจฺจํ ภาวนาวเสน
อปุปฺनावีถิโมตฺรติ.

[๕๙] ตโต ปรี เทว ตีณิ ผลจิตฺตานิ ปวตฺติตฺวา^๑ ภาวํคฺปาโตว
โหติ, ปฺน ภาวํคํ โวจฺฉินฺชิตฺวา ปจฺจเวกฺขณญาณานิ ปวตฺตนฺติ.

[๖๐] มคฺคํ ผลญฺจ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขติ ปณฺชติโต
หีนเ กิเลส เสเส จ ปจฺจเวกฺขติ วา น วา.

๑ ปวตฺติตฺวา นิสฺสณฺนติ (สีหฬโปตฺถเก)

ฉพฺพิสุทฺธิกเมเนวํ

ภาเวตฺพุโพ จตฺพุพิโธ

ฅาณทสฺสนวิสุทฺธิ

นาม มคฺโค ปวฺจจติ.

อฺยเมตฺถ วิสุทฺธิเภท.

วิโมกฺขเภท

[๖๑] ตตฺถ อนตฺตานุปฺสฺสนา อตฺตาทินิเวสํ มฺฤจฺจนฺตี สฺสฺสฺสฺสฺสฺส-
นุปฺสฺสนา นาม วิโมกฺขมฺขํ โหติ.

[๖๒] อนิจฺจานุปฺสฺสนา วิปฺลฺลาสนิมิตฺตํ มฺฤจฺจนฺตี อนิมิตฺตฺตา-
นุปฺสฺสนา นาม.

[๖๓] ทฺกฺขานุปฺสฺสนา ตณฺหาปณฺธิํ มฺฤจฺจนฺตี อปฺปณฺหิตา-
นุปฺสฺสนา นาม.

[๖๔] ตสฺมา ยฺทึ วุฏฺฏจฺจานคามินิวิปฺสฺสนา อนตฺตโต วิปฺสฺสฺสฺสฺสฺส,
สฺสฺสฺสฺสฺสฺส วิโมกฺโข นาม โหติ มคฺโค.

[๖๕] ยฺทึ อนิจฺจโต วิปฺสฺสฺสฺสฺส, อนิมิตฺโต วิโมกฺโข นาม.

[๖๖] ยฺทึ ทฺกฺขโต วิปฺสฺสฺสฺสฺส, อปฺปณฺหิตโต วิโมกฺโข นามาติ จ
มคฺโค วิปฺสฺสนาคมนวเสน ตีณิ นามานิ ลภติ, ตถา ผลญจ
มคฺคาคมนวเสน มคฺควีถียํ.

[๖๗] ผลสฺมาปตฺตตีวียํ ปน ยถาวุตฺตณเณน วิปฺสฺสนฺตฺตานํ
ยถาสกผลมฺปฺปชฺชมานมฺปิ วิปฺสฺสนาคมนวเสนเนว สฺสฺสฺสฺสฺสฺส-
วิโมกฺโขติ จ ปวฺจจติ, อารมฺมณวเสน ปน สรสวเสน จ นามตฺตยํ

สพฺพตฺถ สพฺเพสฺมปี สมนฺเว จ.

อฺยเมตฺถ วิโมกฺขเกโท.

ปคฺคฺลเกท

[๖๘] เอตฺถ ปน โสตาปตฺติมคฺคํ ภาเวตฺวา ทิฏฺฐิจิวิจิกิจฺฉา-
ปหาเนน ปหีนาปายคฺมโน สตฺตกฺขตฺตฺปุรโม **โสตาปนุโน** นาม
โหติ.

[๖๙] สกทาคามิมคฺคํ ภาเวตฺวา รากโทสโมหานํ ตฺนุกรตฺตา
สกทาคามี นาม โหติ สกิทเว อิมํ โลกํ อาคฺนฺตฺวา.

[๗๐] อนาคามิมคฺคํ ภาเวตฺวา กามรากพฺยาปาทานมน-
วเสสฺสปฺปหาเนน **อนาคามี** นาม โหติ อนาคฺนฺตฺวา อิตฺถตฺตํ.

[๗๑] อรหตฺตมคฺคํ ภาเวตฺวา อนวเสสสิเลสฺสปฺปหาเนน **อรหา**
นาม โหติ ซีณาสโว โลเก อคฺคทกฺขิณฺเญยฺยติ.

อฺยเมตฺถ ปคฺคฺลเกโท.

สฺมาปตฺติเกท

[๗๒] **ผลสฺมาปตฺติวิธีย์**^๑ ปเนตฺถ สพฺเพสฺมปี ยถาสกผลวเสน
สํชาธรวา.

๑ ผลสฺมาปตฺติโย (สีหฬปฺตฺถเก)

[๗๓] **นิโรธสมาปตฺติสมาปชฺชนํ** ปน อนาคามีนญฺเจว
 อรหฺนฺตานญฺจ ลพฺภติ, ตตฺถ ยถากุภํ ปจฺมชฺฌานาภิหคฺคต-
 สมาปตฺตี สมาปชฺชิตฺวา วุฏฺฏาย ตตฺถ คเต สงฺขารธฺมเม ตตฺถ
 ตตฺถเวว วิปสฺสนฺโต ยาว อากิณฺจณฺณายตฺนํ คนฺตฺวา ตโต ปรี
 อธิฏฺฐเจยฺยยาทิกํ ปุพฺพกิจฺจํ กตฺวา เนวสณฺณานาสณฺณายตฺนํ
 สมาปชฺชติ, ตสฺส ทฺวินฺนํ อปฺปนาชฺวนานํ ปรีโต โวจฺฉิชฺชติ
 จิตฺตสนฺตติ, ตโต นิโรธสมาปฺนโน นาม โหติ.

[๗๔] วุฏฺฏจานกาเล ปน อนาคามีโน อนาคามีผลจิตฺตํ, อรหฺโต
 อรหฺตตฺตผลจิตฺตํ เอกวารเมว ปวตฺตติตฺวา ภวฺงคปาโต โหติ, ตโต ปรี
 ปจฺจเวกฺขณณฺณานํ ปวตฺตติ.

อฺยเมตฺถ สมาปตฺติเกโ.

นิฏฺฐิตโต จ วิปสฺสนากมฺมฏฺจานนโย.

อุยฺโยชน

[๗๕] ภาเวตพฺพํ ปนิจฺเจวํ ภาวนาทวยมฺมุตฺตมํ
 ปฏฺฐิตฺติรสฺสสาทํ ปตฺถยฺนฺเตน สาสเนติ.

**อิติ อภิธมฺมตฺถสงฺคเห กมฺมฏฺจานสงฺคหวิภาโค นาม
 นวโม ปรีจฺเจโ.**

นิคมน

- (ก) จาริตฺตโสภิตวิสาลกุโลทเยน
 สทฺฐาภิวุฑฺฒปริสฺสทฺฐคฺุณเฑเยน
 นปฺปวฺหเยน^๑ ปณฺธิธาย ปราณุกมฺปํ
 ยํ ปตฺถิตํ ปกรณํ ปรีนญฺจิตํ.
- (ข) ปุณฺณเยน เตน วิปฺปเลน ตฺถ มฺมุสโสสมํ
 ฐณฺณาธิวาสมฺทีโตทิตฺตมายฺกนฺตํ^๒
 ปญฺญาวทาทคฺุณโสภิตลชฺชชฺริกฺข
 มณฺณนฺตํ ปุณฺณวิภโวทฺถยมฺงคฺลาเยน.

อิติ อานุรฺฐาจารย์เยน รจิตํ อภิธรรมมตฺตสงคฺหํ นาม ปกรณํ.
 คนฺถโต ปญฺญาสาธิกานิ อญฺจสฺตานิ สมตฺตานิ.

อภิธรรมมตฺตสงคฺโห นิญฺจโต.

๑ นมพวฺหเยน (สึหฺฟไปตฺถเก)

๒ มายฺกนฺตํ (สึหฺฟไปตฺถเก)

คาถานํ ปรมปาทานุกุมณิกา

ปรมปาทานุกุม	ปิฎจรก	ปรมปาทานุกุม	ปิฎจรก
อฏฐสฎฐจิ ตถา เทว จ	๒๑	อิติ เตกาลิกา ธมฺมา	๖๕
อฏฐวีสติ กามะสุ	๕๒	อิตุถํ จิตฺตาวิชฺชิตฺตานิ	๑๗
อฏฐจารส ปนฺนรส	๔๘	อิตุถํ มหคฺคตํ ปุณฺณํ	๔๒
อฏฐตีส สตฺตตีส	๑๕	อิตุถเมกฺกุนนฺวติ-	๗
อฏฐธา โลกฺมฺลานิ	๒	อิทฺธิวิธํ ทิพฺพโสถํ	๗๒
อตีเต เทตฺโว ปญจ	๖๑	เอกทวาริกจิตฺตานิ	๒๒
อดฺดา ยสฺสํสาเรณ	๖๖	เอกาทสฺวิธํ ตสฺมา	๗
อนฺตฺตเร ฌานธมฺมา	๑๕	เอกุปฺปาทนิโรธา จ	๙
อริยา โนปลพฺภนฺติ	๓๕	เอกฺกุนวีสติ ธมฺมา	๑๓
อสีติ วีถิจิตฺตานิ	๓๓	เอกฺกุนวีสฏฺฐารส	๑๖
อสงฺขารํ สสงฺขาร-	๔๑	เอตฺตาวตา วิภตฺตา หิ	๔๕
อเสกฺขานํ จตฺตจตฺตา-	๓๓	โอมฺภาโส ปิตี ปสฺสทฺธิ	๗๓
อเหตุกาฏฺฐารเสก-	๑๙	กมฺมจิตฺโตตฺตกาหาร-	๕๐
อเหตุเกสฺสุ สพฺพตฺถ	๑๗	กลาปานํ ปริจฺเษ-	๕๐
อารุปฺปจฺจุติยา โหนฺติ	๔๓	กาเม ชวนสฺตฺตาลม-	๓๑
อาลมพฺนปฺปเกเทน	๖	กาเม เตวีส ปากานิ	๔
อาสวานํ สมฺมุปฺปาทา	๖๑	จตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต	๗
อาสโวฆา จ โยคา จ	๕๔	จตฺตมคฺคปฺปเกเทน	๖
อิสฺสามจฺเณรฺกุกฺกจ-	๑๓	จตฺตาโรธิปตี วุตฺตา	๕๖
อิจฺเจวํ มตฺสตฺตฺตฺตํ	๕๑	จาริตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต...	๗๘
อิจฺเจวมฺมฺจฺจวีสติ-	๔๗	จิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต	๒๖
อิติ จิตฺตํ เจตฺตีกํ	๕๒	ฉ เหตุ ปญจ ฌานนฺจคา	๕๖

ปจรมปาทานุกุม	ปิฎจจก	ปจรมปาทานุกุม	ปิฎจจก
ฉตตีสานุตตเร ฐมมา	๑๓	น วิชชนเตตถ วิรตี	๑๕
ฉตตีสติ ตถา ตีณิ	๒๒	นวสตญเจกวีล-	๓๖
ฉตตีส ปญจตีส จ	๑๔	ปญจวีล ปริตตมหิ	๒๔
ฉธา นามํ ตุ นามสฺส	๖๒	ปญจตีส จตฺตตีส	๑๔
ฉนโท จิตตมฺเปกฺขา จ	๕๗	ปญจธา ฌานภะเทน	๕
ฉพพิสฺสุทฺธิกเมเนวํ	๗๕	ปญจปญญาส ฉสภูจิจฺฉ-	๑๑
ฉวตฺถุํ นิสฺสิตา กามะ	๒๕	ปญจปาทานุกฺขนธาติ	๕๙
ฉสภูจิ ปญจปญญาส	๑๑	ปญญตฺตินามรฺฐปาณี	๖๒
ฉเพวานุสยา โหนฺติ	๕๔	ปญญตฺตินามรฺฐปาณํ	๖๕
ชายมานาทิรฺฐปาณํ	๔๙	ปญญา ปกาลิตา สตฺต-	๑๓
ฌานจฺโยคภะเทน	๗	ปฏิสงฺขาย ปเนตมทฺฐวํ	๔๔
ตตถ วุตฺตาทิฐมฺมตฺถา	๑	ปฏิสนฺธาทโย นาม-	๒๑
เตลํ จิตฺตาวิชฺชุดฺدانํ	๑๐	ปฏิสนฺธิ ภวจฺคณฺจ	๓๘
เตลํ ทฺวาทส ปากานิ	๔๑	ปฏิสนฺธิภวจฺควีถิโย	๔๔
เตสเมว จ มฺูลานํ	๖๑	ปทมจฺจจฺจตฺมจฺจจฺจนฺตํ	๕๒
เตจตฺตาลีส นิสฺสาย	๒๕	ปริจฺเฌโท จ วิญฺญตฺติ	๔๖
เตตฺตีส ปาเก พาดตฺตีส	๑๕	ปวตฺตติสจฺคหํ นาม	๒๖
เตรสญฺญสฺมานา จ	๑๐	ปาปาเหตฺกมฺุตฺตานิ	๓
ทฺกขํ เตภฺมกํ วฏฺฐํ	๕๙	ปฺุณฺเณน เตน วิปฺุเณน ...	๗๘
ทฺวาสตฺตติวิธา วุตฺตา	๕๓	ปฺุณฺุชฺชนา น ลพฺภาณฺติ	๓๕
ทฺวาทสากุสลาเนวํ	๖	ปฺุณฺุชฺชนาน เสกฺขานํ	๓๐
ทฺวาทเสกาทส ทส	๑๗	ภาวะตพฺพํ ปนิจฺเจวํ	๗๗
ทฺวารารมฺมณภะเทน	๕๙	ภฺุตปฺุปฺสาทวิสยา	๔๖
ทฺวตฺตีส สฺุชฺปฺุณฺญมฺหา	๓๐	มคฺคํ ผลญฺจ นิพฺพานํ	๗๔

ปจรมปาทานุกุม	ปีฎจงก	ปจรมปาทานุกุม	ปีฎจงก
มคฺคยฺตุตา ผลา เจว	๕๙	สตฺตวีสฺติปฺญณฺมฺหิ	๑๓
ยถา จ รฺฐปาวจรํ	๗	สตฺตาทฺกฺสฺลปาทานิ	๓
ยถาวุตฺตทานุสาเรน	๑๓	สตฺตทกฺขตฺตํ ปรีตฺตานิ	๓๒
เยสํ สงฺขตฺตมฺมานํ	๖๐	สตฺตตีสฺสวิธํ ปุณฺณํ	๘
รฺฐปาวจฺรจฺจฺติยา	๔๔	สทฺโท วิกาโร ชฺรตฺตา	๕๒
รฺฐปญฺจ เวทนา สณฺญา	๕๙	สพฺพปาปฺญณฺเอสฺ จตฺตาวโร	๑๒
โลโห โทโส จ โมโห จ	๑๙	สพฺเพ โลกฺกุตฺตเร โหหนฺติ	๕๘
วจีโฆสฺถานุสาเรน	๖๖	สมถวิปฺสฺสนานํ	๖๗
วิจิกิจฺฉา วิจิกิจฺฉา-	๑๒	สมฺมุทฺเตสา วิภาคา จ	๔๕
วีถิจิตฺตวเสณวํ	๓๔	สมฺปยุตฺตา ยถาโยคํ	๑๘
วีถิจิตฺตานิ ตีเณว	๒๙	สมฺมาสฺติ สมฺมาตีติ	๕๗
วีถิจิตฺตานิ สตฺเตว	๒๘	สมฺมาสมฺพุทฺธมฺตูลํ	๑
วีสฺานฺนฺตฺรฺมฺตฺตมฺหิ	๒๔	สทฺชาตํ ปุเรชาตํ	๖๔
เวทนาณฺณสงฺขาร-	๔	สํถารณา จ จตฺตาวโร	๑๖
เวทนาเหตุโต กิจฺจ-	๑๘	สฺขมกตฺถ ทฺกฺขณฺจ	๑๙
สงฺกปฺปสฺสทฺธิ จ ...	๕๘	สฺขํ ทฺกฺขมฺเปกฺขาทิ	๑๙
สตฺต สพฺพตฺถ ยฺชฺชนฺติ	๑๐		

พทานุกุม	ปิฎจก	พทานุกุม	ปิฎจก	พทานุกุม	ปิฎจก
อดุลี	๑	อนนตรสมนตร...	๖๒	อนุดตเร	๑๕
อดตวาทูพาทาน	๕๓	อนนทรูปนิสสัย	๖๓	อนุปาทินรूप	๔๗
อดตวาทูปาโท	๕๔	อนนตวเสน	๗๑	อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ	๕๒
อดตาทินิเวส	๗๕	อนวเสสสิเลสป...	๗๖	อนุปุปนนาน	๕๗
อดตจฉายากาเรน	๖๕	อนาคต	๒๓	อนุโลมณณ	๗๒
อดตถา	๖๖	อนาคโต	๖๑	อนุนานิ	๕๐
อดติปัจจโย	๖๒,๖๔	อนาคามีเน	๔๑,๗๗	อนินตตูป	๙,๑๑,๕๔
อทินนาทาน	๓๙	อนาคามีบุคคลาน	๓๒	อนินตตูปปล	๕๕
อทุกขมสุขา	๑๘	อนาคามีผล	๓๒	อปราปรเวทนีย	๓๘
อทุธา	๖๑	อนาคามีผลจิตต์	๖,๗๗	อบายปฏิสนธิ	๓๕
อทุธานวเสน	๗๓	อนาคามีมคค	๗๖	อบายภูมิ	๓๔
อทุฐว	๔๔	อนาคามีมคคจิตต์	๖	อบายภูมิย	๓๕,๔๐
อทุฐวารูป	๔๗	อนาคามี นาม	๗๖	อบายปฏิรูปญจ	๔๗
อโทโส	๙,๑๙,๕๕	อนาคามีณญเว	๗๗	อบายปนิหิต	๕๒
อธิฎจาน	๗๑	อนารมณ	๔๖	อบายปนิหิตานุปัสสนา	๗๓,๗๕
อธิฎเจยยาทิก	๗๗	อนิจจ	๗๓	อบายปนิหิต	๗๓,๗๕
อธิปติ	๕๖	อนิจจตา	๔๖	อบายปนา	๖๙,๗๔
อธิปติปัจจโย	๖๒,๖๓	อนิจจโต	๗๕	อบายปนาชว	๔๘
อธิปติสหาตอลณ...	๖๓	อนิจจลทกขณ	๗๒	อบายปนาชวนาเว	๒๙
อธิโมกขวิริหิตา	๑๖	อนิจจาทิลทกขณ	๗๔	อบายปนาชวานานิ	๓๒
อธิโมกโข	๙,๑๑,๗๓	อนิจจจานุปัสสนา	๗๒,๗๕	อบายปนาปี	๒๙
อนณณตถาตถสสาม...	๕๕	อนิฎเจ	๓๐	อบายปนาปุตต์	๔๐
อนตตโต	๗๕	อนิทสสนรूप	๔๗	อบายปนาภาวนา	๖๗
อนตตลทกขณ	๗๒	อนินทริยรूप	๔๗	อบายปนาภาวนาปี	๖๙
อนตตตา	๗๓	อนิพณนา	๔๖	อบายปนาภาวนา	๒๙
อนตตตานุปัสสนา	๗๒,๗๕	อนิมิตต์	๕๒	อบายปนาวิถี	๒๙,๗๔
อนนตรนิรทุธา	๖๒,๖๓	อนิมิตตานุปัสสนา	๗๓,๗๕	อบายปนาสมาธิ	๗๐,๗๓
อนนตรปัจจโย	๖๒	อนิมิตโต	๗๓,๗๕	อบายปมณญา	๑๕,๗๑
อนนตรมูปปชชमानภเว	๔๒	อนุดตริ	๗	อบายปมณญาโย นาม	๑๐

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
อุปปมณวไย	๑๒,๑๔	อรหตตพลณานิ	๕๖	อโลกาโทสโมหา	๑๙
อุปปมณวารุชิตา	๑๓	อรหตตมคัค	๗๖	อโลโก	๙,๑๙,๕๕
อุปปมณวาริตี...	๑๕	อรหตตมคัคจิตต์	๖	อวดตุเมว	๔๒
อุปปมณวาริตีโย	๑๕	อรหตตมคัคผลลวชิต...	๒๔	อวดตุฏฐี	๔๗
อุปปมาณสุภา	๓๔	อรโหโต	๗๗	อวเสสา	๖๑,๖๕
อุปปมาณสุภานัน	๓๗	อรหุนตานัน	๗๗	อวเสเสสสุ	๗๑
อุปปมาณสุเสส	๔๑	อรพา นาม	๗๖	อวิคตปจโย	๖๒,๖๔
อุปปมาณภา	๓๔	อริยโคตตมภิสุมโภนต	๗๔	อวิชชมานัน	๖๖
อุปปมาณภานัน	๓๗	อริยสจจัน	๕๙	อวิชชมานปณตติ	๖๖
อุปปมาณภเสส	๔๑	อริยา	๓๕	อวิชชมานาปี	๖๕
อุปปโหนตาตีต...	๒๘	อริยานเมว	๓๒	อวิชชมานเนนวิชช...	๖๖
อุปปโหนตาตีตกมา...	๒๘	อริยานเวรียาปี	๓๕	อวิชชมานเนนอวิชช...	๖๖
อพุโฬจฉินัน	๔๔	อรูปี	๖๕	อวิชชชา	๖๑
อภิชชมา	๓๙	อรูปปปฏิสนธิกา	๔๓	อวิชชชาตณฺหาเสน	๖๑
อภิชชมากายคนฺโถ	๕๓	อรูปปปฏิสนธิยา	๔๓	อวิชชชาตณฺหุปา...	๖๑
อภิญญา นาม	๗๒	อรูปปภูมิ	๓๕	อวิชชชานีวรนัน	๕๓
อภิญญาภุสสัน	๒๔	อรูปราคสโยชนัน	๕๔	อวิชชชานุสยปริกขิตฺเตน	๔๒
อภิญญาชวณานิ	๓๑	อรูปปโลก	๒๕	อวิชชชานุสโย	๕๓
อภิญญาปาทกปณจ...	๗๒	อรูปรวิปากทวิปณจ...	๔๘	อวิชชชปาจจยา สงฆาร	๖๐
อภิญญาวเสน	๗๒	อรูปปา	๔๓	อวิชชชปาโยโค	๕๓
อภิญห	๔๒	อรูปปาวจัน	๑	อวิชชชปาสงฆาร...	๖๑
อภิธมตตสจจห	๑	อรูปปาวจจรกฺสสัน	๓๙	อวิชชชปาสงฆาร	๖๑
อภิธมเม	๕๔	อรูปปาวจจรกฺสสนมฺโณภมม	๔๐	อวิชชชปาโยชนัน	๕๔
อภินนกรณเวส	๔๒	อรูปปาวจจรกฺสสนนฺถกุกม	๔๑	อวิชชชปาโ	๕๓
อภิมชชีภุต	๔๒	อรูปปาวจจรปฏิสนธิ	๓๕	อวิชชชปาโ	๕๓
อภิวาทิย	๑	อรูปปาวจจรภูมิ	๓๔	อวินิพฺโปกฺรฺรูป	๔๗,๔๙
อโหมโ	๑๙,๕๕	อรูปปาวจจรภูมีย	๓๓	อวินิพฺโปกฺรฺรูปจกฺขุณา	๔๙
อรหตตผล	๒๙,๓๒	อรูปปิโน	๖๔	อวินิพฺโปกฺรฺรูปเมว	๔๙
อรหตตผลจิตต์	๖,๗๗	อรูเป	๕๒	อวินิพฺโปกฺรฺรูปานิ	๔๘

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
อวิภูเต	๒๙	อเหตุกาฏจารเสกเหตุกา	๑๙	อาไปธาคู	๔๕
อวิหา	๓๕	อเหตุเกสุ	๑๗,๕๖	อาไปธาคูวิวชิต์	๔๕
อวิหานัน	๓๗	อเหตุรหิตา	๔๔	อาพพฐ์	๖๑
อวีริเยสุ	๕๖	อโหลกมัม	๓๘	อาภสฺสรา	๓๔
อสงฺขตมฺนุดตรั	๕๒	อการภเทน	๕๒	อาภสฺสรานัน	๓๗
อสงฺขารั	๔๑	อการสิ	๕๐	อาภสฺสเรสุ	๔๑
อสงฺขาริกเมกั	๒,๓,๔	อการสกลินัน	๖๘	อายุตี	๖๑
อสงฺขาริกะ	๑๖	อการสธาตุ	๔๖,๔๘	อายุกนุตั	๗๘
อสนฺถสฺตดา	๓๕	อการสวชฺชิตกสิเนสุ	๗๑	อายุกฺขเยน	๔๒
อสนฺถสฺตदानัน	๓๓,๓๗,๔๓,๕๑	อการสานญายต...	๓๘	อายุปฺปมาณัน	๓๖,๓๗,๓๘
อสนฺถสฺตदान...	๓๗	อการสานญายตน...	๕,๖	อายุปฺปมาณคณนาย	๓๖
อสนฺถสฺตเตสุ	๔๑	อการสานญายตนภูมิ	๓๕	อารมฺมณัน	๒๓,๒๘,๔๒, ๔๔,๗๐,๗๑
อสนฺถวาปายภูมิสุ	๓๕	อการสานญายตนทาโย	๖๘	อารมฺมณปจฺจโย	๖๒
อสติ	๔๔	อากิญญญ...	๓๘	อารมฺมณภูตั	๕๒
อสมฺปตฺตวเสน	๔๗	อากิญญญายตนัน	๗๗	อารมฺมณภูตา	๒๘
อสมฺพฺญจากรั	๖๕	อากิญญญายตน...	๕,๖	อารมฺมณภูเตสุ	๓๑
อสารภฺภูเจน	๗๓	อากิญญญายตนภูมิ	๓๕	อารมฺมณภเทน	๔๐
อสีตี	๓๓	อาจริยา	๓๐,๖๐	อารมฺมณเมตั	๒๘
อสุรกาโย	๓๔	อาจิณฺณัน	๓๘	อารมฺมณเมว	๖๓
อเสกฺขานัน	๓๓	อาชีวปาริสฺสฺหุธิสึลัน	๗๓	อารมฺมณวเสน	๖๓,๗๕
อสิริกั	๙,๑๑,๕๔	อาทิกมฺมิกิสฺส	๓๑,๗๐	อารมฺมณาธิปติวเสน	๖๓
อสิริกพฺลัน	๕๕	อาทิวณณานัน	๗๒	อารมฺมณานิน นาม	๒๓
อเหตุกั	๔๖	อานาปานัน	๖๙	อารมฺมณฺฐปนิสฺสย...	๖๔
อเหตุกจิตฺตานิ นาม	๑๙	อานาปานญฺปญฺจก...	๖๙	อารมฺมณฺฐปนิสฺสโย	๖๓
อเหตุกเมว	๔๐	อานาปานสฺสตี	๖๘	อารมฺมณเณ	๒๙,๓๐
อเหตุกโณมฺหวชฺชิต...	๑๑	อาปาถัน	๒๗,๒๘	อารมฺมณเณสุ	๗๒
อเหตุกวิปากานิน	๔๐	อาปาถคเตสุ	๔๓	อารูปฺปจฺจติยา	๔๓
อเหตุกวิปากานะว	๔๐	อาปาถมากตั	๗๐	อารูปฺปชฺฌานินกา	๗๐
อเหตุกา	๓	อาไปกสิณัน	๖๘		

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
อารูปปญจาปี	๗	อิตฺติณฺทริยํ	๕๕	อุทฺทยพฺพยวณณ	๗๓
อารูปปวิปากวเสณ	๒๕	อิตฺติภาวทสํ	๔๙	อุทฺทิตฺตํ	๗๘
อารูปเปสฺสุ	๒๔,๔๑	อิตฺติสทฺโท	๖๖	อุทฺทจฺจํ	๙,๑๑,๕๔
อาลมฺพนปฺปเกเทน	๖	อิทฺสจฺจาภิเนวโส	๕๓,๕๔	อุทฺทจฺจกุกฺกุจฺจนีวณฺณํ	๕๓
อาลมฺพนสงฺคเห	๒๓	อิทานิ	๖๑	อุทฺทจฺจสมฺปยุตฺตเมกํ	๒
อาโลกกสิณฺ	๖๘	อิทฺทิวริฉํ	๗๒	อุทฺทจฺจสํโยชนํ	๕๔
อวชฺชนํ	๗๑	อินฺทริยปจฺจโย	๖๒,๖๔	อุทฺทจฺจสทฺคเต	๑๖
อวชฺชนกิจฺจาณี	๒๐	อินฺทริยรूपํ นาม	๔๗	อุทฺทจฺจมาตํ	๖๘
อวชฺชนทฺวายุชฺชิตานิ	๒๐	อินฺทริยสํวรสิลํ	๗๓	อุทฺทจฺจกฺกมฺมณินิมิตฺตํ	๔๒
อวชฺชนุตฺ	๒๗	อินฺทริยา	๖๔	อุทฺทกฺกิลิฏฺจํ	๔๒
อาสนนํ	๓๘	อินฺทริเยสฺสุ	๕๕	อุทฺทมาตํ	๓๘
อาสวา	๕๓	อิริยาปถมฺปิ	๔๘	อุทฺทจฺจสนฺตตินาเมณ	๔๖
อาสวาทิสฺสุ	๕๔	อิสฺสา	๙,๑๒,๑๖	อุทฺทจฺจโย	๔๖
อาสวานํ	๖๑	อิสฺสามจฺจจริยกุกฺกุจฺจาณี	๑๖	อุทฺทจฺจการวานา	๖๗,๗๐
อาสวโฆมา	๕๔	อิสฺสามจฺจเจรฺกุกฺกุจฺจ...	๑๓	อุทฺทจฺจการวานาว	๖๙
อาเสวนปจฺจโย	๖๒	อิสฺสาสํโยชนํ	๕๔	อุทฺทจฺจการสมฺมาธิ	๗๓
อาเสวนวเสณ	๖๒	อุทฺทกฺกุจฺจวเสณ	๕๐	อุทฺทจฺจการสมฺมาธินา	๗๑
อาทฺทจฺจปจฺจยญฺจิตฺตี	๖๐	อุทฺทคฺคณฺหนตฺตสฺส	๗๐	อุทฺทจฺจโร	๗๑
อาทฺทจฺจชกฺลาปานิ	๕๑	อุทฺทคฺคณินิมิตฺตํ นาม	๗๐	อุทฺทจฺจเจทกฺกมฺมุนา	๔๒
อาทฺทจฺจปจฺจโย	๖๒,๖๔	อุทฺทคฺคณินิมิตฺตํ	๖๗,๗๐	อุทฺทจฺจทฺทกฺกปโป	๓๗
อาทฺทจฺจรูปํ นาม	๔๕	อุทฺทคฺคณินิมิตฺเต	๗๐	อุทฺทจฺจตถมฺภากํ	๓๘
อาทฺทจฺจสมฺมจฺจจฺจานรूपิ	๔๘	อุทฺทจฺจ	๔๗,๖๓	อุทฺทจฺจนิสฺสยปจฺจโย	๖๒
อาทฺทจฺจสมฺมจฺจจฺจานา	๕๑	อุทฺทจฺจจิตฺตทาเรหิ	๔๘	อุทฺทจฺจนิสฺสยวเสณ	๖๓
อาทฺทจฺจจ	๕๖,๖๔	อุทฺทจฺจสฺมจฺจจฺจานรूपิ	๔๘,๕๑	อุทฺทจฺจนิสฺสโย	๖๓
อาทฺทจฺจเรปฺปฏิกฺกสฺสณฺณวา	๖๘	อุทฺทจฺจสฺมจฺจจฺจานรूपิปรมฺมปฺรา	๕๑	อุทฺทจฺจปชฺชเวทนียํ	๓๘
อาทฺทจฺจโร	๔๕,๔๗,๔๘,๕๕,๖๔	อุทฺทจฺจสฺมจฺจจฺจานา	๕๐	อุทฺทจฺจปตฺตติภวสฺสงฺขาโต	๖๑
อิกฺกฺุเส	๓๐	อุทฺทจฺจพฺพยํ	๗๓	อุทฺทจฺจปีฬกํ	๓๘
อิตฺถิ	๗,๑๗,๔๒	อุทฺทจฺจพฺพยวณณํ	๗๒	อุทฺทจฺจปลกฺกิตฺตพฺพทฺทจฺจจฺจานรूपิ	๔๒
อิตฺถิตฺตํ	๔๕,๗๖	อุทฺทจฺจพฺพยวณณโต	๗๔	อุทฺทจฺจปลกฺกิตฺตพฺพทฺทจฺจจฺจานรूपิ	๔๒

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
อุปสมานุสสติ	๖๘	อุภยภุชเขน	๔๒	เอกวีสตี	๕๐
อุปาทาน	๖๑	เอก วุตถาน นาม	๖๘	เอกวีสตี	๗,๘
อุปาทานปัจจยา ภโว	๖๐	เอก วุตถาน	๖๗	เอกสตุตติ	๑๙
อุปาทานา	๕๔	เอกกวารี	๓๒	เอกเหตุกานี	๑๙
อุปาทายรูป	๔๕	เอกคคตา	๙,๕๕,๕๖	เอกา สลญา นาม	๖๘
อุปาทารูปานญจ	๖๓,๖๔	เอกจตุตาลีส	๒๙	เอกา สลญา	๖๗
อุปาทินรูป	๔๗	เอกจิตตภุชณ นาม	๒๗	เอกาทส กุริยา	๔
อุปาทินรูปาน	๖๔	เอกจิตตภุชณาตีต	๒๗	เอกาทส ตทารมมณ...	๒๐
อุปุปุชชमानเมว	๔๓	เอกจิตตภุชณาตีตานี	๒๗	เอกาทส	๑๑,๑๖
อุปุปนมนโนทวาร...	๗๔	เอกจิตตภุชณิกา	๓๑	เอกาทสวิธ	๗,๔๖
อุปุปนนาน	๕๖,๕๗	เอกชาติย	๓๘	เอกาทสวิธเน	๔๕
อุปุปาทจิติภงควเสน	๒๗	เอกตีส	๒๒	เอกาทสสุ	๑๐,๑๑
อุปุปาทาย	๕๗	เอกโตว	๑๒	เอกาปายปฏิสนธิ	๓๕
อุปุปุชกา	๓๐	เอกทวาริกจิตตานี นาม	๒๒	เอกาลมพนวดฎุกา	๙
อุปุปุชชา	๑๘,๕๕,๖๘,๖๙	เอกทวาริกจิตตานี	๒๒	เอกาว	๕๗
อุปุปุชชาสมโพชฌงโค	๕๗	เอกทวิตติตูปญจ...	๒๑	เอกุปุบาทนิโรธา	๙
อุปุปุชชาสหคต	๒,๓,๔	เอกธา	๖๒	เอกุปุบาทา	๔๙
อุปุปุชชาสหคตกิริย...	๓๐	เอกธาว	๖๒	เอกุนตีสคามาวจร...	๒๗
อุปุปุชชาสหคตจิตตานี	๑๘	เอกธาว รูป	๖๓	เอกุนนวุติจิตตูป...	๑๐
อุปุปุชชาสหคตชวนา...	๒๙	เอกนวุตีปี	๓	เอกุนนวุตีปเกท	๗
อุปุปุชชาสหคตสนธิรณ	๓๐	เอกนิโรธา	๔๙	เอกุนนวุติวิธ	๗
อุปุปุชชาสหคตสนธิรณ...	๒๒	เอกนิสสยา	๔๙	เอกุนวีสติ จิตตานี	๒๐
อุปุปุชชาสหคตา	๑๔	เอกนุเดน	๒๕	เอกุนวีสติ ธมมา	๑๕
อุปุปุชชาสหคตาเนว	๓๐	เอกปญญาส	๑๑	เอกุนวีสติ	๑๓,๒๒
อุปุปุชชาสหคตาว	๒๙	เอกวารเมว	๓๑,๗๗	เอกุนวีสติเม เจตสิกา	๑๐,๑๒
อุปุปุชชาสหคเตสุ	๑๒	เอกวิธมปิ	๔๖,๕๒	เอกุนวีสติจาสารส	๑๖
อุปุปุชชินทริย	๕๕	เอกวิสย	๓๘	เอกุนสฎจิจิ	๓
อุปุปุชชกคตาสหตี	๔,๕,๗	เอกวีสติ รูปกลาปา นาม	๔๙	เอกุนสฎจิสุตโย	๑๓
อุภย	๖๐	เอกวีสติ โวหาเร	๒๔	เอกุนสฎจิสโภณจิตเตสุ	๑๒

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
เอกุนสตตติ	๑๑	กพพีการโ	๔๕,๕๕,๖๔	กลาปโต	๔๕
เอกุนสตตติ ฌมมา	๕๙	กมมัม	๔๒,๔๓,๔๗,๖๓	กลาปวเสน	๗๓
เอโก กปุโป	๓๗	กมมกมมณิมิตตคคิ...	๒๓,๒๖	กลาปหานิ	๕๐
เอโกว	๕๖	กมมกขเยน	๔๒	กลาปา	๕๐
เอตตวตต	๑๐	กมมจิตโตตตุกาหาร...	๕๐	กลาปานัน	๕๐
เอตตุกาสุลกมม...	๔๐	กมมจิตโตตตุกาหารชานิ	๔๘	กสิณัม	๗๑
เอวมมาทูปปเภทา	๖๕	กมมชัม	๔๗	กสิณนิมิตตาทิกา	๖๕
เอวมเมตตส	๖๐	กมมชรูปานิ	๕๑	กสิณาสูกโกฏฐาส...	๗๐
โอภกนตติกุณเณ	๓๕,๖๔	กมมชานเว	๔๘	กสิณเณสุ	๖๙
โอมา	๕๓	กมมณณต	๔๖	กามจจนทนีวรณ์	๕๓
โอชา	๔๗	กมมภูจัน	๖๗	กามตีเหตุกา	๔๓
โอชาผรณ์	๕๑	กมมภูจันานิ	๖๘,๖๙	กามตีเหตุมูหา	๔๔
โอชาสงขาโต	๔๘	กมมภูจันาสู	๖๙	กามปาเก	๑๕
โณณตัว	๔๒	กมมทวารวเสน	๓๙	กามปยุณตติเหตุโต	๓๐
โอดตปปิ	๙	กมมณิมิตตัม	๔๓	กามภวานาเมน	๕๔
โอดตปปฬัม	๕๕	กมมณิมิตตเมวารมมณัม	๔๓	กามโยโค	๕๓
โอทาทกสิณัม	๖๘	กมมปจโย	๖๒	กามราคพญาปาทาน...	๗๖
โอปปาติกานญจกขุ...	๕๐	กมมพเลน	๔๒	กามราคสโยชนัม	๕๔
โอภาสทวิปัสสนูปก...	๗๔	กมมภวสงขาโต	๖๑	กามรุตสยีสงขาเตสุ	๕๑
โอภาโส	๗๓	กมมวภูฏัม	๖๑	กามโลเก	๒๔,๔๐,๕๐,๕๑
โอมกเวเสน	๕๐	กมมวเสน	๖๒	กามสุคตปิฎกสนุติ	๓๕
โอหาริกรูปิ	๔๗	กมมสมมูจันกลาปา	๕๑	กามสุคตติฎมิ	๓๔
กษวาทิตรณวิสุทฺธิ นาม	๗๓	กมมสมมูจันรูปิ	๔๘	กามสุคตติยัม	๓๕,๓๖
กษวาทิตรณวิสุทฺธิ	๗๒	กมมสมมูจันนา	๕๐	กามสุคตติยเมว	๔๐
กภูตตารูปานญวเสน	๖๕	กมมมาภินิพพุตตทานัม	๖๒	กามาจรกุตเสสเวว	๑๒
กตตตตกมมัม	๓๘	กเมน	๕๐	กามาราคสโยชนัม	๕๔
กเววเกกนตฺ	๗	กรรณา	๑๐,๖๘	กามาราคานุสโย	๕๓
กปุปสทสฺซานิ	๓๗	กรรณามูทิตา	๑๒,๑๔	กามาวารจัม	๑,๒,๔๖,๔๘
กบปสฺส	๓๗	กลาปจกัม	๕๐	กามาวารจกมมมิจฺเจว	๔๐

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
กามาวจรกุสล	๓๙	กายคตาสติสังฆาตา	๖๘	กาลมุตตา	๖๕
กามาวจรกุสลมปิ	๔๐	กายคนุโ	๕๓	กาลวิมุตตญญถรรพ...	๒๓
กามาวจรกุสเลส	๑๒	กายทลภ	๔๙	กิจจทวาราลมพพนวดุโต	๑๘
กามาวจรชวานานิ	๓๑	กายทวาร	๒๑	กิจจวเสน	๓๘
กามาวจรชวานาวสาเน	๓๑	กายทวารวีกิ	๒๖	กิจจสงคเห	๒๐
กามาวจรธมเมเสว	๓๑	กายทวาร	๓๙	กิจจานิ นาม	๒๐
กามาวจรปฏิสนธิยา	๔๓	กายธาดุ	๕๘	กิริยจิตเตสุปิ	๑๕
กามาวจรภูมิจเจว	๓๔	กายปาคุณตดา	๑๐	กิริยชวณ	๒๙
กามาวจรภูมิย	๓๓	กายปุปสสุททิ	๙	กิริยชวณานนุตร	๒๙
กามาวจรวิปากานิ	๒๔	กายภาววดุททสก...	๕๐	กิริยชวานานิ	๓๒
กามาวจรสตตาน	๓๑	กายมทุตา	๙	กิริยาภิญญาโวจุทพพณ	๒๔
กามาวจรสมาธิ...	๗๐	กายลหุตา	๙	กิลเสวภูฏ	๖๑
กามาวจรโสภณานิ	๑๘	กายวิญญตติ	๔๖	กิลเส	๕๔
กามาวจรโสภเน	๑๓	กายวิญญตติวินวก	๔๙	กิลเส	๗๔
กามาวจรโสภเนสุ	๑๔	กายวิญญตติยา	๔๙	กุกุจจ	๙,๑๒,๑๖
กามาวจรโสภนสุต...	๑๘	กายวิญญตติลหุตา...	๔๙	กุสล	๔๐
กามาวจรานเว	๒๒	กายวิญญตติสังฆาเต	๓๙	กุสลชวณ	๒๙
กามาวจรารมมณานเว	๒๔	กายวิญญถาณ	๒,๓,๒๖	กุสลชวณานนุตร	๒๙
กามาสโว	๕๓	กายวิญญถาณธาดุ	๕๙	กุสลวิปาก	๓,๑๘
กามุปาทาน	๕๓	กายวิญญถาณเมกเมว	๑๘	กุสลวิปากานิ	๓๐
กาเม	๔,๗,๒๕,๓๑,๓๓	กายวิญญถาณวีกิ	๒๗	กุสลวิปากโปกษา...	๓๕
กาเมสุ	๕๒	กายสุต	๖๒,๖๔	กุสลากุสลมมมภิสงขติ	๔๘
กาเมสุมิจจาจาโร	๓๙	กายานุปสนนาสตีปฏจาน	๕๖	กุสลากุสลกิริยา...	๒๕
กาเมเสว	๔๔	กายายตน	๕๘	กุสลากุสชวานานิ	๓๒
กาโมโม	๕๓	กายินทริย	๕๕	กุสลากุสผลกิริยจิตตานิ	๒๐
กายกมม	๓๙	กายชุกตา	๑๐	กุสลาทิธมมาน	๖๓
กายกมม	๓๙	กาโย	๔๕	กุสลาทิสมาภิญโญ	๕๖
กายกมมณตดา	๑๐	การณ	๖๕	กุสลาณ	๕๗
กายคตาสติ	๖๘,๖๙	การณปริยาเยน	๕๒	กุสลาเนกวีสติ	๖

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
กุตลาพยากตา	๑๙	คยหตานุคตฺร	๗	จกขุทวารวรีติ	๒๖
กุตลเสสุ	๑๔	ครุกั	๓๘	จกขุทวาริกจิตตานัน	๒๓
กูปคฺคาทิกกา	๖๕	ครุกตํ	๖๓	จกขุทวารเ	๒๒,๒๘
กรียจิตตานี	๓,๖	ครุกตมารมณ	๖๓	จกขุธาดุ	๕๘
กริเย	๑๕	คหิตปฏิสนธิกา	๔๔	จกขุชนา	๗๐
กริเยสุ	๑๕	เคทรตสภฏาทิกกา	๖๕	จกขุชุนุหริย	๕๕
เกวล	๔๙	โคจรั	๒๘	จกขุเมว	๒๑
เกวลสฺส	๖๐	โคจรรคฺคาทิกรูป	๔๗	จกขุวิญญาน	๒,๓,๒๖๒๗,๖๖
โกฏโย	๓๖	โคจรรูป นาม	๔๕	จกขุวิญญานธาดุ	๕๘
โกฏจาสภาวนา	๖๘	โคจรา	๖๖	จกขุวิญญานวรีติ	๒๗
ขณตฺตย	๒๗	โคตรภุจิตต	๗๔	จกขุวิญญานาทินี	๒๓
ขณวเสน	๗๓	ฆาน	๔๕	จกขุสุต	๒๗
ขณ	๔๘	ฆานชีวฺหกายภาว...	๕๑	จกขุโสตฆานชีวฺหกาย...	๒๔
ขณฺธปญฺจกมฺปาทาย	๖๕	ฆานทสก	๔๙	จกขุโสตฆานภาวทสกา	๕๐
ขณฺธสฺสคฺคหนิสฺสสุ	๕๙	ฆานทวาร	๒๑	จกขุโสตตวตฺตวเสน	๕๑
ขณฺธา	๖๕	ฆานทวารวรีติ	๒๖	จกขุโสตตวตฺตวททา	๕๑
ขณฺธาทินย	๗๓	ฆานธาดุ	๕๘	จกขุทสากุสลา	๑๐
ขยฺญเสน	๗๓	ฆานวิญญาน	๒,๓,๒๖	จตฺสโส ภูมฺโย นาม	๓๔
ชีณาสวาน	๓๒	ฆานวิญญานธาดุ	๕๘	จตฺสโส ภูมฺโย	๓๔
ชีณาสโว	๗๖	ฆานวิญญานวรีติ	๒๗	จตฺสโส อรูปมณฺญาโย	๖๗,๖๘
ชุกฺทก	๖๙	ฆานาทิตฺตย	๒๕,๔๗	จตฺสโส อรูปปฏิสนฺธิโย	๓๘
คณนวเสน	๑๖,๑๗	ฆานายตน์	๕๘	จตุ	๕๘
คตฺตินิมิตฺต	๔๒	ฆานินุหริย	๕๕	จตุกิจฺจานี นาม	๒๑
คตฺตินิมิตฺตปจฺจุปปนฺน...	๔๓	จกขุททวฺย	๔๗	จตุกฺขตฺต	๒๙
คณฺธธาดุ	๕๘	จกขุชยตน์	๕๘	จตุคฺคณ	๓๖
คณฺธายตน์	๕๘	จกขุ	๔๕	จตุจตฺตาลีส	๑๘
คณฺธารมณ	๒๓	จกขุทสก	๔๙	จตุจตฺตาลีส	๓๓
คณฺโธ	๔๕,๔๗	จกขุทสกาทีน	๕๐	จตุตฺตีส	๑๔,๑๕
คพฺภเสยฺยภสฺตฺตาน	๕๐	จกขุทวาร	๒๑	จตุตฺต	๒๙,๕๕

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
จตุตถชฎานัน	๔๑	จตุปณณาส	๔,๒๘	จตุตถาริ กสิณานิ	๖๘
จตุตถชฎานกิริยจิตต์	๕	จตุปณณาสธา	๗	จตุตถาริ จตุกกานิ	๓๔
จตุตถชฎานกุตถลจิตต์	๔	จตุปาริสุทธิสีล	๗๓	จตุตถาริ อริยสจจानิ	๕๙
จตุตถชฎานภูมิ	๓๕	จตุพพิธิ	๑,๔๐	จตุตถาริปี	๓๙
จตุตถชฎานภูมีย	๓๗	จตุพพิธา ปฏิสนธิ นาม	๓๕	จตุตถาริปี อรูปาวจรกิริย...	๖
จตุตถชฎานวิปาก	๓๗	จตุพพิธา ปฏิสนธิ	๓๔	จตุตถาริปี อรูปาวจรกุตถล...	๕
จตุตถชฎานวิปากจิตต์	๕	จตุพพิธา	๒๕,๓๔,๓๕	จตุตถาริปี อรูปาวจรวิปาก...	๕
จตุตถชฎานโสธปาตติ...	๗	จตุพพิโธ	๑๗,๕๓,๗๕	จตุตถาริปี โลกุตตรกุตถล...	๖
จตุตถชฎานิกจิตเตสุ	๑๔	จตุพพิโธปี	๖๓	จตุตถาริปี โลกุตตรวิปาก...	๖
จตุตถทวเ	๑๕	จตุมคคภาเนน	๕๒	จตุตถาโร	๑๒,๑๕,๑๖, ๓๑,๕๑,๕๓
จตุตถารูป	๗๑	จตุมคคูปเกแทน	๖	จตุตถาโร อธิปตี	๕๕
จตุตถารูปุชวณ	๓๑	จตุราสีติกปุสทสุสานิ	๓๘	จตุตถาโร อรูปิน	๖๕
จตุตถเ	๑๖	จตุโร	๕๐	จตุตถาโร อารูปา นาม	๖๘
จตุททส	๑๒,๒๘	จตุวีสติ	๖๕	จตุตถาโร อารูปา	๖๗
จตุธา กุสล	๖	จตุวีสติ สเหตุกกามาจร...	๔	จตุตถาโร ออาหารา	๕๕
จตุธา ปรมตถโต	๑	จตุวีสติกามาจร...	๑๕	จตุตถาโร อิทธิปาทา	๕๗
จตุธา มรณุปตติ นาม	๔๒	จตุสงเขปา	๖๐,๖๑	จตุตถาโร อุตสมุฏจान...	๔๙
จตุธา มรณุปตติ	๓๔	จตุสจจวินิสสุภา	๕๙	จตุตถาโร อุปาทานา	๕๓
จตุธา	๒๘	จตุสสุจิจิ กุปานิ	๓๗	จตุตถาโร คนถา	๕๓
จตุธาทูวตถาน	๖๘	จตุสสุจิจิ	๓๓	จตุตถาโร ปน อารูปา	๗๐
จตุธารูปมานสี	๖	จตุสมุฏจानรูปกลาป...	๕๑	จตุตถาโร โยคา	๕๓
จตุธาว สงคโ	๑๗	จตุสุ	๑๑,๑๒	จตุตถาโร สติปฏจานา	๕๖,๕๗
จตุธาว	๑๕,๕๒	จตุสุปี ทุเกสุ	๑๕	จตุตถาโร สมนนุปชานา	๕๖,๕๗
จตุธเว	๑๓	จตุหิ	๑๖,๔๘	จตุตถาโรธิปตี	๕๖
จตุณน วาราน	๒๘	จตุตถาริ	๑๘,๓๑,๔๕,๔๗	จตุตถาโรเม	๑๑
จตุณน อปายาน	๓๖	จตุตถาริ กุปสทสุสานิ	๓๗	จตุตถาลีส	๖๘
จตุณนณมหาภูตทาน	๔๕	จตุตถาริ กุปานิ	๓๗	จตุตถาลีสกุป...	๓๘
จตุปณณาส จิตตานิ	๒๒	จตุตถาริ กมมานิ	๓๔	จตุตถาลีสวิ	๗
จตุปณณาส สมนภา	๓๓	จตุตถาริ กมมานิ นาม	๓๘		

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
จนทาวภูวนาทิกั	๖๕	จิตตลหุตตา	๙	จตุตติโตปรีตตรสม...	๕๑
จริตสกุโห	๖๗	จิตตวิสุทฺธิ นาม	๗๓	จุกทส วิถิจิตตูปาทา	๒๘
จริตาสุ	๖๘	จิตตวิสุทฺธิ	๗๒	จุกทส	๒๑
จลิตเต	๒๗	จิตตสนนตติ	๔๔,๗๗	จุกทสวิธานิ	๒๐
จวนั	๓๕	จิตตสนนทานั	๔๒	จุกทสากุสเสเสว	๑๐
จวนกาเล	๓๗	จิตตสมมุจฺจนารูปิ	๔๘	จุกทสลิเม เจตลิกา	๙
จวนมานัส	๓๘	จิตตสมมุจฺจนา	๕๐	จุกทสเสเต	๑๖,๕๗
จนวนเสน	๔๒,๔๔	จิตตสมมุจฺจนา	๖๕	เจตนา	๙,๖๒
จาคานุสสติ	๖๘	จิตตาทิปปติ	๕๕	เจตลิกั	๑,๕๒
จาดุมหาราชิกา	๓๔	จิตตานิ	๓,๗,๘,๑๙	เจตลิกัสสมุจฺจนา...	๕๙
จาดุมหาราชิกานั	๓๖	จิตตานุสสนนตติปิฎจฺจานั	๕๖	เจตลิกา	๙,๑๑,๕๙
จาริตตโสภิตวิสาล...	๗๘	จิตตาวิยุตตานิ	๑๐,๑๗	เจโตยุตตนา	๙
จิตตํ เอกวิสสตี	๗	จิตตทิฎฺฐิปาโท	๕๗	ฉ	๒๔,๓๐,๕๐,๖๙
จิตตัม	๑,๗,๔๔,๔๗, ๔๘,๕๒,๕๘	จิตตชุกตา	๑๐	ฉ อารมมณานิ	๒๖
จิตตมมณฺเฑตา	๑๐	จิตตูปาทวเสน	๓๙	ฉ อิม เจตลิกา	๙
จิตตเจตลิกสงฺฆาตา	๖๕	จิตตูปาทวเสนว	๑๘	ฉ จิตตสมมุจฺจนา...	๔๙
จิตตเจตลิกา	๑๘,๔๕,๖๒, ๖๓,๖๔	จิตตูปาทา	๑๑,๒๑,๒๘,๒๙	ฉ จิตตานิ มหคฺคเต	๒๔
จิตตเจตลิกานั	๖๒	จิตตูปาทานั	๒๖	ฉ ฉกฺกานิ	๒๖
จิตตชเมว	๔๘	จิตตูปาทานมา...	๖๕	ฉ ฉาณานิ	๕๖
จิตตชฺรูปานิ	๕๑	จิตตูปาทาสุ	๑๐,๑๗	ฉ ทวารานิ	๒๖
จิตตชอาหารชฺรูปิ	๕๑	จิตเต	๗๐	ฉ นีวรณานิ	๕๓
จิตตปาคุณฺเฑตา	๑๐	จิตเตน	๑๗,๒๐	ฉ รูปาวจรปฏิสนฺธิย	๓๗
จิตตปุปฺพตติ	๓๓	จิตโตตฺตฺโช	๔๘	ฉ วตฺถุนิ	๒๖,๖๓,๖๔
จิตตปุปฺพตติโย	๒๗	จิตโตตฺตฺสมุจฺจนา	๕๑	ฉ วิญญานานิ	๒๖
จิตตปุปฺพตฺฐิ	๙	จิราย	๔๔	ฉ วิถิโย	๒๖
จิตตมุกฺขตา	๑๐	จฺจติ	๔๔	ฉ เหตุ	๕๕,๕๖
จิตตมฺเปกฺขา	๕๗	จฺจติจิตตัม	๔๒,๔๔	ฉ กฺขตฺตฺเมว	๓๑
		จฺจติจิตตสมกาลเมว	๕๑	ฉ จตฺตาสีส จิตตานิ	๒๒
		จฺจติจิตตูปาทา	๔๔	ฉ จตฺตาสีเสว	๒๒

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ฉดตีล ฐมา	๑๓	ฉพพิสุทฺธิกเมเนวํ	๗๕	ชาติชราภรณ์	๖๑
ฉดตีล	๑๔,๒๒	ฉพพิสุทฺธิปวตฺตีย์	๕๘	ชาติชราภรณ์ค...	๖๑
ฉดตีลํ	๑๕	ฉพพิสฺติ ฐปาจรชฺฌา...	๖๙	ชาติปัจจุยา ชราภรณ์	๖๐
ฉดตีลตี	๒๒	ฉพพิสฺติมหคคตโล...	๒๙	ชาติรูปเมว	๔๖
ฉดตีลสาณุตฺตเร	๑๓	ฉวตฺถุํ	๒๕	ชายมานาทิรูปานํ	๔๙
ฉดตีเสว วิปากานิ	๖	ฉสญฺจิ	๑๑	ชีวหา	๔๕
ฉทวารคคหิตํ	๒๓,๔๓	ฉสญฺจิจิตฺเตสฺสุ	๑๑	ชีวหาทสกํ	๔๙
ฉทวาริกจิตฺตปวตฺติ	๓๓	ฉสญฺจิสฺสจสฺตตติ	๑๑	ชีวหาทวารํ	๒๑
ฉทวาริกจิตฺตานิ	๒๒	ฉพภิณฺโณ	๖๖	ชีวหาทวารวீติ	๒๖
ฉทวาริกวิมฺตฺตานิ	๒๒	ฉพเวานุสยา	๕๔	ชีวหาธาตฺ	๕๘
ฉทวาริกานิ	๒๒	ฉจจนฺธานํ	๓๖	ชีวหาตนํ	๕๘
ฉธา นามํ	๖๒	ฉชนกํ	๓๘	ชีวหาวิญญานํ	๒,๓,๒๖
ฉธา วิสยปวตฺติ	๒๖,๒๗	ฉชนกฺกุตํ	๔๒	ชีวหาวิญญานธาตฺ	๕๘
ฉธา	๒๓,๖๒	ฉชนิยมานํ	๔๒	ชีวหาวิญญานวீติ	๒๗
ฉนทปิตฺตวชฺชิตา	๑๖,๑๗	ฉชรตา	๔๖,๕๒	ชีวหินฺนทฺริยํ	๕๕
ฉนทปิตฺตวิริยวชฺชิตา	๑๗	ฉชราภรณ์	๖๑	ชีวิตํ	๔๙
ฉนทวชฺชิตา	๑๗	ฉชราภรณ์มฺจุฉาย	๖๑	ชีวิตนวกํ	๔๙,๕๑
ฉนทวิริยวชฺชิตา	๑๗	ฉชนนํ	๒๙	ชีวิตนวกเมว	๔๓,๕๑
ฉนทธาปิตฺ	๕๕	ฉชนนิกจฺจานิ	๒๐	ชีวิตรูปํ นาม	๔๕
ฉนททฺธิปาโท	๕๗	ฉชนนโนธฺตตฺตติ...	๒๑	ชีวิตาหารรูปฺ	๔๖
ฉนฺโท	๙,๑๑,๕๗,๕๘	ฉชนนฺปิ	๒๘	ชีวิตินฺนทฺริยํ	๙,๔๕,๕๕,๕๖
ฉนฺนํ ทวารานํ	๔๒	ฉชนนสฺตตฺตลมนฺนํ	๓๑	ชีวิติน	๔๙
ฉนฺนปญฺญาสาเสสานํ	๓๓	ฉชนนํ	๖๒	ฉฉานจฺจคเเทน	๔๐
ฉนฺนพิธํ อารมฺมณํ	๖๓	ฉชนนานิ	๓๒,๔๓,๖๒	ฉฉานจฺจคเเทน	๗
ฉนฺนพิธมฺปิ วัตฺถุรูปํ นาม	๔๗	ฉชนนํ	๒๗	ฉฉานจฺจคานิ	๕๖
ฉนฺนพิธมฺปิ	๒๓	ฉชนนํ	๒๘,๒๙	ฉฉานฐมา	๑๕
ฉนฺนพิธา	๑๙,๖๒,๖๖	ฉชนนํ	๒๘	ฉฉานปัจจุโย	๖๒
ฉนฺนพิธานิ	๒๑,๒๓,๒๔	ฉชนนํ	๓๑	ฉฉานเมกฺกมฺนฺเต	๗
ฉนฺนพิธาน	๖๗	ฉชาติ	๖๑	ฉฉานทสฺสนวิสุทฺธิ นาม	๗๕

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ถาปนทสสนวิสุทฺธิ	๗๒	ตณฺหุปาทานภวปิ	๖๑	ตทารมมณานิ	๓๐,๓๐
ถาปนปิตี	๑๕	ตตํทวาริกวีถิจิตฺตานิ	๓๓	ตทารมมณฺอุปาทา	๒๘
ถาปนปิตฺวชฺชิตา	๑๕	ตตํปสาทรทิตานํ	๓๓	ตทารมมณฺอุปาทาโท	๒๘,๒๙
ถาปนมฺปฺกุชานมฺเปกฺษา	๗๓	ตตํภุคฺคินิมิตฺตํ	๖๕	ตณฺกรตฺตา	๗๖
ถาปนวชฺชิตา	๑๕	ตตํภุคฺคตฺตปริณามการํ	๖๕	ตํปฏิกากินิมิตฺตํ	๗๐
ถาปนวิปฺปยุตฺตํ	๓,๔	ตตฺตฺยชฺชฌานกิริยจิตฺตํ	๕	ตปฺปฏิกากิ	๗๐
ถาปนวิปฺปยุตฺตกามา...	๒๔	ตตฺตฺยชฺชฌานกฺุสจฺจิตฺตํ	๔	ตพพตฺถกฺกา	๕๔
ถาปนวิปฺปยุตฺตานิ	๑๙,๓๒	ตตฺตฺยชฺชฌานนฺุปริตฺตํ	๔๑	ตพฺภาวภาวีภาวการ...	๖๐
ถาปนสมฺปยุตฺตํ	๓,๔	ตตฺตฺยชฺชฌานภุมิ	๓๔	ตมณฺนตฺตริววา	๓๐
ถาปนสมฺปยุตฺต...	๑๒,๒๔,๒๙	ตตฺตฺยชฺชฌานภุมิยํ	๓๗	ตโย คนฺถา	๕๔
ถาปนสมฺปยุตฺตวิปากานิ	๓๒	ตตฺตฺยชฺชฌานวิปากํ	๓๖	ตโย จตฺกชฺชฌานิกกา	๖๙
ถาปนสมฺปยุตฺตตา	๑๕	ตตฺตฺยชฺชฌานวิปากจิตฺตํ	๕	ตโย วิโมกฺษา	๗๓
จานปฺปโตว	๔๘	ตตฺตฺยชฺชฌานโสตาปตฺต...	๗	ตโย อภฺธา	๖๐,๖๑
จานภเกเทน	๒๑	ตตฺตฺยชฺชฌานิกจิตฺเตสฺสุ	๑๓,๑๔	ตโย	๑๒,๑๙
จิตา	๑๖	ตตฺตฺยทวฺเย	๑๕	ตสฺสํนตฺรเมว	๔๒,๗๔
จิติกาลํ	๕๑	ตตฺตฺย	๕๕	ตวตฺตีสตา	๓๔
จิติกาลมฺุพาทาย	๕๐	ตตฺตฺยารุปํ	๗๑	ตวตฺตีสํนํ	๓๖
จิติปฺปตฺตนาเว	๒๗	ตตฺตฺย	๑๖	ตวิกฺจจานิ นาม	๒๑
จิติปฺปตฺตว	๔๘	ตตฺตฺย	๓๗	ตวิกฺชตฺตฺตฺเมว	๒๙
ตํกมฺุภกรณกาเล	๔๒	ตตฺตรมชฺชฌตฺตตา	๙	ตฺตฺรจฺจจานโยนิ	๓๔
ตณฺปะจฺจุปฺปนฺุ	๒๓	ตถาคตา	๕๒	ตฺตฺลกฺชณฺุ	๗๔
ตณฺุภวานามยํ	๔๐	ตถาคทิตํ	๔๒	ตฺตฺวตฺตฺถุ	๒๕
ตณฺุภนทวารคฺคทิตํ	๔๓	ตถาปฺปรคฺคทิตฺเตสฺสุ	๗๓	ตฺตฺวิธํ	๓๙,๕๒
ตณฺุหา	๕๔,๕๙,๖๑	ตถาปวตฺตํ	๕๔	ตฺตฺวิธา เวทนา	๑๘
ตณฺุหาณฺุสยมฺุลเกน	๔๒	ตถาสมาทิตฺสส	๗๐	ตฺตฺวิธา	๑๙,๒๖,๖๕
ตณฺุหาปจฺจยา อุปาทานํ	๖๐	ตทารมมณฺุ	๓๑	ตฺตฺวิธอ อารมฺุณฺุณฺุปนิสฺสุโย	๖๓
ตณฺุหาปณฺุธิ	๗๕	ตทารมมณฺุชวณ...	๒๘	ตฺตฺวิธอ	๖๔
ตณฺุหาช	๕๒	ตทารมมณฺุปากานิ	๒๘	ตฺตฺสตฺตติ	๑๑
ตณฺุหุปาทานภว...	๖๑	ตทารมมณฺุณฺุสมฺุภโว	๓๐	ตฺตฺสนฺุธิ	๖๐

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ติสฺสนี	๖๑	เตโชธาตุ	๔๕,๔๘	ทส กิเลสา	๕๔
ติสฺโส อนุปัสสนา	๗๒	เตตฺตีส	๑๔,๑๕	ทส วิปัสสนาญาณิ	๗๒
ติสฺโส ภาวนา	๖๗	เตตฺตีสกั	๑๕	ทส สโยชนานิ	๕๔
ติสฺโส วิรติโย นาม	๑๐	เตตฺตีสทวยั	๑๔	ทส	๑๗,๔๖,๕๔
ติสฺโส	๑๒	เตตฺตีสวิธสฺสโคโห	๑๗	ทสทานิ	๕๐,๕๑
ติเหตุกั	๔๐	เตปญฺญาส	๑๘	ทสธา จานเภโ	๒๐
ติเหตุกมุกฺกภูจั	๔๐	เตมฺมกั	๕๙	ทสธา	๒๑,๒๒
ติเหตุกโมมกั	๔๐	เตมฺมกมนาทิกั	๖๑	ทสวิธั	๔๐
ติเหตุกรหิตานิ	๔๐	เตมฺมกสสงฺขารสฺสุ	๗๓	ทสวิธปิ กามาวจรปฏิสฺสนิ	๓๖
ติเหตุกา	๑๙	เตมฺมกา	๕๙	ทสฺส กมฺมฏฺฐาเนสฺสุ	๗๑
ติเหตุคามกฺริยโต	๓๐	เตรส เจตฺติกา	๙,๑๓,๑๔,๑๕	ทสฺส	๖๙
ติเหตุเกสฺสุ	๓๒	เตรส ทสนมฺปิ	๔๘	ทสฺสภูจ	๔๑
ตีณิ	๓,๒๒,๕๐,๕๑,๖๑	เตรส	๔๘	ทสาปเร	๑๖
ตีณิ นามานิ	๗๕	เตรสญฺญสฺสมานา	๑๐	ทสฺสนสฺสวนฆายนสฺสายน...	๒๐
ตีณิ นิमितฺตานิ	๖๗	เตวีส ปากานิ	๔	ทเสริตา	๒๙
ตีณิ ลกฺขณานิ	๗๒	เตวีส	๕๒	ทานสสิภวานาวเสน	๓๙
ตีณิ ฏฺฐานิ	๖๐	เตวีสติ โสภนเจตฺติกา	๑๓	ทานสสิภวานาอบจา...	๔๐
ตีณิ วิโมกฺขมฺุขานิ	๗๓	เตวีสติวิธั	๗	ทิจฺฐจธมฺมเวทนียั	๓๘
ตีณิ สนฺตรณกิจฺจานิ	๒๐	ถินมิทฺถั	๑๒,๑๓	ทิจฺฐาณสฺสโย	๕๓
ตีณิปิ อเหตุกกิริยจิตฺตานิ	๓	ถินมิทฺถนัีวรรณั	๕๓	ทิจฺฐาสโว	๕๓
ตีณเว	๒๙	ถินมิทฺถเนน	๑๖	ทิจฺฐิจิ	๙,๑๑,๕๔
ตีสฺสุ จาเนสฺสุ	๕๑	ถีนั	๙,๕๔	ทิจฺฐิจิตฺตเมว	๕๔
ตีสฺสุ ปรมฺขุณานิก...	๑๔	ทส อกฺุสสจิตฺตานิ	๑๙	ทิจฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ	๒
ตีเสติ	๑๔	ทส อนุสฺสตีโย นาม	๖๘	ทิจฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตเตสฺสุ	๑๒
ตุลิตฺตา	๓๔	ทส อนุสฺสตีโย	๖๗	ทิจฺฐิจิตฺตสมฺปยุตฺตํ	๒
ตุลิตฺตานั	๓๖	ทส อสฺสุภา นาม	๖๘	ทิจฺฐิจิตฺตสมฺปยุตฺต...	๓๒
เตกาลิกา	๖๕	ทส อสฺสุภา	๖๗,๖๘,๖๙	ทิจฺฐิจิตฺตสมฺปยุตฺตเตสฺสุ	๑๑
เตจตฺตาสีส	๒๕	ทส กลินฺยานิ	๖๗,๖๙	ทิจฺฐิจิโยโค	๕๓
เตโชกลินั	๖๘	ทส กลินฺยานิ นาม	๖๘	ทิจฺฐิจิวิจิกิจฺจนาปหาเนน	๗๖

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ทัญจิวีสุทธิ	๗๒	ทุตติยจิตตมปาทย	๕๐	ทวยเย	๑๙
ทัญจิวีสุทธิ นาม	๗๓	ทุตติยชุฆานั	๔๑	ทวยเยกทีสกะ	๑๕
ทัญจิสโยชนั	๕๔	ทุตติยชุฆานกิริยจิตต์	๕	ทวาทส กามาวจร...	๑๙
ทัญจิสโยชนั	๕๔	ทุตติยชุฆานกุสลจิตต์	๔	ทวาทส ญาณสมป...	๑๙
ทัญจูปาทานั	๕๓	ทุตติยชุฆานจิตเตสุ	๑๑	ทวาทส ธมมา	๑๗
ทัญจโฆไม	๕๓	ทุตติยชุฆานภุมิ	๓๔	ทวาทส ปากานิ	๔๑
ทัพพจกขุ	๗๒	ทุตติยชุฆานภุมิยั	๓๖	ทวาทส มคคังคานิ	๕๕
ทัพพโสดั	๗๒	ทุตติยชุฆานวิปากั	๓๖	ทวาทส วิปากานิ	๔๐
ทัพพพานิ	๓๖	ทุตติยชุฆานวิปากจิตต์	๕	ทวาทส อรูปาวจรกุสล...	๖
ทิสากาลาทิกา	๖๕	ทุตติยชุฆานโสดาปัตติ...	๗	ทวาทส	๑๙,๔๘
ทีปชาลา	๕๑	ทุตติยชุฆานาพโย	๗๑	ทวาทสสังคานิ	๖๐,๖๑
ทูกวเสน	๑๕	ทุตติยชุฆานิกจิตเตสุ	๑๓,๑๔	ทวาทสธา	๖
ทูกิจจัจ	๒๑	ทุตติยทวยเย	๑๕	ทวาทสธาว สงค์โท	๑๕
ทูกุขั ๑๘,๑๘,๕๙,๖๓,๗๓		ทุตติยารุปปิ	๗๑	ทวาทสวิธั	๓๙,๔๐
ทูกุขกษณธสุส	๖๐	ทุตติย อสงขาริกะ	๑๖	ทวาทสวิธัมปิ	๔๗
ทูกุขณโถมณสุส	๑๙	ทุตติโย	๕๕	ทวาทสสุ	๑๒
ทูกุขโต	๗๕	ทูวิธั ๔๕,๕๒,๕๖,๖๕		ทวาทสากุสลจิตตานิ	๒
ทูกุขนิโรธคามินีปฏิปทา	๕๙	ทูวิธัมปิ	๖๗	ทวาทสากุสลจิตตุป...	๑๖
ทูกุขนิโรโธ	๕๙	ทูวิธา ๕๑,๖๒,๖๓,๖๕		ทวาทสากุสลา	๒
ทูกุขมเปกขา	๑๙	ทูวิโธ ๖๐,๖๓,๖๔		ทวาทสากุสลาเนวั	๖
ทูกุขลกขณั	๗๒	ทูวิโธปี สมาธิ	๗๓	ทวาทสากุสเลสสุ	๑๑
ทูกุขสจัจ	๗๔	ทูเว วุตตา	๕๔	ทวาทสากุสเลเสว	๑๒
ทูกุขสมุทโย	๕๙	ทูเหตุกานมเหตุกานญจ	๓๒	ทวาทสสายตนาณิ	๕๕
ทูกุขสหคตั	๒,๑๘	ทูเรรูปิ	๔๗	ทวาทสสารูปเป	๗
ทูกุขานุปัสสนา	๗๒,๗๕	ทูวดตติกขัตตุ	๒๘	ทวาทสสาเหตุเก	๑๓
ทูกุขินทริยั	๕๕	ทูวดตติส กပ္ปานิ	๓๗	ทวาทสเสกาทส	๑๗
ทูกุคคิยั	๓๒	ทูวดตติส	๓๐	ทวาทสโสเปกขกา	๓๐
ทูกุขานุตตมสตุสตีส...	๕๘	ทูวยั ๑๒,๑๓,๑๕,๖๒		ทวาทสรูปุตตั	๔๒
ทุตติยจตุตถานิ	๒๔	ทูวยสสุส	๖๒	ทวาทสรูปุตตา	๒๗

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ทวารวเสณ	๒๖	ทวีทิ	๓๙	โทสมุเลน	๓๙
ทวารวิมุตตานญปฏิสนธิ...	๒๓	เทวดานุสสติ	๖๘	โทสมุเลสฺ	๑๒
ทวารวิมุตตานิ	๒๒	เทวานํ	๓๖,๓๗,๓๘	โทโส	๙,๑๒,๑๖,๑๙,๕๔,๕๕
ทวารสงฺคเห	๒๑	เทว	๑๘,๑๙,๒๐,๒๑,๕๐	ธณฺญาธิวาสํ	๗๘
ทวารานิ นาม	๒๑	เทว กปฺปสทฺสทานิ	๓๗	ธมฺมธาทู	๕๙
ทวารารมฺมณเกเทน	๕๙	เทว กปฺปานิ	๓๗	ธมฺมวิจยสมฺโพชฌมฺโก	๕๗
ทวาราลมฺภตฺตูปฺปนน...	๕๙	เทว ตทารมฺมณปกาณิ	๒๗	ธมฺมา	๙,๑๓,๑๕,๑๘,๔๕, ๖๐,๖๒,๖๓,๖๔,๖๕
ทวารีส	๑๖	เทว ตินิ ผลจิตฺตานิ	๓๑,๗๔	ธมฺมานํ	๖๒
ทวารีสติ ทฺวิเหตุก...	๑๙	เทว ตินิ วิปฺสฺสนาจิตฺตานิ	๗๔	ธมฺมานุสฺสทนฺตปิฎกานํ	๕๖
ทวารีสติ โสภณเจตฺติกา	๑๔	เทว กวณฺคจลนานิ	๒๘	ธมฺมานุสฺสติ	๖๘
ทวารีสติ	๑๙	เทว มุลาณิ	๖๐,๖๑	ธมฺมายตนํ	๕๘
ทวารีสติกมฺมฏฺจาเนสุ	๗๑	เทว โมมุหฺจิตฺตานิ	๑๙	ธมฺมายตนธมฺมธาทู	๕๙
ทวารสฺสจฺจิวานิ	๑๘	เทว อาหารสฺมฏฺจาน...	๔๙	ธมฺมารมฺมณํ	๒๓
ทวารสฺสสุ	๑๙	เทว อุตฺตสฺมฏฺจานกလာปา	๕๐	ธาดูโย	๕๙
ทวารสฺตตฺตฺติวธา	๕๓	เทว อุปฺกษาสทฺคต...	๒๐	ธาดเววกา	๒๕
ทฺวิกฺขตฺตุํ	๒๗	เทวจตฺตาสีส	๒๕	นตฺถิปจฺจโย	๖๒
ทฺวิกฺขตฺตุํ	๓๑	เทวจตฺตาสีส	๓๓	นทีโสโต	๔๔
ทฺวินนํ อุปฺปนาชวณนํ	๗๗	เทวปิ ปฏฺมฺจิตฺตานิ นาม	๒	นทีโสโต	๕๑
ทฺวิปฺญจฺวิญญาณ...	๑๐,๑๑	เทวปิ โมมุหฺจิตฺตานิ นาม	๒	นปฺปวฺทฺยเณ	๗๘
ทฺวิปฺญจฺวิญญาณเณ	๑๗	โทมฺนสฺสํ	๑๘,๑๙,๕๕	นว กมฺมสฺมฏฺจานกလာปา	๔๙
ทฺวิปฺญจฺวิญญาณเณสุ	๕๖	โทมฺนสฺสสทฺคตํ	๒	นว กามสฺสคตฺตปิฎฺสนฺธิโย	๓๖
ทฺวิปฺญญาส	๙,๑๐	โทมฺนสฺสสทฺคตจิตฺตานิ	๑๘	นว พลาณิ	๕๕
ทฺวิปฺญญาสวธิ	๘	โทมฺนสฺสสทฺคตชวณ...	๓๐	นว ฐฺปารูปรฺวิปากาณิ	๒๐
ทฺวิเหตุกํ	๔๐	โทมฺนสฺสสทฺคตชวณ...	๓๐	นว วิปฺสฺสนาณามานิ	๗๔
ทฺวิเหตุกตฺติเหตุกชวเนสุ	๕๖	โทมฺนสฺสสินฺทฺริยํ	๕๕	นว สํโยชฺณา	๕๔
ทฺวิเหตุกมฺกฏฺจญฺจกฺกุสฺลํ	๔๐	โทมฺนสฺสสุเปกฺษาสทฺคต...	๑๑	นว	๒๑,๕๐,๕๖
ทฺวิเหตุกโมมกํ	๔๐	โทสจฺริตฺตส	๖๘	นวภูจ	๕๘
ทฺวิเหตุกกา	๑๙	โทสจฺริตฺตา	๖๗	นวธา	๒๒,๕๔,๖๒,๖๓
ทฺวีสุ	๑๒	โทสมุลาณิ ทฺวิธา	๒		

พทานุกรม	ปฏิรูป	พทานุกรม	ปฏิรูป	พทานุกรม	ปฏิรูป
นวดตบเบญจกวีรสุตถาน์	๓๖	นิมิตเต	๗๑	ปกิณณกวีวชิชิตา	๑๑
นวางูจ	๒๑	นิมิตเตสุ	๗๐	ปกิณณกา นาม	๙
นวุตวิสุตตสทส...	๓๖	นิมมานรติ	๓๔	ปกิณณกา	๑๐
นเวริตา	๕๖	นิมมานรติน์	๓๖	ปกิณณเกสุ	๑๐
นนานา	๑๒	นียดโยคิโน	๑๓	ปกคโคโ	๗๓
นนานากุขณิกา	๖๒	นียดา	๑๒	ปจยยปริคโคโ	๗๓
นาม์	๖๒,๖๕	นียดเม	๓๑	ปจยยวเสน	๗๓
นามกิจจเกเทน	๒๑	นียดโม	๓๖	ปจยยสงคโคโ	๖๐
นามคุดย	๗๕	นียดโย	๓๔	ปจยยสนุนิสลิตสีล	๗๓
นามนามกมมา..	๖๖	นียดุทานนตรเมว	๒๙	ปจยยา นาม	๖๕
นามรูป	๖๑	นียดุทวารสาเน	๔๒	ปจยยา	๖๐,๖๒,๖๓,๖๔
นามรูปปจยยา สฬายตน์	๖๐	นียดุเธ	๓๒	ปจโย	๖๒,๖๓
นามรูปปริคโคโ	๗๓	นียดุริ	๓๑	ปจยยเวกษณจิตตานี	๓๑
นามรูปาน	๖๒,๖๓,๖๔,๗๓	นียดุสจจ	๗๔	ปจยยเวกษณณณ	๗๗
นามรูปานี	๖๓	นียดุสสมาปตติ...	๗๗	ปจยยเวกษณณณณานี	๗๔
นามรูปิน	๖๒	นียดุสสมาปตติกาเล	๓๑	ปจยยเวกษณา	๗๑
นามสุส	๖๒,๖๓	นียดุสสมาปนโน นาม	๗๗	ปจยยาสนุนมรณสุส	๔๒
นามสุเสว	๖๓	นียดุสสาสนุนมารมณ	๒๘	ปจยยูปนุน	๒๓
นามโสตาปตติผลจิตต์	๖	นียดุเรณ	๖๑	ปจยยูปนุนภวปริโย...	๔๒
นามาน	๖๓	นียดุโร	๕๙	ปจยยูปนุนมตีต	๒๓
นิกนุติ	๗๓	นียดุสนุนทผลนิตสุสน	๖๑	ปจยยูปนุนานีเยว	๒๓
นิกษนตตดา	๕๒	นียดุสยปจโย	๖๒,๖๔	ปจยยูปนุนารมณตดา	๔๓
นิกททีเส	๒๑	นียดุสสิตารูปเป	๒๕	ปจยยูปนุนารมณณเส	๔๓
นียดุพณรูป	๔๕	นียดุสลิณ	๖๘	ปจยยูปนุนโน	๖๑
นียดุพณนา นาม	๗๐	นียดุสลิทนี	๖๘	ปจยยอก	๑๐
นียดุพพาน	๑,๕๒,๕๙,๖๕,๗๔	นียดุสสนวนานา...	๕,๖,๓๕,๓๘,๗๗	ปจยยอกเมว	๑๔
นียดุพพานารมณณานี	๒๔	นียดุสคูปนียดุสโย	๖๓	ปจยยอชาตยสพพถา	๖๔
นียดุพพิทาณณ	๗๒	นียดุสกรณ	๗๘	ปจยยอชาตปจโย	๖๒
นียดุมิตต์	๗๐	นียดุสปกิณณกวีวชิชิตา	๑๗	ปจยยอชาตวเสน	๖๒,๖๔

ปทานุกรม	ปิฎุจก	ปทานุกรม	ปิฎุจก	ปทานุกรม	ปิฎุจก
ปจฺจวชชาตา	๖๒,๖๔	ปญฺจปิ ฐปาวจรกิริย...	๕	ปญฺจวีธ	๑๐
ปจฺจนิมานํ	๖๒	ปญฺจปิ ฐปาวจรกุสฺลจิตฺตานิ	๔	ปญฺจวีธติ โสภณเจตฺตสิกา	๑๔
ปชฺชนุโต	๗๔	ปญฺจปิ ฐปาวจรวิปาก...	๕	ปญฺจวีธติเม เจตฺตสิกา	๑๐
ปญฺจ ฌานจฺกคา	๕๖	ปญฺจปิ โสตาปตฺติมคฺค...	๗	ปญฺจวีธตฺติวิธมฺปิ	๔๘
ปญฺจ	๒๔,๓๑,๕๘	ปญฺจปิ	๑๕	ปญฺจสฺตตฺติวิธํ	๔๘
ปญฺจกขุฌานวเสน	๑๔	ปญฺจปฺปเกเทน	๕๙	ปญฺจสุ	๑๒
ปญฺจกิจฺจจานิ นาม	๒๐	ปญฺจมํ	๒๙	ปญฺจทํ วัลลิตาหิ	๗๑
ปญฺจกฺขุชฺธา	๕๘,๕๙	ปญฺจมชฺชฌานํ	๔๑	ปญฺจอารมฺมฌานิ	๒๗,๖๓
ปญฺจจทวาริกานิ	๒๒	ปญฺจมชฺชฌานกิริยจิตฺตํ	๕	ปญฺจจินฺทฺริยานิ	๕๗
ปญฺจจิตฺต ฌมฺมา	๑๔	ปญฺจมชฺชฌานกุสฺลจิตฺตํ	๔	ปญฺจอุปทานกฺขุชฺธา	๕๘,๕๙
ปญฺจจิตฺต มหคฺคตฺโต...	๑๙	ปญฺจมชฺชฌานวชฺชิต...	๑๒	ปญฺจเจเต	๕๙
ปญฺจจิตฺต	๑๓,๑๔,๑๕	ปญฺจมชฺชฌานวิปากํ	๓๗	ปญฺจเจว	๔๓
ปญฺจจิตฺตสมหคฺคตฺโต...	๑๓	ปญฺจมชฺชฌานวิปากจิตฺตํ	๕	ปญฺจถตฺตา	๖๕
ปญฺจทสฺธา	๕	ปญฺจมชฺชฌานสงฺฆาตํ	๒๔	ปญฺจถตฺตารมฺมฌานิ	๒๔
ปญฺจทวาราวชฺชน...	๑๑,๑๙, ๒๒,๒๕	ปญฺจมชฺชฌานโสตา...	๗	ปญฺจถตฺติ นาม	๖๖
ปญฺจทวาราวชฺชนจิตฺตํ	๓,๒๗	ปญฺจมชฺชฌานิกจิตฺเตสฺสุ	๑๔	ปญฺจถตฺติ	๖๕,๖๖
ปญฺจทวาริกํ	๒๒	ปญฺจมชฺชฌานิกานิ	๖๙	ปญฺจถตฺตินามรूपานํ	๖๕
ปญฺจทวาร	๒๐,๒๒,๒๗,๒๘	ปญฺจเม	๗,๑๖	ปญฺจถตฺตินามรूपานิ	๖๒,๖๓
ปญฺจธฺา ฌานเกเทน	๕	ปญฺจจวสฺสสตานิ	๓๖	ปญฺจถตฺติภูตํ	๒๓,๔๓
ปญฺจธฺา	๗,๑๒,๑๓,๑๘,๑๙, ๒๒,๔๕,๖๒,๗๒	ปญฺจจวารเมว	๓๑	ปญฺจถตฺติภูตญฺจม...	๔๓
ปญฺจธฺานุตฺตเร	๑๔	ปญฺจจวิญฺญาณธฺาตุโย	๒๕	ปญฺจถตฺติสงฺฆาตํ	๗๐
ปญฺจธฺาว สงฺคฺโข	๑๔	ปญฺจจวิญฺญาณวិธิยา	๖๓	ปญฺจถา	๑๒,๑๓,๕๘
ปญฺจธฺาว	๑๔	ปญฺจจวิญฺญาณสมฺปฏฺิ...	๓๐	ปญฺจถาปนโต	๖๕
ปญฺจณฺนํ	๖๔	ปญฺจจวิญฺญาณิ	๒๒	ปญฺจถาปนโต	๖๖
ปญฺจปญฺจนาส	๑๑,๑๘,๒๐	ปญฺจจวิธํ	๔๐	ปญฺจถาปิยตฺตา	๖๕,๖๖
ปญฺจปญฺจนาสเกตฺตรา	๑๙	ปญฺจจวิธมฺปิ	๔๖,๔๗,๖๕	ปญฺจถาพลํ	๕๕,๕๗
ปญฺจปญฺจนาสจิตฺเตสฺสุ	๑๑	ปญฺจจวิธา	๓๕	ปญฺจถาวาทคฺคณฺโสภิต...	๗๘
		ปญฺจจวิธ	๖๔	ปญฺจถาปิยทฺริยํ	๕๕,๕๗
		ปญฺจจวิธ ปริตฺตมฺหิ	๒๔	ปญฺจถาปิยทฺริเยน	๑๐

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ปณีสถาพรตอุณิ	๒๕	ปฏิสนธิวงศจตุตถิกจจาณี	๒๐	ปรมาทิมิริตี	๗
ปณีสถาพร	๖๔	ปฏิสนธิวงศจตุตถิททา...	๒๐,๒๑	ปรมาทิมานเภเท	๗
ปณีสถาพร	๕๗	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๒๒,๓๖,๓๘	ปรมารูปุ	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๓๓	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๔๔	ปรมารูปุปวิญญานัน	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๓๒	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๔๓	ปรมารูปุปวิญญานา...	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๒	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๒๐	ปรมารูปุปาภิภูมิมิส	๓๘
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๑๘	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๔๓	ปรมารูปุปาภิภูมิมิส	๓๘
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๑๒	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๕๐,๖๕	ปรเม อสงขาริกเ	๑๕
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๑๖	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๔๓	ปรเมตี	๔๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๕๔,๕๕	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๔๐,๔๘,๕๐,๕๑	ปรเมตีเมต	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๕๓	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๖๒	ปรเมตีโต	๗๔
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๖๐	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๖๐,๖๒	ปรเมตยนุเตน	๗๗
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๖๑	ปฏิสนธิวงศจตุตถิ...	๖๕	ปรเมตติ	๗๘
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๗๔	ปรเมตทปนาย	๓๑	ปรเมตทิกณิ	๖๘
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๗๗	ปรเมตทชฎาน	๔๑,๗๑	ปรเมตทิกณาทิส	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๗๔	ปรเมตทชฎานกิริยจิตต์	๕	ปรเมตทิกณาทิส	๔๕
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๗๒	ปรเมตทชฎานกฐลจิตต์	๔	ปรเมตทิกณาทิส	๗๐
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๖๗,๗๐,๗๑	ปรเมตทชฎานจิตเตสุ	๑๐	ปรเมตทิกณาทิส	๕๒
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๗๒	ปรเมตทชฎานกฐิมิ	๓๔	ปรเมตทิกณาทิส	๔๔
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๔๔	ปรเมตทชฎานกฐิมิ	๓๖	ปรเมตทิกณาทิส	๗๑
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๒๑	ปรเมตทชฎานวิปาก	๓๖	ปรเมตทิกณาทิส	๓๔
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๓๕,๓๗,๓๘	ปรเมตทชฎานวิปากจิตต์	๕	ปรเมตทิกณาทิส	๑๖
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๕๑	ปรเมตทชฎานโสตาปตติ...	๗	ปรเมตทิกณาทิส	๕
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๖๓,๖๔	ปรเมตทชฎานาทิมหคคต...	๗๗	ปรเมตทิกณาทิส	๑๖,๔๘
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๔๒	ปรเมตทชฎานาทิกา	๖๘	ปรเมตทิกณาทิส	๑๔
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๔๔	ปรเมตทชฎานาทิตยจตุตถ...	๑๘	ปรเมตทิกณาทิส	๗
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๒๖	ปรเมตทชฎานาทิตย	๑๔	ปรเมตทิกณาทิส	๔๔
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๕๑	ปรเมตทชฎานาทิตย	๔๘	ปรเมตทิกณาทิส	๗๒
ปณีสถาพรตทวารมมณ...	๔๒	ปรเมตทชฎานาทิตย	๓๓	ปรเมตทิกณาทิส	๔๔

พทานุกรม	ปิฎจก	พทานุกรม	ปิฎจก	พทานุกรม	ปิฎจก
ปรนินิมิตวสวดดี	๓๔	ปริตตคาเภสุ	๔๑	ปสาทสุขุมรูปจิตต...	๒๓
ปรนินิมิตวสวดดีนี้	๓๖	ปริตตารมมณ	๓๐	ปสาทททยสงฆาต์	๔๗
ปรมตถ	๕๒	ปริตตเตสุ	๑๕	ปสฺสทฺธิ	๗๓
ปรมตถโต	๖๕,๖๖	ปริทีเปย	๒๒	ปสฺสทฺธิสมโพชฌงโค	๕๗
ปรมารูปสนธิ	๔๓	ปรินิฏฺฐิต	๗๘	ปสฺสสนฺต์	๒๗
ปรานุกรมปิ	๗๘	ปริปนฺถวิบุพฺхина	๗๐	ปสฺสสนฺตฺสเสว	๗๐
ปริกปิยมานา	๖๖	ปริปนฺถวิมุตตสฺส	๗๔	ปหฺินาปายคฺมโน	๗๖
ปริกมฺม	๗๑,๗๒	ปริโยสฺสาน	๓๕,๔๔	ปาก	๖,๘,๔๒
ปริกมฺมณิมิตต์	๖๗,๗๐	ปริวตฺตติ	๔๔	ปากกาลวเสน	๓๘
ปริกมฺมภาวนา นาม	๗๐	ปริวตฺตตฺตนา	๔๔	ปากกฺจฺจานวเสน	๓๙
ปริกมฺมภาวนา	๖๗,๖๙	ปริสฺสทฺธิ	๔๒	ปากทานปริยาเยน	๓๘
ปริกมฺมสมาธินา	๗๐	ปวตฺตติ	๓๖	ปาการูปฺปา	๒๕
ปริกมฺมปจฺจารานุโล...	๒๙,๗๔	ปวตฺตตฺตมาน	๗๒	ปาก	๑๕
ปริคคฺยหฺมมาน	๔๓	ปวตฺตตฺตนาอนุตฺตรูปฺปน...	๖๖	ปาณตฺติปาโต	๓๙
ปริจิตฺตปุพฺพ	๓๐	ปวตฺตติกาเล	๕๐	ปาณตฺติปาโต	๓๙
ปริจฺเจทรูป นาม	๔๖	ปวตฺตติกฺกมโต	๔๕	ปาตีเมกฺขสวรัสสิ	๗๓
ปริจฺเจทลฺกขณตฺตตา	๕๐	ปวตฺตติย	๓๗,๔๐,๕๐,	ปาปกาน	๕๖,๕๗
ปริจฺเจโท	๔๖		๕๑,๖๓,๖๔	ปาปสงฺคฺโท	๕๔
ปริชานนฺโต	๗๔	ปวตฺตติยณฺมทวฺวิปากานิ	๔๐	ปาปาเหตุกฺมุตฺตทานิ	๓
ปริตต นาม	๒๘	ปวตฺตติยมฺทรีโต	๓๔	ปิสฺสณวจา	๓๙
ปริตต	๒๗,๔๑	ปวตฺตติสงฺคท นาม	๒๖	ปิตกสิณ	๖๘
ปริตตชวณวิถิย	๓๑	ปวตฺตติสงฺคท นาม	๓๔	ปิติ	๙,๑๑,๕๕,๗๓
ปริตตธมฺมภูตฺตนา...	๔๓	ปวตฺตเต	๔๐	ปิตฺตวชฺชิตา	๑๕,๑๖
ปริตตตฺสฺสกา	๓๔	ปวโร	๕๘	ปิตฺตสมฺโพชฌงโค	๕๗
ปริตตตฺสฺสกา	๓๗	ปสาทภาวชฺวีตฺตสงฆาต์	๔๗	ปิตฺตสฺสชกคฺคตาสทิต	๔,๕,๗
ปริตตตฺสฺสเกสุ	๔๑	ปสาททฺฐปิ นาม	๔๕	ปิตฺตเปกฺขา	๕๘
ปริตตตานิ	๓๒	ปสาทวิญญตฺตติสงฆาต์	๔๗	ปิตฺตานมภินฺทโส	๖๑
ปริตตตภา	๓๔	ปสาททวิสยสงฆาต์	๔๗	ปุกฺคฺล	๓๕
ปริตตตภา	๓๗	ปสาทตฺตสงฆาต์	๔๖	ปุกฺคฺโล	๖๓

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ปถุณณ์	๘,๔๒	ผลั	๗๔,๗๕	พุทธิจิริตส	๖๙
ปถุณปากกริยาเกทา	๕,๖	ผลตตยั	๒๙	พุทธิจิริตา	๖๗
ปถุณปากกานี	๓	ผลตดา	๖	พุธา	๘,๔๔
ปถุณวิภโวทยมจคลาย	๗๘	ผลปถุจกั	๖๑	พญาปาทนีวรณ์	๕๓
ปถุณปาถุณยานี	๔	ผลปถุจกั	๖๑	พญาปาโท	๓๙,๕๓
ปถุณเณ	๗๘	ผลสมาปตติวีถียั	๗๕,๗๖	พุทุมปารีสซุซา	๓๔
ปถุชชนโคตตมภิภวนต์	๗๔	ผลา	๕๙	พุทุมปารีสซุชานั	๓๗
ปถุชชนา	๓๕	ผลสปปจยา เวทนา	๖๐	พุทุมปารีสซุซุ	๔๑
ปถุชชนาน	๓๐	ผลสุโ	๙,๕๕,๖๑	พุทุมปุโรหิตา	๓๔
ปถุถั	๖๙	โณฎจพพั	๔๕	พุทุมปุโรหิตานั	๓๗
ปถุพกัจจ	๗๗	โณฎจพพธาตุ	๕๘	พุทุมปุโรหิตะ	๔๑
ปถุพพคมภูต	๔๓	โณฎจพพายตนั	๕๘	พุทุมวิหาโร	๖๘
ปถุพพาปรนียมิต	๒๖	โณฎจพพารมมณั	๒๓	โพธิปักขียสจคเห	๕๖
ปถุพเพนิवासานุสสุติ	๗๒	พลธมมา	๕๖	โพธิปักขียสจคโ	๕๓
ปถุพเพวดีตคเมก...	๒๘	พลานี	๕๖	ภควโต	๓๑
ปถุภวาทสกั	๔๙	พหิทธาปี	๕๐	ภจคณานั	๗๒
ปถุริมานี	๖๒	พหุจิตตคขณาตีตานิ	๒๗	ภยณานั	๗๒
ปถุริสตุต	๔๕	พหุธา	๔๖,๖๓	ภยญเณ	๗๓
ปถุริสปุคคลาทีกา	๖๕	พหุณีปี	๓๒	ภวงคั	๒๑,๓๕,๗๔
ปถุริสินุทริยั	๕๕	พาดตีส	๑๔	ภวงคคชเย	๔๒
ปถุเรชาติ	๖๔	พาดตีส	๑๕	ภวงคจลนมน...	๒๘
ปถุเรชาติปจโย	๖๒	พาวีสตินุทริยานี	๕๕	ภวงคจลนเมว	๒๘
ปถุเรชาติวเสน	๖๓,๖๔	พาทิรูป	๔๖	ภวงคญตถา	๓๘
ปถุเรชาติสสุ	๖๒,๖๔	พาทูลลตุตติโต	๓๙	ภวงคณตริตา	๓๓
ปถุเรตรมุปปนนานี	๕๑	พาทูลเลน	๔๒	ภวงคปาโต	๒๗,๒๙,๓๑,๗๗
ปถุพวกั	๖๘	พทุธคณาทีกั	๗๑	ภวงคปาโตว	๒๘,๒๙,๓๐,
เปตติวิสโย	๓๔	พทุธานุสสุติ	๖๘		๓๒,๗๔
ผุรสาวจา	๓๙	พทุธานุสสุติอาทโย	๖๙	ภวงคมิจจยั	๔๔
ผลจิตตานิ	๗	พทุธานุสสุติอาทิสู	๖๙	ภวงคสนนตติสซุชาติ	๔๔

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
ภวจุโคโสตี	๒๗	ภาสิตา	๕๙	มคฺคปุปาทา	๓๑
ภวจุโคโสโต	๓๒	ภาสิสฺสั	๑	มคฺโค	๕๙,๗๔,๗๕
ภวจุคานี	๓๐	ภียโยภาวาย	๕๗	มจฺจนริยั	๙,๑๒,๑๖
ภวจุเค	๒๗	ภุมมสฺสิตานณฺวินีปา...	๓๖	มจฺจนริยสฺสียชนั	๕๔
ภวนตฺรปฐิสฺสนุชานวเสน	๔๓	ภุตตจตุกกั	๔๗	มชฺชณิมั	๔๑
ภวนตฺเร	๒๓,๔๒,๔๓,๔๔,๕๑	ภุตตตฺยสฺสงฺชาตั	๔๕	มชฺชณิเม	๑๕
ภวนตฺยตฺตานี	๕๙	ภุตตฺปสฺสาทิสฺยา	๔๖	มชฺชณเ	๕๖,๖๑
ภวปจฺจยา ชาติ	๖๐	ภุตฺตรูปั นาม	๔๕	มตฺตกเขวฺรสฺสงฺชาตฺตา	๕๑
ภวโยโค	๕๓	ภุมมิปฺพุพฺตาทิกกา	๖๕	มตฺตสฺตฺตานั	๕๑
ภวราคฺสัชโยชนั	๕๔	ภุมมิปฺพุพฺตาที	๖๖	มนฺสิกกาโร	๙
ภวราคฺชานุสโย	๕๓	ภุมมิปฺคฺคฺลเกทฺเทน	๒๖	มนฺสฺมีเยว	๓๙
ภวสฺส	๔๔	เกทั	๑๗,๔๖	มนายตฺนั	๕๘
ภวสฺสโว	๕๓	เกทาภาเวณ	๕๙	มนายตฺนเมว	๕๙
ภเว	๕๙	เกทฺเทน	๑๘,๑๙	มนุสฺสฺสคณฺนาย	๓๖
ภเวกเทโส	๖๑	โกชนั	๖๓	มนุสฺสฺสา	๓๔
ภโว	๖๑	มคฺคั	๗๔	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภโวโม	๕๓	มคฺคจฺจกา	๕๖	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวทสฺกั	๕๐	มคฺคจฺจคานี	๕๖	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานมฺนุญฺญชฺนตฺสฺส	๗๐	มคฺคจฺจโย	๖๒	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานา	๗๐	มคฺคจฺจลนั	๕๒	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานาทฺทวยมุตฺตมั	๗๗	มคฺคยฺยตฺตา	๕๙	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานานมิโต	๖๗	มคฺควีถียั	๗๕	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานามยั	๔๐	มคฺคตฺสจฺจั	๗๔	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานามยมารมฺมณั	๗๐	มคฺคตฺคาภิญญา	๓๒	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานาวเสน	๗๔	มคฺคตฺคามคฺคญาณ...	๗๔	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานาวิสฺสั	๖๕	มคฺคตฺคามคฺคญาณทสฺสณ...	๗๒	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวานาสุ	๖๙	มคฺคตฺคามคฺคกฺขณ...	๗๔	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภวรูปั นาม	๔๕	มคฺคตฺคามนวเสน	๗๕	มนุสฺสฺสํ	๓๖
ภาวโ	๔๖	มคฺคินฺนุทฺริยพฺลภาวั	๕๖	มนุสฺสฺสํ	๓๖

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
มนธาดุ	๒๕,๕๙	มหาพรหมานิ	๓๗	โมหมูลานิ เทว	๒
มนธาดุตติกั	๒๒,๒๓	มหาพรหเมสุ	๔๑	โมโห	๙,๑๑,๑๙,๕๔,๕๕
มนธาดุตติกาเหตุก...	๑๗	มหาภูตา	๖๓,๖๔	ยถากินีหาวเสณ	๒๙
มนวิญญานั	๒๖	มหาภูตานิ	๔๕	ยถากุมิวตถิติ	๔๒
มนวิญญานธาดุ	๕๙	มหาภูนิ	๖๑	ยถากุตตนเยน	๗๕
มนวิญญานธาดุ...	๒๕	มหาวิปากานิ	๒๑,๓๒,๓๖	ยถากุตตานุสาเรน	๑๓,๔๑
มนวิญญานธวีถิ	๒๗	มหาเสโย	๕๒	ยถาสกผลมุปปุชช...	๗๕
มนสญเจตนา	๕๕	มานสิ	๗,๔๓,๔๔	ยถาสกผลวเสณ	๗๖
มรณั	๔๓	มานสิโยชนั	๕๔	ยถาสมภวายโยเคน	๑๓
มรณกาลาทิสู	๓๑	มานานุสโย	๕๓	ยถกปาฎิหาริยกาลาทิสู	๓๑
มรณกาลเ	๔๒,๕๑	มาโน	๙,๑๒,๑๓,๕๔	ยามา	๓๔
มรณญโจปปตติยั	๕๒	มิจฉาทิภูจิ	๓๙,๕๕	ยามานั	๓๖
มรณอุปสมสญญา...	๖๙	มิจฉาวายาโม	๕๕	ยวตายุกรมพุโพจฉินฺนา	๓๓
มรณานุสสติ	๖๘	มิจฉาสงกบุโป	๕๕	ยวตายุกรมพุโพจฉินฺนา	๕๑
มรณาสุนนวิถิยั	๔๓	มิจฉาสมาถิ	๕๕	ยวานุโลมา	๗๔
มรณดานั	๔๒	มิทุถั	๙	เยภุญเยน	๒๓
มหคคตั	๔๒	มิสฺสสกสงฺคเห	๕๕	โยคา	๕๔
มหคคตจิตตานิ	๒๔	มิสฺสสกสงฺคโห	๕๓,๕๖	รตจกุกมิว	๔๔
มหคคตชวณานิ	๓๑	มุจฺจิตุกมยตาณานิ	๗๒	รตธาตุ	๕๘
มหคคตภูตั	๔๓	มุทิตา	๑๐,๖๘	รสายตนั	๕๘
มหคคตโลกุตตรจิตตานิ	๑๘	มุฑฺดา	๔๖	รสารมมณั	๒๓
มหคคตโลกุตตรชวณานิ	๒๒	มุสฺวาโก	๓๙	โรโส	๔๕,๔๗
มหคคตวิปากานิ	๒๑,๒๒	มุสฺโสมนั	๗๘	ราคจริตฺสฺส	๖๘
มหคคตารมมณานิ	๒๔	มุลาณั	๖๑	ราคจริตา	๖๗
มหคคเต	๑๓,๑๔,๑๕	มุเลหิ	๓๙	ราคโทสโมหานั	๗๖
มหคคเตสุ	๑๔	เมตฺตา	๖๘	ราคาทโย	๖๓
มหนตั นาม	๒๘	เมตฺตาทโย	๖๙	ราชปุตฺตติ	๖๖
มหนตั	๒๗	โมหจริตฺสฺส	๖๙	รุปี	๑,๒๓,๔๕,๔๖,๕๑,๕๒,๖๒
มหาพรหฺมา	๓๔	โมหจริตา	๖๗		

พทานุกรม	ปิฎก	พทานุกรม	ปิฎก	พทานุกรม	ปิฎก
รูปกษุณโธ	๕๘	รูปาวจรจิตตยา	๔๔	โลกุตตรัง	๑
รูปกษุณโธว	๖๕	รูปาวจรปณจมชฌานัม	๗๒	โลกุตตรจิตตทานิ	๒๔
รูปชีวิตัม	๖๔	รูปาวจรปฏิสนธิ	๓๕	โลกุตตรจิตตเตสุ	๑๒
รูปชีวิตินุทริยัม	๖๔	รูปาวจรปฏิสนธิยา	๔๓	โลกุตตรชวานานิ	๓๒
รูปญเวทนา	๕๙	รูปาวจรปณจมชฌา...	๗๑	โลกุตตรวชชิตสพพา...	๒๔
รูปธมฺมา	๖๕	รูปาวจรภูมิ	๓๔,๓๕	โลกุตตรสงฆาตัม	๕๒
รูปธมฺมานมายุ	๒๗	รูปาวจรภูมิยัม	๓๓	โลกุตตเร	๕๘
รูปธฺาตุ	๕๘	รูปาวจรมานสั	๕	โลกุตตเรสุ	๑๓
รูปปฏิสนธิกา นาม	๔๓	รูปิสุ	๕๒	โลกุตตโร	๕๙
รูปุปวตฺติ	๕๑	รูปุพาทานกษุณโธ	๕๘	โลก	๗๖
รูปเมว	๒๓,๓๗	รูปเ	๗,๒๕,๓๓	โลกิฏฐิจิ	๑๕,๑๖
รูปปราศลเยชนัม	๕๔	ลกษณัม	๔๖	โลกิมาเนน	๑๖
รูปรูปัม	๔๕	ลกษณตฺตยัม	๗๓	โลกิมุลาณิ	๑๘
รูปโลก	๒๕,๔๐,๕๑	ลกษณรสปจฺจุปฺปฺภา...	๗๓	โลกิมุเล	๑๒
รูปเวทนาที	๖๖	ลกษณรูป นาม	๔๖	โลกิมุเลน	๓๙
รูปสมฺมฺุจฺจานานิ นาม	๔๗	ลกษณรูปานิ	๔๘	โลกิมุเลสฺ	๑๕
รูปสฺส	๔๖,๖๒	ลกษณานิ	๔๙,๕๐	โลกิสทคตจิตตเสว	๑๑
รูปาทิกมฺุปลทฺุธปฺุพฺุ	๔๒	ลกฺุธปจฺจยัม	๒๗	โลโก	๙,๑๑,๑๙,๕๔,๕๕
รูปาทิปญฺจารมฺมณัม	๒๓	ลกฺุธมากาลัม	๗๑	โลหิตกัม	๖๘
รูปาทิวเสณ	๖๓	ลกฺุธปฺุวตฺติยัม	๓๑	โลหิตกสิณัม	๖๘
รูปาทิเอเกการมฺมณานเว	๒๓	ลกฺุธตา	๔๖	วจิกมมัม	๓๙
รูปาทิสฺ	๗๒	ลกฺุธตาทิตฺตยัม	๔๘	วจิกมมัม นาม	๓๙
รูปานัม	๖๒	ลกฺุธตาทิทิ	๔๙	วจิสฺสานุสฺาเรณ	๖๖
รูปานิ	๕๐	ลกฺุธตาเทกาทสกัม	๔๙	วจิทฺวาเร	๓๙
รูปายตณัม	๔๗,๕๘	โลกัม	๗๖	วจิจิวิญฺญตฺติ	๔๖
รูปารมฺมณัม	๒๓,๒๗	โลกสงฺเกตฺนินมฺมิตา	๖๖	วจิจิวิญฺญตฺติทาสกัม	๔๙
รูปารูปปฏิสนธิกา	๔๓	โลกิยัม	๔๖	วจิจิวิญฺญตฺติสงฺขาเต	๓๙
รูปาวจรัง	๑,๗,๔๘	โลกิเยปิ	๕๘	วจิจิวิญฺญตฺติสทฺทลฺุทา...	๔๙
รูปาวจรกฺุสลัม	๓๙,๔๐,๔๑	โลกิเยสฺ	๑๒	วจิจิวิญฺญตฺติสทฺทเทหิ	๔๙

ปทานุกรม	ปฏิรูป	ปทานุกรม	ปฏิรูป	ปทานุกรม	ปฏิรูป
วณู	๕๙,๖๑	วิจาโร	๙,๑๑,๕๕	วิญญาณาภิผล...	๖๑
วณูภาณี	๖๑	วิจิกิจญา	๙,๑๒,๕๔	วิญญาณานัน	๖๔
วณูโณ	๔๗	วิจิกิจญาจิตเต	๑๒,๕๖	วิญญาณูปาทานกฤษโธ	๕๘
วตถุ	๖๔	วิจิกิจญานีวรณ	๕๓	วิตกกวจริตสุส	๖๙
วตถุโต	๕๔,๕๖	วิจิกิจญานุสโย	๕๓	วิตกกวจริตา	๖๗
วตถุทาสก	๔๙	วิจิกิจญาสมปยุตตเมก	๒	วิตกกวชชชา	๑๓,๑๔
วตถุทวารารมมณานิ	๒๖	วิจิกิจญาสโยชน	๕๔	วิตกกวจิการปิติวชชา	๑๔
วตถุณุมมวิมุจจิต	๗๐	วิจิกิจญาสโยชน	๕๔	วิตกกวจิการปิติสุเข...	๔
วตถุณุมมา	๕๓	วิจิกิจญาสทคตจิตเต	๑๒,๑๖	วิตกกวจิการปิติสุเข...	๕,๗
วตถุวิปากา	๖๓,๖๔	วิจิกิจญาสทคตา	๑๖	วิตกกวจิการวชชชา	๑๓,๑๔
วตถุสกุคเห	๒๔	วิจิจิททก	๖๘	วิตกกาทิกโมฬาริกงค	๗๑
วตถุณี นาม	๒๔	วิชชุนเตตถ	๑๕	วิตกกโก	๙,๑๐,๕๕
วตถุณเปนตี	๒๗	วิชชมาน	๖๖	วิตถารโต	๑๗
วสวัตติสุ	๓๖	วิชชมานปณตติ	๖๖	วิตถารา	๒๘
วสีภุต	๗๑	วิชชมานเนนวิชชมา...	๖๖	วิตถาเรน	๒๙
วสุตสทสทสทานิ	๓๖	วิชชมานเนนวิชช...	๖๖	วินิปาติกาสุราน	๓๖
วานมุตตา	๕๒	วิญญตติ	๔๖	วินิพโกครูป	๔๗
วานสงฆาตาย	๕๒	วิญญตติทวย	๔๖,๔๘	วินีลค	๖๘
วายนโม	๕๗	วิญญตติมปี	๔๘	วิปจจมานกมมมานูรูป	๔๒
วายนกลิน	๖๘	วิญญตติยา	๓๙	วิปลุสสานิมิตต	๗๕
วายนธาดู	๔๕	วิญญตติรูป นาม	๔๖	วิปสุสนากมมูจจาเน	๗๒
วิการรูป นาม	๔๖	วิญญาณ	๕๕,๕๙,๖๑	วิปสุสนาคมนวเสน	๗๕
วิกาโร	๔๖,๕๒	วิญญาณกฤษโธ	๕๘	วิปสุสนาคมนวเสเนว	๗๕
วิกุชชาติก	๖๘	วิญญาณญายต...	๓๘	วิปสุสนาปรมปราย	๗๔
วิกุชิตตก	๖๘	วิญญาณญายต...	๕,๖	วิปสุสนาปริปาก	๗๔
วิคตปจโย	๖๒	วิญญาณญายต...	๓๕	วิปสุสนตาน	๗๕
วิกุชณา	๗,๔๗,๕๐	วิญญาณธาดุน	๖๓,๖๔	วิปสุสนโต	๗๗
วิจารปิติสุเขกคคตาสหิต	๔,๕,๗	วิญญาณปจญา นามรูป	๖๐	วิปากกฤษณา	๖๒
วิจาราทิสุขมุงุปปตติยา	๗๑	วิญญาณวเสน	๒๗	วิปากปจโย	๖๒

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
วิปากวณู	๖๑	วิสุทธีสงคห	๗๒	วูกฐานกาล	๓๒,๗๗
วิปากวเสน	๖๒	วิเสสกา	๑๕	วูกฐานคามินิวิปัสสนา	๗๔,๗๕
วิปากาน	๖๓,๖๔	วีตราคานมบุปนา	๓๐	วูดตณยานว	๒๖
วิปาเกสุ	๑๕	วีถิจิตตวเสนว	๓๔	วูดตาทิธมมตถา	๑
วิปุพุก	๖๘	วีถิจิตตทานิ	๒๘,๒๙,๓๓	เวทนา	๙,๑๙,๖๑
วิปุเลน	๗๘	วีถิจิตตวเสน	๔๒	เวทนาภุขุโน	๕๘
วิปุยุตตปจโย	๖๒,๖๔	วีถิจิตตบุปาเท	๔๔	เวทนาภณสงขาร...	๔
วิภตต	๔๕	วีถิจิตตบุปาโท	๒๘	เวทนานุสสนาสติปิฎกาน	๕๖
วิภาคมิเททานิ	๖๐	วีถินิโย	๓๒	เวทนาปจจยา ตณทา	๖๐
วิภาคา	๔๕	วีถิมุตตสงคห	๓๔	เวทนาสงคห	๑๘
วิภาคโค	๕๘	วีถิมุตตทาน	๒๖	เวทนาเหตุโต	๑๘
วิภาวเย	๒๙	วีถิสงคห	๒๖	เวทนานุปาทานภุขุโน	๕๘
วิภุตมวิภุต	๒๗	วีธสชาติ	๕๕	เวทูปผล	๓๕
วิภุตมารมมณ	๒๘	วีธสชาติปาโท	๕๗	เวทูปผลาน	๓๗
วิภุตาวิภุตเกโท	๒๙	วีธีย	๙,๑๑	เวทูปผลเส	๔๑
วิภุตติมหนเต	๓๑	วีธียพล	๕๕,๕๗	ไวฎจพพน	๒๑
วิภุตตานิ	๒๒	วีธียสมโพซฆงโค	๕๗	ไวฎจพพนกามาวจร...	๔๘
วิโมกษมุข	๗๕	วีธียธิปติ	๕๕	ไวฎจพพนกิจจ	๒๐
วิโมกโข นาม	๗๕	วีธียทธิปาโท	๕๗	ไวฎจพพนจิตต	๒๗
วิโมกโข	๗๓	วีธียนุทธิย	๕๕,๕๗	ไวฎจพพนเมว	๒๘
วิริตติตย	๕๗	วีตตาการา	๖๐	ไวฎจพพนวชชนวเสน	๒๑
วิริตติตยณเวกจนา	๕๘	วีสติ ธมมา	๑๖	ไวฎจพพนบุปาทา	๒๘
วิริตติตยวชชิตา	๑๔	วีสติ	๔,๖,๑๑,๑๖	ไวฎจพพน	๑๗
วิริติโย	๑๒	วีสติกปุตสทสสานิ	๓๘	ไวมิสสกวเสน	๖๖
วิริตติวชชิตา	๑๕	วีสติวิธมปิ	๔๐	สททาคามิโน	๓๕
วิริตี	๑๕	วีสติอาการา	๖๑	สททาคามิลลจิตต	๖
วิริย	๕๘	วีสถานตตรมุตมท	๒๔	สททาคามิมคค	๗๖
วิสยปवादติ	๒๖,๒๘	วีเสกวิส	๑๖	สททาคามิมคคจิตต	๖
วิสุ วิสุ	๑๒	วูกฐาน	๗๑	สททาคามิอนาคามิ...	๗

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
สกทาคามี นาม	๗๖	สญญาวิราคั	๔๑	สตัดปี อกุลสลวิปากจิตตานิ	๒
สกีเทว	๗๖	สญณีนั	๕๒	สตรตรส จิตตฤษณานิ	๒๗,๒๘
สกี	๓๒	สญญูปาทานกษนโธ	๕๘	สตรตรส	๑๕
สัฆานุสสติ	๖๘	สญฺจิ	๓๖	สตรตรเสว	๕๒
สงกุปปสสุทฺธิ	๕๘	สญฺจิกุปปสสุทฺธานิ	๓๘	สตรตวิญญานธาดูเวสน	๕๙
สงกุปปปีติโย	๕๘	สติ	๙	สตรตวิธมฺปิ ทวารรูปํ นาม	๔๗
สงกุปโป	๕๗	สตินทฺริยั	๕๕,๕๗	สตรตวิธา	๓๔
สงฺขั	๓๔,๓๖,๔๐,๕๙	สติพลั	๕๕,๕๗	สตรตวิธเน	๖๗,๗๒
สงฺขตั	๔๖	สติสมฺโพฆณฺจโค	๕๗	สตรตวีสติปฺญณฺมฺหิ	๑๓
สงฺขตธมฺมานั	๖๐	สติ	๕๘	สตรตวีสติมฺหคฺคต...	๑๔
สงฺขตาสงฺขตา	๖๕	สตรต	๑๐,๑๗,๒๕,๕๐	สตรตสฺมฺมฺจิ จิตตานิ	๒๒
สงฺขารกษนโธ	๕๘	สตรต อนุสยา	๕๓	สตรตสฺส	๔๒
สงฺขารธมฺเม	๗๗	สตรต ฆานฺจคานิ	๕๕	สตรตากลฺลปากานิ	๓,๔๐
สงฺขารปจฺจยา วิญญานั	๖๐	สตรต โพฆณฺจคา	๕๗	สตรติเม เจตฺลิกา	๑๐
สงฺขารา	๖๑	สตรตฺกฺขตฺตุํ	๒๗,๓๑,๓๒	สตรติเม	๙
สงฺขารูปาทานกษนโธ	๕๘	สตรตฺกฺขตฺตฺปรโม	๗๖	สตรเตว	๒๘
สงฺขารุเปกฺขา	๗๔	สตรตจตฺตาลีสฺ ติเหตุก...	๑๙	สทิสั	๔๒
สงฺขารุเปกฺขานามั	๗๒	สตรตจตฺตาลีส	๑๙	สทฺทธาตฺ	๕๘
สงฺขารเน	๔๒	สตรตจตฺตาลีสฺจิตฺเตสฺ	๑๓	สทฺททวนกั	๔๙,๕๐
สงฺคหั	๑๓,๑๔,๑๕,๑๗,๔๕	สตรตจตฺตาลีสฺวิธฺสฺปิ	๑๓	สทฺททหฺตฺทาทิทฺวาทสกั	๔๙
สงฺคหฺมฺมฺตฺตฺ	๒๖	สตรตติ	๑๑	สทฺททชฺชิตั	๕๑
สงฺคหิตา	๑๖	สตรตตีส	๑๕	สทฺทททโย	๒๓
สงฺคโห นาม	๑๘	สตรตตีสฺวิธั	๘	สทฺทททนี	๒๓
สงฺคโห	๑๓,๑๗,๒๔,๔๕,๕๗	สตรตตตีสฺปฺเปกฺแทน	๕๗	สทฺททายตณั	๕๘
สจฺจิกโรนฺโด	๗๔	สตรตธา	๒๔,๕๖,๕๗	สทฺททารมฺมณั	๒๓
สจฺจิกธาตฺพุฬั	๕๒	สตรตธากุสฺเส	๑๖	สทฺททารมฺมณาทินิ	๒๓
สญญา	๙,๕๙	สตรตธาว	๑๖	สทฺโท	๔๕,๔๘,๕๒
สญญาภกษนโธ	๕๘	สตรตณนั	๖๓,๖๔	สทฺธา	๙,๕๘
สญญาวารตฺถานสฺ	๖๙	สตรตปณฺณตฺตฺยั	๗๑	สทฺธวาจริตฺสฺส	๖๙

ปทานุกรม	ปิฎจก	ปทานุกรม	ปิฎจก	ปทานุกรม	ปิฎจก
สทฐาจิวิตา	๖๗	สพพจิตตสาธารณา	๙	สมาปชฺชนํ	๗๑
สทฐาทโย	๖๓	สพพสงคเห	๕๘	สมาปตติวิถีย์	๓๒
สทฐาปสุสทฐิปีติโย	๕๗	สพพสงคโห	๕๓,๕๙	สมาเสน	๒๖
สทฐาพลํ	๕๕,๕๗	สพพากุสลโยคิน	๑๖	สมาเสวนตสุส	๗๑
สทฐาภิกุฑมปริสฺสุทฺธ...	๗๘	สพพากุสลสาธารณา	๑๑	สมุคฺคหิตํ	๗๐
สทฺธินทฺธิริยํ	๕๕,๕๗	สพพปาปฺเปลสุ	๑๒	สมุจฺจยํ	๕๓
สทฺธิ	๑๕	สพพารมมณานิ	๒๔	สมุจฺจยสงคโห	๕๓
สนิทฺตสนฺรูปี	๔๗	สพเพ	๕๘	สมุฏฺฏานา	๔๕
สนฺตติ	๔๖	สพเพสุมปี	๗๖	สมุทฺทยสจฺจํ	๗๔
สนฺตติวเสน	๗๓	สพเพสฺสปี	๑๐	สมุทโย	๕๙,๖๐
สนฺตเมตํ	๗๑	สภาวตฺตา	๔๙	สมุทฺทเทสา	๔๕
สนฺตติเกรูปี	๔๗	สภาวโต	๑๘,๕๒,๕๗	สมุปฺปนนํ	๗๐
สนฺตฺริณจิตฺตํ	๒,๓,๒๗	สภารูปี	๔๕	สมุปฺปาทา	๖๑
สนฺตฺริณตฺตารมมณวเสน	๒๑	สมจตฺตาสีส โลกุตฺตรจิตฺตานิ	๗	สมฺปฏฺฏิจฺจนจิตฺตํ	๒,๓,๒๗
สนฺตฺริณตฺตารมมณานิ	๓๐	สมตฺตีสมมมฺภูจฺานนฺสุ	๖๙	สมฺปฏฺฏิจฺจนนฺตํ	๒๗
สนฺตฺริณตฺตยํ	๒๐	สมถกมมมฺภูจฺานสงคโห	๖๗	สมปตฺตวเสน	๔๗
สนฺตฺริณมหาวิปาก...	๒๕	สมถนิทฺทเทเส	๖๘	สมปฺยุตฺตปจฺจโย	๖๒
สนฺตฺริยมนานํ	๒๗	สมถวิปฺลฺสฺสนานํ	๖๗	สมปฺยุตฺตวเสน	๖๒
สนฺธิ	๔๔	สมถสงคเห	๖๗	สมปฺยุตฺตา	๑๓,๑๘
สนฺธิยํ	๓๔	สมนฺนตฺรปจฺจโย	๖๒	สมปฺยุตฺตเทหิ	๔๒
สนฺธิสินฺนํ	๗๐	สมนฺุสฺสนตฺตสุส	๗๓	สมปฺโยคํ	๑๓
สปกิณณกา	๑๑	สมปฺปีตํ	๗๐	สมปฺโยคณฺสงคหํ	๑๗
สปฺปจฺจยํ	๔๖	สมมฺุทฺทเทเส	๑๗	สมปฺโยโค	๑๐
สปฺปจฺจยฺเยสุ	๗๓	สมวีสฺตติ มคฺคจิตฺตานิ นาม	๗	สมพฺปปลาโป	๓๙
สปฺปฏฺฏิมฺรูปฺณจ	๔๗	สมาธินทฺธิริยํ	๕๕,๕๗	สมภารสนฺนิเวสาการํ	๖๕
สปฺปเกทฺทปฺปวตฺตติกา	๔๕	สมาธิพลํ	๕๕,๕๗	สมภฺภูตานิ	๔๘
สปฺปายา	๖๘	สมาธิสมโพชฺฌงฺโค	๕๗	สมมสนฺณณานํ	๗๒
สปฺปายานิ	๖๙	สมาธิ	๕๗,๕๘	สมมสนฺณณณเณ	๗๓
สพพจิตตสาธารณา	๑๐	สมานา	๑๖	สมมสนฺรูปี	๔๕

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
สมมสนตสุต	๗๓	สหชาดา	๖๒	สุขสนตীরณโฏจพพน...	๒๒
สมุมากมมนโต	๑๐,๕๕,๕๗	สหชาดาธิปติ	๖๓	สุขสนตীরนหสนานิ	๑๘
สมุมาทิฎจ	๕๕,๕๗	สหชาदानิ	๖๒,๖๓,๖๔	สุขสนตীরณ	๑๗
สมุมาวาจา	๑๐,๕๕,๕๗	สหชาदानมธิฎจानภาเวन	๔๓	สุขสหคต	๓,๑๘
สมุมาวายาโม	๕๕,๕๗	สหหุตติโน	๔๙	สุขิตกรियโต	๓๐
สมุมาสงกโป	๕๕,๕๗	สหเหตุกามาวจร...	๑๒	สุขินุทริย	๕๕
สมุมาสติ	๕๕,๕๗	สหเหตุกาเนว	๑๙	สุขุมรูป	๔๗
สมุมาสมาธิ	๕๕,๕๗	สหเหตุกามาวจรปญญ...	๑๕	สุขเขกคตาสหิต	๔,๕,๗
สมุมาสมพุท	๑	สหพายตน	๖๑	สุขคดีย	๓๒
สมุมอาชีโว	๑๐,๕๕,๕๗	สหพายตนปัจจยา ผสโส	๖๐	สุขณต	๕๒
สโมธาน	๖๔	สอุปาทิเสสนิพพานธาดุ	๕๒	สุขณตาทิวิโมกโข	๗๕
สรสวเสน	๗๕	สาธารณา	๑๖	สุขณตานุปัสสนา นาม	๗๕
สรูปวเสน	๔๖	สาธารณาว	๗๖	สุขณตานุปัสสนา	๗๓
สลกขณรูป	๔๕	สาธุกมคคหิต	๗๑	สุขณโต	๗๓,๗๕
สลกขณา	๕๓	सानุโลมา	๗๔	สุขตนะเต	๕๔
สวดตุก	๔๒	สาสเน	๗๗	สุขตสสา	๓๕
สสงขารมสงขารวิปากานิ	๔๑	สาสว	๔๖	สุขตสสาน	๓๗
สสงขารวิปากานิ	๔๑	สิขาปปตดา	๗๔	สุขตสสี	๓๕
สสงขาริกจิตเตสุ	๑๒	สีตฺโณหตุสมณณาตา	๔๘	สุขตสสิน	๓๗
สสงขาริกบุญเกปิ	๑๖	สีลพพตปรามาสสโยชน	๕๔	สุขุทธจก	๔๙,๕๐
สสงขาริกเมก	๒,๓,๔	สีลพพตปรามาสสโยชน	๕๔	สุขุทธาวาสภูมิ	๓๕
สสงขาร	๑๒	สีลพพตปรามาสโส	๕๓,๕๔	สุขุทธาวาสา	๓๕
สสทฺธมมคณุตตม	๑	สีลพพตูปาทาน	๕๓	สุขุทธาวาสเสสุ	๓๕,๔๑
สสเสทขานญเจว	๕๐	สีลวิสุทฺธิ นาม	๗๓	สุพพตา	๔๔
สหชาต	๖๔	สีลวิสุทฺธิ	๗๒	สุภิกิณฺหา	๓๔
สหชาตปัจจโย	๖๒,๖๔	สีลानุสฺสติ	๖๘	สุภิกิณฺหาน	๓๗
สหชาตรูป	๖๕	สุข	๑๘,๑๙,๖๓,๗๓	สุภิกิณฺเฬสุ	๔๑
สหชาตรูปาน	๖๓,๖๔	สุขปญญมฺหา	๓๐	สุภ	๑๕
สหชาตวเสน	๖๓,๖๔	สุขเมกตฺถ	๑๙	สุสมุจฺฉินฺนลีนหพฺพนฺนา	๔๔

ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก	ปทานุกรม	ปิฎก
เสกขปถุชชานัน	๓๒	โสตาปตติมคคณานัน	๕๕	โสฬส วิปากานี	๔๐
เสกขานัน	๓๐,๓๒	โสตาปนา	๓๕	โสฬส	๑๑
เสกขานมูทิส	๓๓	โสตาปนา โนนาม	๗๖	โสฬสจิตเตสุ	๑๓
เสนาสนญญการห	๖๓	โสตายตนัน	๕๘	โสฬสวิชา	๓๕
เสสฎฐานesu	๓๕	โสตินทริย	๕๕	โสฬสสินทริยธมมา	๕๖
โสภปริเทวทุกุขโหม...	๖๐	โสภนสาธารณา นาม	๑๐	หตติกุชิตตัก	๖๘
โสภากทิวจัน	๖๑	โสภนสาธารณา	๑๒	หทย	๒๕,๔๖
โสต้	๕๕	โสภนา	๑๐,๑๓	หทยรูป นาม	๕๕
โสตทสก	๕๙	โสภนानी	๓	หทยวตถุ	๕๕
โสตทวาร	๒๑	โสภเนสสุ	๑๒	หทยอินทริยรูปานี	๔๘
โสตทวารวรี	๒๖	โสภเนสเสว	๑๐,๑๓	หสนจิตต	๒๔
โสตทวาราทินี	๒๑	โสภนสสุ	๑๘,๑๙,๕๕	หสนจิตเต	๑๗
โสตทวาราทิส	๒๘	โสภนสสุชวานานี	๔๘	หสิตุปปาทจิตต	๓
โสตทวาราทิสูปิ	๒๒	โสภนสสุปฏิสนธิกสุส	๓๐	หิริ	๙
โสตทวารากจิตตาทีน	๒๓	โสภนสสุสหคต	๒,๓,๔	หิริพล	๕๕
โสตธาตุ	๕๘	โสภนสสุสหคตกรिय...	๓๐	หีน	๗๔
โสตวิญญานัน	๒,๓,๒๖	โสภนสสุสหคตจิตตานี	๑๘	เหฎจิม	๒๙
โสตวิญญานธาตุ	๕๘	โสภนสสุสหคตชวานา...	๒๙	เหฎจิมารูปุปุชชิตา	๔๓
โสตวิญญานวรี	๒๗	โสภนสสุสหคตสนตริณ	๒๑	เหตุโว ปญจ	๖๑
โสตวิญญานวรีถยา	๖๖	โสภนสสุสหคตนาเว	๓๐	เหตุทิวเสน	๖๒
โสตาทโย	๒๑	โสภนสสุสหคตาว	๒๙	เหตุฆานจคมคคังคานี	๖๒
โสตาทีหิ	๔๙	โสภนสสุสินทริย	๕๕	เหตุปัจจโย	๖๒
โสตาปตติมคค	๗๖	โสฬส กปสทสุสานี	๓๗	เหตุสจคเห	๑๙
โสตาปตติมคคจิตต	๖	โสฬส กปปานี	๓๗	เหตุ	๑๙